

KURIER ATEŃSKI

Sofia
Królowa Hiszpanii
o Karamanlisie

Serwis
Grecja

strona 4

Prezydent:
O wyborach,
bezrobociu i armii

Serwis
Polska

strona 7

W. Brytania

Serwis
Świat

Po referendum:
Szkocja powróciła
do ... Szkotów

strona 8

1.liga piłkarska
- opis

Sport

Polscy żużlowcy
drużynowymi
wicemistrzami świata

strona 26/27

W niedzielę wybory!

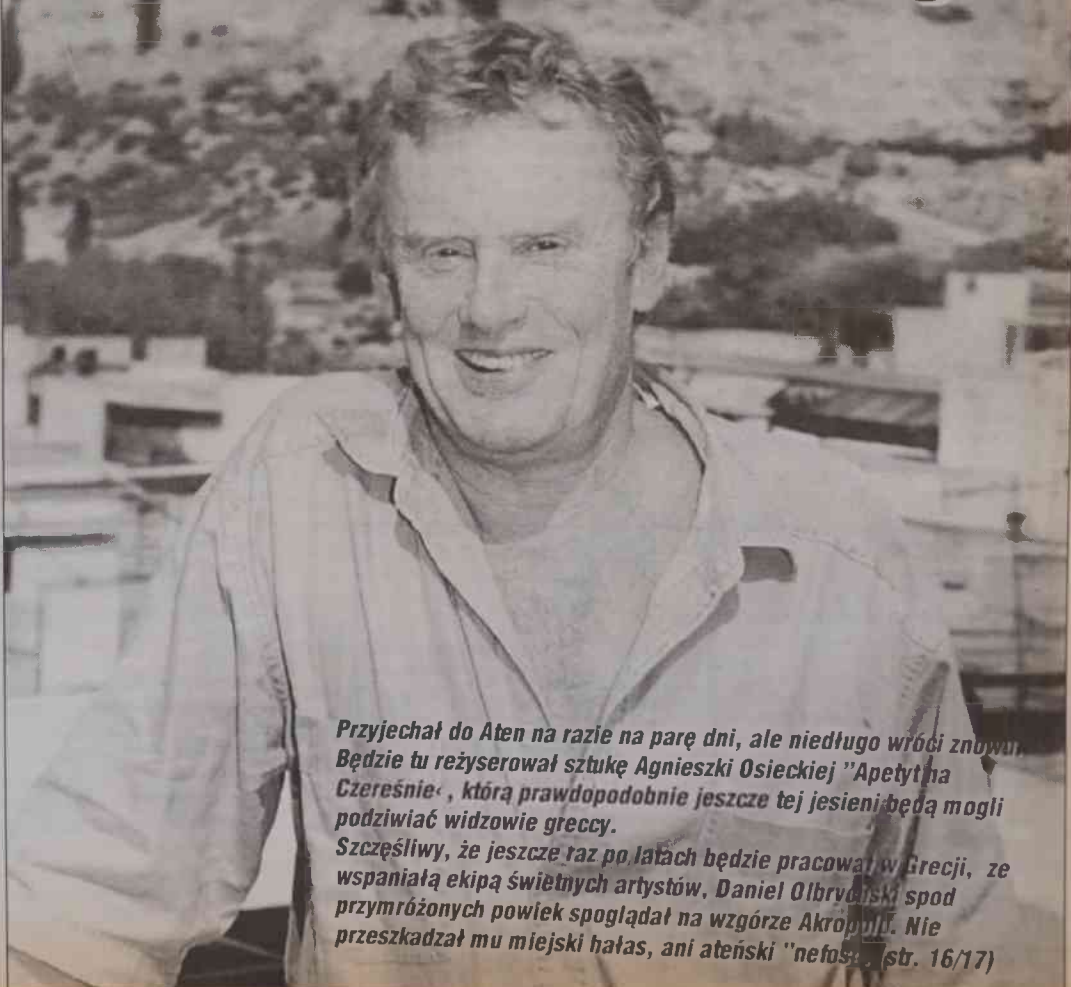
Kiedy wstaniemy rano 21 września pamiętajmy, że to nie niedziela jak każda inna, lecz dzień szczególny. Kto z nas posiada ważny paszport może oddać głos na swoją Polskę. Jego właśnie głos MOŻE PRZEWAŻYĆ. On będzie policzony, nie jest pustym gestem. Wszystkim nam, chociaż mieszkamy tutaj, na Polsce zależy! Te wybory będą inne niż poprzednie - po krótkiej, w miarę spokojnej kampanii, z szeroką paletą ugrupowań politycznych, które rosną i dojrzewają, nabierają odrębności i żywotności.

LISTA KANDYDATÓW NA SENATORÓW I POSŁÓW OKRĘGU WARSZAWSKIEGO

strona 2,3,5

Rozmowa "Kuriera"

W życiu trzeba koniecznie coś ścigać

Przyjechał do Aten na razie na parę dni, ale niedługo wróci znowu. Będzie tu reżyserował sztukę Agnieszki Osieckiej "Apetyt na Czereśnie", którą prawdopodobnie jeszcze tej jesieni będą mogli podziwiać widzowie greccy. Szczęśliwy, że jeszcze raz po latach będzie pracował w Grecji, ze wspaniałą ekipą świetnych artystów, Daniel Olbrychski spod przymróżonych powiek spoglądał na wzgórze Akropolu. Nie przeszkadzał mu miejski hałas, ani ateński "nefos". str. 16/17

fol. Agnieszka Braiewska

PRZEWOZY AUTOKAROWE DO POLSKI

**Siamos
TOURS**

ATENY- POLSKA
wyjazd
w każdy wtorek
o godz. 6.00

POLSKA- ATENY
wyjazd w każdy czwartek
Warszawa - godz. 17.00
HOTEL GRAND

TRASA 1

Ateny
Thesaloniki
Krosno
Rzeszów
Stalowa Wola
Ostrowiec
Radom
Warszawa

TRASA 2

Ateny
Thesaloniki
Krosno
Jasło
Nowy Sącz
Brzesko
Kraków

SPRZEDAŻ BILETÓW LOTNICZYCH

Adresy biur: POLSKA, Krosno "Skorpion Tour"
ul. Lwowska 21, tel. 013 43 42 866
Kraków ul. STOLARSKA 13 tel. 217118
Grecja; Ateny:
Partision; ul. Kadriktanos 10
tel. 82 19 900; 82 19 906,
tel. 22 30 38
Warszawa Atena Travel
ul. Marszałkowska 21/25m22 lg.
tel./fax 25 10 29

Zalazwiamy wycieczki dla rodzin w Polsce
Biuro czynne w godz. 9.00-20.00

W niedzielę wybory!

Kiedy wstaniemy rano 21 września pamiętajmy, że to nie niedziela jak każda inna, lecz dzień szczególny. Kto z nas posiada ważny paszport może oddać głos na swoją Polskę. Jego właśnie głos MOŻE PRZEWAŻYĆ. On będzie policzony, nie jest pustym gestem. Wszystkim nam, chociaż mieszkamy tutaj, na Polsce zależy! Te wybory będą inne niż poprzednie - po krótkiej, w mirę spokojnej kampanii, z szeroką paletą ugrupowań politycznych, które rosną i dojrzewają, nabierają odrębności i żywotności.

Chociaż z daleka trudniej nam dobrze rozeznąć się w sytuacji, mamy jednak własne poglądy i zapatrywania. Nie są one gorsze od innych i nie powinniśmy rezygnować z ich wyrażenia. Tym bardziej, że gramy o dużą stawkę. "Kurier" wyrósł z tradycji solidarnościowej, z której wyrosły dziesiątki partii i ugrupowań na polskiej politycznej scenie. W tej tradycji tygodnik zawsze pozostaje, ale jest też tygodnikiem niezależnym, nie związanym z żadną frakcją. Chcemy informować Was o wszystkim, tak dobrze, jak możemy i zawsze obiektywnie. Szanujemy Wasze własne poglądy i nie próbujemy narzucać, czy sugerować Wam, jak powinniście głosować. Każdy czuje to sam najlepiej. Kto jeszcze czuje się obywatelem, a nie niewolnikiem-wyгнаńcem zgłasza!

W niedzielnych wyborach do Sejmu i Senatu uczestniczyć może każdy, kto ma obywatelstwo polskie i ukończył 18 lat. Do głosowania za granicą wymagany jest ważny polski paszport. Osoby zmieniające w dniu wyborów miejsce pobytu mogą jeszcze do piątku otrzymać w urzędzie gminy zaświadczenie o prawie do głosowania. Na jego podstawie będą mogli głosować w dowolnym obwodzie w kraju.

Lokale wyborcze będą czynne w niedzielę od godziny 6.00 do 22.00. Z reguły będą się mieścić w tych samych obiektach, co podczas referendum konstytucyjnego.

Za granicą lokale będą otwarte w godzinach 8.00 - 20.00. Nazwisko każdego uprawnionego do głosowania znajduje się w spisie wyborców sporządzanym przez gminę. W przeddzień głosowania spisy są przekazywane obwodowym komisjom wyborczym. Tak więc jeszcze do piątku 19 bm., każdy może sprawdzić w urzędzie gminy, czy jego nazwisko jest w spisie i czy dane dotyczące jego osoby są prawidłowe. **21 września wyborca, którego nazwisko zostało pominięte, będzie musiał udokumentować fakt stałego zamieszkania na terenie danego obwodu głosowania.** Komisje wydają karty do głosowania na podstawie spisów wyborców. Aby otrzymać karty należy okazać dokument umożliwiający stwierdzenie tożsamości - dowód osobisty, paszport lub legitymację. W razie braku jakiegokolwiek dokumentu można powołać się na świadectwo dwóch wiarygodnych, znanych komisji osób. W lokalu wyborczym, podobnie jak w całym budynku, w którym się on mieści, nie można prowadzić żadnej agitacji. Mogą być tam rozmieszczone tylko urzędowe obwieszczenia - wykazy list i kandydatów do Sejmu i Senatu oraz zmiany na tych listach, a także informacje o

sposobie głosowania. Zabroniony jest wstęp do lokalu osobom uzbrojonym.

Kampania w skrócie: procesy, programy, decyzje PKW

Procesy sądowe, głównie między prawicą i SLD oraz prezentacja programu AWS dla kultury narodowej - to najważniejsze czwartkowe wydarzenia związane z kampanią wyborczą.

PROCESY: Antoni Macierewicz (ROP) wystąpił do prokuratury o wszczęcie postępowania karnego przeciw ZUS i SoRP (następcy prawnemu PZPR). Nie placąc składek od wynagrodzeń pracowników zatrudnianych w latach 1948-89, PZPR (za wiedzą ZUS) naraził budżet państwa na wielomilionowe straty - uważa Macierewicz.

Federacja Młodych ROP zapowiedziała pozwanie do sądu SLD, który mówiąc w w audycji wyborczej o walce z tendencjami niedemokratycznymi, nietolerancją i ograniczaniem wolności pokazał migawkę z demonstracji młodzieży z transparentem FM ROP.

Poznański Komitet Wyborczy AWS zawarł z kandydatką SLD do Sejmu Krystyną Łybacką ugodę w procesie, jaki wytoczył jej w związku z prasową wypowiedzią sugerującą, że AWS posługuje się bojówkami. Łybacka zamieści w prasie stosowne sprostowanie.

Janusz Lewandowski (UW) zarzucił kłamstwo Jackowi Kurskiemu, rzecznikowi ROP, który w wyborczej audycji radiowej oskarżył Lewandowskiego i Balcerowicza o przygotowanie wniosku w sprawie "zaorania Stoczni Szczecińskiej". Rozprawa w Gdańsku w piątek.

PROGRAMY: 1 proc. PKB na kulturę, opodatkowanie kultury komercyjnej (w tym opłat za reklamy w RTV) na rzecz masowej, utworzenie narodowych, wojewódzkich i samorządowych funduszy kultury oraz podwyżka płac w tej sferze - to elementy programu dla kultury narodowej, przedstawionego przez AWS.

UP, AWS i UPR na spotkaniu klubu Business Foundation w Warszawie zadeklarowały poparcie w przyszłym parlamencie zmian korzystnych dla małych i średnich przedsiębiorstw: tanich kredytów i ulg inwestycyjnych, reformy systemów: podatkowego i ubezpieczeń społecznych oraz uproszczenia procedur prawnych.

Bałagan, koszty i wzrost biurokracji - to powody, dla których ROP sprzeciwia się obecnie wprowadzeniu powiatów, choć wie, że struktura państwa wymaga przekształceń - powiedział lider Ruchu Jan Olszewski.

DECYZJE PKW: PKW podtrzymała decyzję o odliczeniu AWS 8 minut bezpłatnego czasu antenowego, wykorzystanego przez jej kandydatów w programie wyborczym KPEiR RP. Adam Słomka z AWS uznał decyzję za łamanie ordynacji wyborczej.

Komitety mniejszości narodowych mogą zostać zwolnione z warunku 5-procentowego poparcia głosujących w całym kraju, aby ich kandydaci znaleźli się w Sejmie. Muszą jednak najpóźniej 5 dni przed wyborami przekazać PKW stosowne oświadczenie - poinformował sekretarz Komisji Kazimierz Czaplicki.

Większość partii obiecuje mniejsze podatki

Od uznania podatków za nielegalne do stabilizowania obecnego systemu podatkowego proponują swym elektoratom partie uczestniczące w kampanii wyborczej. Większość z nich opowiada się jednak za obniżeniem podatków, i to zarówno podatku dochodowego od osób fizycznych, jak i od osób prawnych. Wskazuje też na potrzebę zmniejszenia obciążeń pracodawców z tytułu płaconych przez nich składek na ubezpieczenie społeczne.

Unia Pracy (UP) uważa za konieczne obniżenie do 15 proc. pierwszej stawki podatku dochodowego od osób fizycznych oraz wprowadzenie ulgi z tytułu wychowania dzieci. Podatki bowiem - ich zdaniem - nie dość, że nie ograniczają nadmiernych rozpiętości dochodowych, to jeszcze je pogłębiają. Partia opowiada się również za poszerzeniem bazy podatkowej VAT oraz stopniowym obniżaniem jego górnej stawki (obecnie - 22 proc.). UP zwraca też uwagę na potrzebę zwiększenia ścigalności podatków, gdyż w samym tylko 1996 r. zaległości podatkowe z tytułu podatków pośrednich i podatku dochodowego od osób fizycznych wzrosły o 20,1 proc. W postulatach gospodarczych UP znalazła się również propozycja ograniczenia szarej strefy, z której rocznie - jak twierdzą - do budżetu nie wpływa ok. 10-12 mld zł. UP jest także za utrzymaniem ustawowych ulg inwestycyjnych. Jak powiedziała dziennikarce PAP przewodnicząca sejmowej Komisji Polityki Gospodarczej, Budżetu i Finansów Wiesława Ziółkowska, rozważyć należy wprowadzenie ulgi inwestycyjnej dla gmin na budowę mieszkań komunalnych.

Za obniżeniem pierwszej stawki podatku dochodowego od osób fizycznych opowiada się również Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL). Zdaniem Alfreda Domagalskiego, członka komisji budżetowej, Stronnictwo jest nie tylko za zmniejszeniem tej pierwszej stawki nawet do 10 proc., ale i opowiada się za zwolnieniem z podatku dochodowego tych podatników, których dochody nie przekraczają minimum socjalnego. Według Domagalskiego, większej kontroli należy poddać wydatki budżetowe, a z punktu widzenia

przemysłowców - trzeba tak rozwinąć program inwestycyjne, by podnosić konkurencyjność polskich przedsiębiorstw. W jego opinii koniecznym jest wręcz wspieranie tych dziedzin naszej gospodarki, które po wejściu do Unii Europejskiej będą mogły sprostać konkurencji.

Z kolei Unia Wolności (UW) zapowiada podjęcie starań mających na celu zapewnienie wzrostu gospodarczego kraju na poziomie 6-7,5 proc. oraz dokończenie (do 2000 r.) prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych. W kwestii podatków UW opowiada się także za ich obniżeniem, stabilizacją i uproszczeniem. Jej zdaniem, należy zmniejszyć obciążenia pracodawców z tytułu płaconych składek na ZUS czy Fundusz Pracy. Szczególną koncentrację wysiłków UW zapowiada w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych i ulg dotyczących dobrowolnych ubezpieczeń zdrowotnych i emerytalnych, wydatków na edukację oraz zakupu lub odbudowy mieszkalnych domów. "Przywrócimy poprzednie zasady odliczeń od podstawy opodatkowania" - twierdzi działaczka partii. W przypadku zaś podatku dochodowego od osób prawnych, UW proponuje jego obniżenie do 30 proc.

Unia Prawicy Rzeczypospolitej (UPR) w swoim programie podkreśla, że podatki w Polsce muszą być stabilne i nie obciążać jednostek produkcyjnych. Przede wszystkim zaś powinny zapewniać wpływ na ich wykorzystanie, tym który jest placą. Według UPR, działalność gospodarcza powinna być prowadzona w oparciu o prywatną własność środków produkcji osób fizycznych lub ich związków. Partia uważa też, że wszelkie podatki regulujące, cła, subsydia, czy dotacje winny być znacznie ograniczone, aż do całkowitego ich zniesienia.

Dla Akcji Wyborczej "Solidarność" (AWS) gospodarczym celem jest przekształcenie Polski w państwo sprawne i silne ekonomicznie, umiejące sprostać międzynarodowej konkurencji. W kwestii podatkowej Akcja opowiada się za ograniczeniem wysokości podatków, uproszczeniem zasady ich obliczania oraz wprowadzeniem prorodzinnej polityki podatkowej. AWS zapowiada też wspieranie polskiego przemysłu, zapewnienie dostępu do kredytów wszystkim podmiotom gospodarczym, w szczególności zaś - średnim i małym przedsiębiorstwom.

Istotną sprawą dla Ruchu Odbudowy Polski (ROP) jest prorodzinny system podatkowy "Rodzice, którzy mają więcej dzieci na utrzymaniu zapłacą mniejsze podatki" - zapowiada ROP odnośnie kwestii podatkowych. W programie swym ROP kładzie nacisk na radykalne obniżenie stawek podatku dochodowego od osób fizycznych (w ciągu czterech lat zamierzają obniżyć je do 15, 25 i 30 proc.) i prawnych, przy równoczesnym konsekwentnym ich ściąganiu. Postuluje np. wprowadzenie kwoty minimum socjalnego, które wolne by było od podatku. Kwota ta byłaby odpowiednio zwiększana w rodzinie, w której jeden z małżonków pozostaje na utrzymaniu (50 proc.), podobnie jak i zwiększona na każde urodzenie się dziecko (o 25 proc.). ROP zapowiada również wprowadzenie, oprócz już istniejących, ulg z tytułu wydatków ponoszonych na ochronę zdrowia.

Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD) mówił w swoim programie o kwestii podatków stwierdzając, że wyższe podatki powinny być płacone przez tych, którzy więcej konsumują, niższe zaś ci, którzy inwestują. Jak wynika z programu SLD, obniżenie stawek podatkowych od osób fizycznych i przedsiębiorstw, poza tymi, które zostały już uwzględnione w ustawach, nie oznacza obniżenie w 1998 r. podatku dochodowego od osób fizycznych do 19, 30 i 40 proc., bieżące możliwe po zapewnieniu środków m.in. na obronę i obronę narodową.

NIEZALEŻNY TYGODNIK
POLSKI WYDAWANY W ATENACH

**KURIER
ATEŃSKI**

WŁASCIWICIEL: KURIER EKDOTIKI Ltd
WYDAWCA: Theodoros Benakis
DYREKTOR: Andrzej Jenczewski
REDAKTOR NACZELNY: Anna Maria
Leonhard
REDAKTOR: Andrzej Sokulski, Katarzyna
Jadzielska, Aleksander Cudziło,
Agnieszka Brzewska
STAŁY KORESPONDENT: Barbara Szober
(Warszawa)

ADRES KORESPONDENCYJNY:
Mevagla 42, 115 24 Ateny
REDAKTOR: JA Tel: 01 64 50 859
Fax: 01 69 25 000
e-mail: kurier@promethis.hol.gr

ISSN 1107-0358

NIEZALEŻNY TYGODNIK
POLSKI WYDAWANY W ATENACH

**KURIER
ATEŃSKI**

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΒΑΘΜΙΑΙΑ
ΠΟΛΩΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΚΟΥΡΙΕΡ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Ε.Π.Ε.
ΕΚΔΟΤΗΣ: Θιόδωρος Μενάκης
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ανδρέας Γεντολέφου
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: Άννα Μαρία Λεονάρδου
ΣΥΝΤΑΞΗ: Αντζε Σουκολσκι, Καταλίνα
Γιακαλάκη, Αλεξάντερ Τσοπουζιλο,
Αγνieszka Μαρζεβσκα
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΤΕΣ: Μπαρμπαρα Σοβερ
(Βαρσοβία)

Αιτιώθησις Αλληλογραφίας:
Kurier Ateński, Mevagla 42, Athina 115 24
Συντάξη: τηλ. 64.50.859
fax 69.25.000
e-mail: kurier@promethis.hol.gr

ISSN 1107-0358

Blok dla Polski (BdP) uważa, że podstawą rozwoju kraju jest mała i średnia przedsiębiorczość, a kwalifikowana praca to kapitał, na którym w ciągu najbliższych 2-3 lat można zbudować setki tysięcy miejsc pracy. BdP postuluje nie tylko samo obniżenie progów podatkowych, ale i uproszczenie całego systemu podatkowego. Ich program gospodarczy zawiera więc czterostopniową skalę podatku dochodowego od osób fizycznych i przewiduje: 0 proc. dla osób zarabiających poniżej minimum socjalnego, a także 15, 25 i 35 proc. Według BdP, w ciągu najbliższych 2-3 lat, podatek dochodowy od osób prawnych powinien spaść do 30 proc.

Za obniżeniem podatków jest również Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (KPEiR) twierdząc, że mniejsze podatki zmniejszają ryzyko ich niepłacenia. "Im mniejszy podatek dochodowy, tym większe wpływy do kasy państwowej" - uważa KPEiR. Partia opowiada się zatem za obniżeniem podatku dochodowego od osób prawnych, który - ich zdaniem - nie powinien przekraczać 30 proc. Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów RP (KPEiR RP) uważa, że wprowadzanie nowych podatków powinno być prawnie zabronione. Program partii uwzględnia jednak politykę podatkową, której podstawą będzie jeden stabilny podatek od towarów i usług (VAT) oraz podatek lokalno-samorządowy od nieruchomości i gruntów. Podstawowym źródłem dochodu budżetu państwa, według KPEiR RP, będzie akcyza, zaś wszelkie inne podatki (w tym także te ukryte) muszą być stopniowo eliminowane, aż do ich całkowitej likwidacji.

Za obniżeniem podatków opowiada się Przymierze "Samoobrona", podobnie jak Polska Wspólnota Narodowa (PWN) i Porozumienie Prawicy Polskiej (PPP). Zdaniem PWN, głównie emerytury i renty, które nie przekraczają 900 zł powinny być zupełnie zwolnione z podatku. Mniejszy podatek (do 10 proc.) płaciłby też - według założeń PWN - ci podatnicy, których zarobki utrzymują się w przedziale 900-1500 zł, natomiast osoby zarabiające powyżej tej kwoty objęte byłoby podatkiem w wysokości 10-20 proc.

Jak powiedział zastępca szefa krajowego KPN Zenon Barejko, PPP jest za zmniejszeniem obciążeń podatkowych, zwłaszcza zaś zwolnieniem z płacenia podatków tych, których dochody są poniżej minimum socjalnego. Według przedstawiciela PPP, trudno jest w obecnej sytuacji mówić konkretnie o wysokości stawek podatkowych. Będzie to możliwe dopiero wtedy, gdy PPP będzie miało wpływ na budżet.

Janowski: dla stabilizacji dochodów rolników - interwencjonizm

Zdaniem członka władz AWS, prezesa PSL - Porozumienie Ludowe Gabriela Janowskiego, dla stabilizacji dochodów na wsi potrzebny jest interwencjonizm państwa. Na poniedziałkowej konferencji prasowej w Warszawie Janowski poinformował, że AWS przygotował kompleksowy program rozwoju obszarów wiejskich i małych miast, którego realizacja pozwoli zmodernizować polską wieś i sprawić, że stanie się ona równorzędnym partnerem w Unii Europejskiej.

"Uznajemy, że państwo musi stosować skuteczny interwencjonizm w kierunku stabilizacji dochodów gospodarstw rolnych" - powiedział Janowski. AWS chce to osiągnąć poprzez system interwencji, m.in. system cen minimalnych na rynku skupu podstawowych produktów rolnych i ochronę polskiego rynku przed nieuczciwą konkurencją subsydujących towarów z zagranicy.

AWS chce rolnikom sprzedawać hipoteczne ziemie stanowiącą własność państwa, na zasadach preferencyjnych jeszcze przed naszym wejściem do UE. Janowski opowiedział się za zerową stawką VAT dla rolników - co pozwoli im relatywnie taniej kupować materiały budowlane, energię elektryczną, opał i paliwa.

Janowski zapowiedział, że AWS zapewni wzrost dochodowości rolników. Akcja zamierza stworzyć lepsze warunki dla działania spółdzielczości i grup producenckich w sferze

przetwórstwa, konfekcjonowania i zbytu produktów rolnych.

AWS zamierza odrębnie potraktować sprawy oświaty na terenach wiejskich, stworzyć fundusz stypendialny dla uczniów z tych terenów i wprowadzić bon oświatowy. Zdaniem Janowskiego te rozwiązania mają zagwarantować powszechną dostępność do nauki, niezależnie od miejsca zamieszkania.

Akcja opowiada się za utworzeniem rolniczych funduszy emerytalnych, wspieranych z majątku uzyskanego z powszechnej prywatyzacji.

Dla zachęcania inwestorów do tworzenia nowych miejsc pracy na terenach wiejskich AWS zakłada stosowanie ulg podatkowych o różnej wielkości i czasie trwania, zróżnicowanie pozostającej w gminie części podatków i wielkości subsydiów państwowych od stopnia zaniedbań w ich rozwoju oraz przeznaczenie tańszych kredytów na inwestycje na terenach wiejskich.

Janowski pytany o ocenę obecnie obowiązujących przepisów dotyczących sprzedaży ziemi cudzoziemcom opowiedział się za ograniczonym dostępem obcokrajowców do ziemi rolniczej, dopóki nie wyrównają się dochody w Polsce i na Zachodzie. W jego ocenie, dla cudzoziemców powinny być dostępne grunty pod inwestycje, jak np. hotele czy fabryki.

ROP: rządowy program modernizacji armii to element kampanii

Przyjęcie rządowego programu modernizacji armii kilkanaście dni przed wyborami parlamentarnymi to element kampanii wyborczej - ocenił na poniedziałkowej konferencji prasowej szef sztabu ROP Wojciech Włodarczyk. Jego zdaniem, rządząca koalicja chce udowodnić, że wywiązuje się z podjętych zobowiązań.

Tymczasem - podkreślił Włodarczyk - koalicja miała 4 lata na przygotowanie projektu modernizacji polskiego wojska. Oceniając założenia programu, Włodarczyk stwierdził, że "z nieznanym powodów" postanowiono zmniejszyć liczebność armii do 180 tys. żołnierzy. Ta restrukturyzacja dotknie średnią kadre oficerską - przestrzegając. Dodał, że ROP z niepokojem obserwuje zatrudnienie w ramach cywilnej kontroli nad armią dawnych oficerów.

Według Włodarczyka, koszt modernizacji został przedstawiony enigmatycznie. ROP chce zwiększenia nakładów na wojsko z ok. 2,5 proc. do 3,5 proc. budżetu państwa. Zdaniem Radosława Sikorskiego, można również wygospodarować pieniądze z budżetu wojska, lecz "wcześniej trzeba tam białym żelazem wypalić korupcję i marnotrawstwo".

ROP opowiada się za 12-miesięczną służbą wojskową i stopniowym uzawodowieniem armii. Zdaniem przewodniczącego ROP Jana Olszewskiego, trzeba ponadto zrestrukturizować (przy zachowaniu kontroli państwa) przemysł obronny oraz zmienić funkcjonowanie obrony cywilnej. Ostatnia powódź ujawniła mankamenty w tym sektorze - dodał Włodarczyk.

SLD deklaruje: milion nowych miejsc pracy w cztery lata

Co najmniej milion nowych miejsc pracy chce stworzyć w ciągu 4 lat następnej kadencji parlamentu Sojuszu Lewicy Demokratycznej - zapewnił wiceminister pracy Maciej Manicki 12 bm., podczas konferencji prasowej w siedzibie Komitetu Wyborczego SLD w Warszawie. Według niego, byłby to wynik zbliżony do osiągniętego w obecnej kadencji.

Manicki zapowiedział, że dalszy spadek bezrobocia w Polsce będzie efektem intensywnego wzrostu gospodarczego. "Mamy zamiar w ciągu

Ambasada RP w Atenach informuje:

Wybory parlamentarne

Informuję, że Minister Spraw Zagranicznych RP Zarządzeniem nr 20 z dnia 07.08.1997r. utworzył na terenie Republiki Greckiej dwa obwody głosowania w wyborach do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej: 53-Z Ateny i 168-Z Saloniki.

W/w obwody głosowania w wyborach do Sejmu wchodzi w skład okręgu wyborczego Nr1 obejmującego obszar miasta stołecznego Warszawy (liczba posłów wybierana w tym okręgu wynosi 17), a w wyborach do Senatu w skład okręgu wyborczego obejmującego obszar województwa warszawskiego (liczba senatorów wybieranych w tym okręgu wynosi 3).

Głosowanie zostanie przeprowadzone w dniu 21 września 1997 roku w godzinach 8.00 - 20.00 w lokalach Obwodowych Komisji Wyborczych tj. w Ambasadzie RP w Atenach oraz Konsulacie RP w Salonikach.

W głosowaniu będą mogli wziąć udział obywatele polscy przebywając w Grecji i posiadający ważny polski paszport, którzy dokonają do dnia 18.09.97r. słoowanego zgłoszenia do Wydziału Konsularnego Ambasady RP w Atenach lub Konsulatu RP w Salonikach podając: nazwisko i imiona, imię ojca, datę urodzenia, miejsce zamieszkania, numer ważnego paszportu oraz miejsce i datę jego wydania.

W dniu wyborów do spisu wyborców dopisać można wyłącznie osobę, która posiada ważny polski paszport i zaświadczenie o prawie do głosowania lub udokumentuje zamieszkanie za granicą.

Ateny, dnia 25.08.97

Kierownik Wydziału Konsularnego
Ryszard Ostas
Radca Ambasady

4 lat doprowadzić do wzrostu produkcji przemysłowej o 40 proc., a dochodu narodowego - o 25 proc." - mówił wiceminister.

Priorytetem będzie rozbudowa różnorodnych form małych i średnich przedsiębiorstw, a szczególnie preferencje stworzone będą dla firm tworzących nowe miejsca pracy. Przewiduje się m.in. tworzenie lokalnych stref inwestycyjnych na obszarach ogarniętych bezrobociem strukturalnym, głównie agrarnym. Fundusz Pracy będzie udzielał pożyczek podmiotom tworzącym nowe stanowiska pracy.

Według Manickiego, nowa oferta dla pracodawców obejmie też m.in. zmniejszenie obciążeń z tytułu składki na ubezpieczenie społeczne, co byłoby rekompensowane ZUS-owi ze środków Funduszu Pracy. Małe przedsiębiorstwa mają być wspomagane przez specjalne ośrodki wspierania przedsiębiorczości (powstały ich w tej kadencji 54, w sumie będzie 60), fundusze rozwoju przedsiębiorczości (jest 34, powstanie jeszcze 100, głównie w "regionach postpegeerowskich"), fundusze poręczeń kredytowych dla małych firm (ma być po jednym w każdym województwie) oraz przez tzw. inkubatory przedsiębiorczości. Priorytet dla tworzenia nowych miejsc zatrudnienia w sektorze prywatnym ma iść w parze z ochroną miejsc pracy w przedsiębiorstwach państwowych.

SLD zapowiada, że co roku 200 tys. bezrobotnych będzie korzystało z możliwości przeszkolenia oraz doradztwa zawodowego, co roku będzie powstawało też 15 tys. miejsc pracy dla niepełnosprawnych.

Prezes Krajowego Urzędu Pracy minister Andrzej Piłat zapowiedział, że urzędy pracy będą obserwowały sytuację na rynku pracy i decydowały np. o wyrażeniu zgody na uruchomienie konkretnego kierunku kształcenia na danym obszarze. Przewiduje się rozwój wyższych szkół i liceów zawodowych, aby poprawić sytuację absolwentów na rynku pracy. Piłat zapowiedział stworzenie systemu nieoprocentowanych kredytów, dofinansowywanych przez budżet, dla młodzieży podejmującej naukę na płatnych studiach.

Piłat podkreślał, że obecnie Polska ze stopą bezrobocia 10,9 proc. ma wskaźnik lepszy niż średnia dla całej Europy Zachodniej (wynosząca 11,4 proc.). Bezrobocie w Polsce jest mniejsze niż w Belgii, Finlandii czy Hiszpanii, a na zbliżonym poziomie jak w Niemczech czy we Włoszech - mówił Piłat. "Możemy się porównywać z krajami

Europy Zachodniej, ponieważ mamy takie same mniej więcej przepisy" - dodał, komentując zarzuty, że koalicja zmniejsza stopę bezrobocia jedynie poprzez zmianę przepisów ustawowych.

Wałęsa do mniejszych partii prawicowych: zrezygnujcie z wyborów

Z ponowym apelem o wycofanie się z wyborczych szranków zwrócił się Lech Wałęsa do szefów komitetów wyborczych: Bloku dla Polski, Krajowego Porozumienia Emerytów i Rencistów RP, Polskiej Wspólnoty Narodowej - Polskie Stronnictwo Narodowe, Porozumienia Prawicy Polskiej, Unii Prawicy Rzeczypospolitej oraz niektórych komitetów regionalnych. Zdaniem b. prezydenta, na placu powinny pozostać: AWS, ROP i UW.

Według b. prezydenta, chwila jest szczególna: walczy za sobą dwa bloki - postsolidarnościowy i postkomunistyczny. Ten pierwszy zróżnicowany, ten drugi zwarty. Jego zdaniem, wszelkie dalsze rozczłonkowanie obozu postsolidarnościowego, ponad najsilniejsze trzy partie - ROP, AWS i UW - jest na rękę przeciwnikom.

"Głosy oddane na wasze ugrupowanie będą głosami oddanymi na SLD. Wasza działalność nosi więc wszelkie cechy (wierzę, że nieświadomie) dywersji" - napisał Wałęsa w liście do liderów partii. Podkreślił, że "używa bardzo mocnego słowa, aby nie użyć jeszcze mocniejszego - zdrada".

"Wiem, że partie polityczne tworzy się po to, by walczyć o władzę (...). Całe swe dorosłe życie walczyłem o polityczny pluralizm (...) niemniej proszę - odstępście; niemniej błagam - zrezygnujcie" - napisał b. prezydent. List zakończył słowami: "namawiam was do wspólnego zwycięstwa, a zapewniam, że będziemy dzielić jego owoce".

O liście b. prezydenta poinformował w piątek Instytut Lecha Wałęsy. Jest to już kolejny apel b. prezydenta w tej sprawie. Wezwania powtórzył w miniony wtorek również przewodniczący AW "S" Marian Krzaklewski. Uważa on, że mniejsze ugrupowania prawicowe powinny zapęlować do swoich wyborców o przetrzeźwienie głosów na Akcję. Szkoda marnować głosów ludzi prawicy i centroprawicy, którzy chcą powiedzieć stop SLD - mówił Piłat. (PAP)

Amerykańskie nagany dla Aten i Ankarę

W 20 lat po śmierci Marii Callas

W dwudziestą rocznicę śmierci wielkiej, niezapomnianej, greckiej śpiewaczki wszyscy wspominają uroczą Marię Callas. Wielka diwa, prawdziwa primadonna dysponowała nie tylko niecodziennym, powszechnie podziwianym głosem, ale i nietuzinkowym charakterem. Nie tylko wspaniała, międzynarodowa kariera, lecz także jej osobiste życie wśród największych sław i milionerów, jak chociażby jej nieszczęśliwie ukochany Onassis, przyciągały uwagę mediów całego świata.

We czwartek 11 września minister kultury E. Wenizelos oficjalnie otworzył Międzynarodowe Sympozjum poświęcone pamięci Marii Callas w Zappionie. Sympozjum odbyło się pod tytułem: "Od tragedii antycznej po Operę: Co Dalej?". Wydarzenie to zgromadziło muzykologów i śpiewaków operowych, którzy rozmawiali o wielkiej primadonnie, wspominali jej postać i osiągnięcia. Minister stwierdził, że ten sposób jest najlepszym dla uczczenia pamięci Callas - umożliwiał spotkanie jej byłych przyjaciół, współpracowników i tych, którzy posiadają największe doświadczenia, aby wyznaczyć nowe kierunki rozwoju opery. Sympozjum zostało zorganizowane przez Międzynarodowe Centrum Sztuki Atheneum i otworło serię wydarzeń kulturalnych skupionych wokół imienia wielkiej diwy. Wśród nich była piękna ceremonia poświęcona Marii Callas w Epidawros w niedzielę 14 września. Dokładnie w datę śmierci diwy - 16 września, 20 lat później we wtorek przygotowano przedstawienie Requiem Verdięgo w Irodionie. Solistami występującymi w Requiem byli zdobywcy Nagrody imienia M. Callas, którą dostają zwycięzcy corocznego konkursu organizowanego w Atenach.

Nie minęły jeszcze dwa miesiące od kiedy premier Simitis podpisał ze stroną turecką umowę w Madrycie, umowę, która miała wprowadzić "nową erę" w grecko-tureckich stosunkach.

Nastąpił wówczas okres podwyższonych nastrojów, a liderzy NATO radowali się przedwczesną nadzieją. Jednak w miarę upływu czasu z Aten zaczęły do nich dochodzić skargi na coraz to nowe tureckie naciski i pogroźki wobec Republiki Cypru, których bezpośrednim powodem był zakup rosyjskich pocisków typu S - 300. Cypr zdecydował się na ten zakup w ramach usprawniania swojego systemu obronnego. Turecki wicepremier wezwał tymczasem do uniemóżliwienia całej transakcji. Takie tureckie wypowiedzi zostały w Atenach odczytane jako bardzo groźnie. Grecki minister obrony AKIS Tsochadzopulos ostrzegł, że Grecja każdą militarną próbę uniemóżliwienia dotarcia do Cypru zakupionych rakiet będzie uważała za działanie wojenne.

Waszyngton obserwuje tę ostrą wymianę zdań z coraz większym niepokojem. "Potrzebujemy spokojnej retoryki" - ostrzegają wyżsi urzędnicy państwowi Stanów Zjednoczonych, zauważając, że używanie słowa "wojna" stanowi także pewnego rodzaju przekroczenie ustalonych norm. Dimitris Reppas rzecznik greckiego rządu, zauważył w odpowiedzi, że Grecja opiera się na szacunku dla międzynarodowego prawa i nie jest stroną "atakującą" w całym sporze. Zwrócił też uwagę, że dopóki istnieje zagrożenie wobec obecnego status quo Cypru oraz wysp Morza Egejskiego, Grecja nie może pozostać z założonymi rękoma. "Niepodważalnym prawem każdego państwa należącego do ONZ jest zapewnianie swojego bezpieczeństwa, co jest ważniejsze zwłaszcza w przypadku mniejszego państwa, które jest okupowane i wobec którego padają groźby" - mówił minister.

Grecka polityka w stosunkach z

Turcją była tematem trzygodzinnej debaty jaka odbyła się 10 września pomiędzy wyższymi rangą dyplomatami i pracownikami sił obronnych oraz spotkaniem pomiędzy ministrami obrony Tsochadzopulosem i oraz spraw zagranicznych T Pangalosem. W spotkaniu wzięli udział także wiceminister J. Papandreu i podsekretarz ministerstwa spraw zagranicznych J. Kranidiotis. "Nie sądzę, że grecka postępcia wobec bezpieczeństwa na Cyprze stanowi zagrożenie dla dwustronnych stosunków (Grecji z Turcją)" - mówił podsumowując rozmowy Pangalos. Zauważył też jednocześnie, iż ma nadzieję - mimo, że wszystkie inne punkty umowy madryckiej zostały w jakimś stopniu złamane - że ten mówiący o nieuzywaniu groźby wojną pozostanie uszanowany.

Greccy politycy stają się jednak coraz bardziej powściągliwi i starają nie dać się wciągnąć w grę słów. Kiedy turecki premier Yilmaz wspominał, że podział Cypru może przerodzić się w stały stan rzeczy, minister Pangalos powstrzymał się od komentarzy a wiceminister Papandreu, w bardzo stonowany sposób, zauważył tylko, że ma nadzieję, że ewentualne uczestnictwo Turcji w UE wymaga od tego kraju poszanowania międzynarodowych umów i traktatów.

Tymczasem oczekiwana jest amerykańska inicjatywa w sprawie Cypru. Richard Holbrooke, który prowadził negocjacje w Jugosławii powiedział w piątek 12 września br., że Waszyngton jest zdania, iż rozwiązanie sytuacji politycznej na Cyprze jest podstawą rozpoczęcia procesu zjednoczenia z Unią Europejską. Jasna propozycja Stanów Zjednoczonych brzmi - stworzenie dwukulturowej, dwustrefowej federacji na wyspie, która w takiej formie wejdzie w skład struktur Unii.

Wizyta Holbokea w regionie oczekiwana jest jeszcze w listopadzie/grudniu tego roku, wcześniej jednak negocjacje będzie

Właściwa grecka polityka wobec bezpieczeństwa Cypru spędza ministrom - spraw zagranicznych T. Pangalosowi i obrony narodowej A. Tsochadzopulosowi - sen z oczu.

prowadził jego emisariusz Thomas Miller, który kończy właśnie wstępną misję w Ankarze, Atenach i Nikosji, a we czwartek 11 września spotkał się w Atenach z greckim ministrem obrony A. Tsochadzopulosem. Pracuje on teraz nad zbadaniem możliwej formuły, w jakiej mogłoby odbyć się uczestnictwo Turków

Cypryjskich w rozmowach integracyjnych Cypru z UE. Tymczasem także w listopadzie br. na Krecie ma odbyć się bałkański szczyt zorganizowany pod przewodnictwem premiera Simitisa w którym zgodnie z zapowiedzią będzie uczestniczyć także premier Turcji Mesut Yilmaz

"Królowa" - biografia hiszpańskiej królowej Sofii na rynku greckim

Rynek grecki podbija nowa ważna pozycja książkowa. Jest to tłumaczenie spisanej przez hiszpańską dziennikarkę Pilar Urbano jedynej biografii królowej Hiszpanii Sofii.

To arcyciekawa książka - przede wszystkim z punktu widzenia greckiej (i hiszpańskiej rzecz jasna) historii, ale także jedyna swego rodzaju pozycja książkowa, z pierwszej ręki ukazująca prywatne, codzienne życie rodzin królewskich i osobiste przeżycia ich członków na tle świeżych jeszcze w ludzkiej pamięci wydarzeń najnowszej i nieco dawniejszej historii.

Królowa Sofia jest monarchinią bardzo popularną i powszechnie kochaną przez Hiszpanów. Królowa urodziła się jako najstarsza córka byłego króla Grecji Pawłosa i królowej Fryderyki. Wyszła za mąż za księcia Juana Carlosa hiszpańskiego, który później został królem Hiszpanii.

W swojej książce opowiada m.in. o codziennym życiu greckiej, rodem królewskiej i wydarzeniach politycznych w Grecji w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych. Szczególnie interesujące z greckiego punktu widzenia są krytyczne uwagi i wzmianki królowej na temat osoby byłego prezydenta Republiki Greckiej Konstantinos Karamanlisa.

Dwukrotnie królowa Sofia z wielkim załem pisze o tym polityku - pierwszym razem opisując, jak w roku 1960 Karamanlis, wówczas premier Grecji, zabronił bratu Sofii - Konstantinosowi następcy tronu greckiego - wzięcia udziału w Igrzyskach Olimpijskich, motywując to uwagą, że następcy tronu nie powinien ryzykować, że przegra w zawodach sportowych (Książka Konstantinos miał świetne osiągnięcia sportowe a nawet zdobył złoty medal).

Po raz drugi krytycznie opisuje królowa Hiszpanii zachowanie Karamanlisa w wydarzeniach 1974 roku, kiedy to powrócił on do Grecji i - jak pisał królowa - przygotował referendum na temat zniesienia monarchii, w taki sposób, aby nie dać Konstantinosowi możliwości przygotowania uczciwej politycznej walki (jak wiemy, w wyniku tego referendum monarchia została w Grecji zniesiona).

W minioną sobotę 13 września książka ta stała się tematem politycznym nr 1 w greckich mediach. W telewizji, radiu i prasie cytowano duże partie tej publikacji, pytano poszczególnych polityków o ich opinie na ten temat. W poniedziałek 15 września biuro byłego prezydenta Grecji Konstantinos Karamanlisa ogłosiło oficjalny komunikat w tej sprawie. Mówił on o wypowiedzi królowej Sofii na temat byłego prezydenta Karamanlisa nie zgodne z faktami, zaś referendum z 1974 roku było przeprowadzone prawidłowo, zgodnie z wszelkimi zasadami.

H Βασίλισσα

Poszukiwani złodzieje z radioaktywnym łupem

Policja w Argos poszukuje przemytników, którzy skradli niewielki pojemnik z silnie radioaktywnym materiałem. Pojemnik został ukradziony z nieczynnej od dłuższego czasu fabryki w Fihita niedaleko Myken. Ekspert ostrzegają, że materiał ten ma znikomą cenę i jest powszechnie używany przy produkcji wyrobów plastikowych. Jednakże, niebezpieczna substancja zamknięta w małym metalowym opakowaniu i na zewnątrz drewnianej skrzynce, złożona z silnie działających chemikaliów stanowi poważną zagrożenie dla osób, które są w jej posiadaniu.

Kradzież stwierdzono parę dni temu, podczas, gdy inspektorzy z Narodowego Banku Greckiego, który zajął przedsiębiorstwo za długi w 1988 roku, odwiedził teren fabryki. Podczas kontroli okazało się, że złodzieje włamali się do budynku i brak jest radioaktywnych chemikaliów.

Ateny - Tel. 32 21 121
32 38 638
Thesaloniki - Tel. 26 96 19
26 96 00

Wyszukiwanie i reklama w prasie i telewizji. Biuro reklamowe i wydawnictwo. Reklamowanie w gazetach, czasopiśmie, tygodniku, miesięczniku, kwartale, w prasie i telewizji. Reklamowanie w Internecie. Tel. 32 21 121, 32 38 638, 26 96 19, 26 96 00.

Nie jesteśmy największą, ale chcemy być najlepszą

W. Brytania

Po referendum: Szkocja powróciła do ... Szkotów

USA/ 7 osób zginęło w pożarze

13.09 Catlettsburg - Co najmniej 7 osób w wieku od 2 miesięcy do 65 lat zginęło w pożarze, jaki wybuchł w piątek w kompleksie mieszkalnym w Catlettsburg w stanie Kentucky. Z płonącego budynku wyskoczył między innymi mężczyzna ze swoją małą córeczką na ręku. Oboje zmarli w drodze do szpitala na skutek odniesionych obrażeń. Na razie nie wiadomo, co było przyczyną pożaru. Liczba ofiar może być większa, gdyż wiele osób uznano za zaginione.

Rosja twierdzi, że nie pomaga Iranowi

12.9 Moskwa - Rosja nie pomaga Iranowi w konstruowaniu rakiet dalekiego zasięgu ani też nie dostarcza mu sprzętu i materiałów mogących posłużyć do wyprodukowania broni jądrowej - oświadczył w piątek rzecznik Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Była to odpowiedź na oskarżenia Izraela, że Rosja od dłuższego czasu wspiera Iran w badaniach i pracach konstrukcyjnych nad tego rodzaju bronią rakietową. Rzecznik wyjaśnił, że rosyjskie służby specjalne dokładnie zbadały tę sprawę i nie stwierdziły żadnych tego typu form pomocy dla Iranu. Wcześniej z oskarżeniami pod adresem Rosji wystąpił amerykański Departament Stanu. W czwartek Izrael zapowiedział, że w odwet za pomoc udzielaną przez Rosję Iranowi zamrozi zakupy rosyjskiego gazu. Rosyjski ambasador w Tel Awiwie Michail Bogdanow został wezwany do izraelskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Według wywiadu izraelskiego kilkuset rosyjskich ekspertów pracuje od dawna dla Iranu właśnie w zakresie broni rakietowej i atomistyki. Stany Zjednoczone zagroziły sankcjami ekonomicznymi wobec rosyjskich przedsiębiorstw, które dostarczają technologię nuklearną Iranowi.

Szwecja poruszona drastycznym przypadkiem pedofilii w żłobku

15.9 Sztokholm - Cała Szwecja została poruszona ujawnieniem drastycznego przypadku pedofilii w jednym z prywatnych żłobków w mieście Karlstad na południu kraju. 27-letni mężczyzna, zatrudniony tam jako pielęgniarz i opiekun, od dłuższego czasu wykorzystywał seksualnie 3- i 4-letnie dzieci obojga płci. Prawdopodobnie dopuścił się tych czynów wobec wszystkich, ponad 20 dzieci w żłobku, a wcześniej także w innej placówce tego typu w sąsiednim mieście. Aresztowany w niedzielę, załamał się i przyznał do winy. Mimo, że niektórzy rodzice już przed pół rokiem podnieśli alarm po rozmowach ze swoimi dziećmi, właścicielka przedszkola nie złożyła doniesienia o przestępstwie, ograniczając się do zwolnienia mężczyzny z pracy. Uczynili to dopiero rodzice. Sprawa wywołała pytania o rygorystycznej kontroli mężczyzn przyjmowanych do pracy w żłobkach i przedszkolach, a także zmiany zasad wykonywania przez nich obowiązków tak, aby nigdy nie przebywali z dziećmi sam na sam. (PAP)

12.9 Londyn - Po czwartkowym referendum w Szkocji obserwatorzy polityczni mówią o nowym rozdziale w historii brytyjskiego konstytucjonalizmu. Począwszy od 2000 r. w W Brytanii w ramach Zjednoczonego Królestwa Anglii, Szkocji, Walii i Irlandii Płn. będą współistnieć dwa odrębne parlamenty westminsterski (suwerenny parlament Zjednoczonego Królestwa) i szkocki.

Ten drugi będzie dysponował inicjatywą ustawodawczą, będzie wyłaniany zgodnie z odmienną, mieszaną ordynacją wyborczą i otrzyma możliwość ustalania stopy podatku dochodowego różniące się o plus lub minus 3 proc. od obowiązującej w pozostałych częściach Zjednoczonego Królestwa.

Taki jest wynik czwartkowego referendum, w którym 74 proc. uczestników poparło przywrócenie szkockiego parlamentu po 290 latach, odpowiadając na pytanie, czy chcą, aby Szkocja miała własny parlament.

Nieco mniej, 63,5 proc. głosujących, odpowiedziało twierdząco na drugie pytanie, dotyczące przyznania parlamentowi prerogatyw podatkowych. Frekwencja wyniosła 60 procent.

Tym samym uczestnicy referendum poparli rządowe propozycje zawarte w "Białej księdze" na temat decentralizacji Szkocji. Propozycje te będzie można sformalizować w ustawie parlamentu westminsterskiego, co ma nastąpić jeszcze w tym roku. Następnym krokiem będą wybory planowane na rok w 1999.

Wynik referendum jest zwycięstwem laburzystów, liberalnych demokratów i szkockich nacjonalistów, którzy zorganizowali się w koalicji "Yes, Yes" (2 x tak), i klęską konserwatystów, którzy propagowali hasło "Think twice" (Pomyśl dwa razy).

Minister ds. Szkocji, Donald Dewar, wyraził nadzieję, że za przykładem Szkotów pójść w przyszły czwartek Walijczycy, którym rząd proponuje także zgromadzenie parlamentarne, ale o mniejszych uprawnieniach niż będzie miał szkocki parlament.

Przywódca liberalnych demokratów Paddy Ashdown przypomniał, że z ideą przywrócenia parlamentu w

Edynburgu wystąpił przed stu lat trzykrotny liberalny premier William Gladstone. Został wówczas wyśmiany. Paddy Ashdown powiedział BBC, że szkockie referendum "umożliwia dokonanie dalszych reform konstytucyjnych".

Najbliższe dziesięciolecie Ashdown widzi jako "dekadę reform i modernizacji W. Brytanii". Były minister obrony i spraw zagranicznych w rządzie Johna Majora, Malcolm Rifkind, w perspektywie najbliższego

pokolenia dostrzega "konstytucyjny zamęt".

Wśród zasadniczych wątpliwości do projektu decentralizacji władzy w Szkocji wymienia się m.in. niebezpieczeństwo konfliktu kompetencyjnego między dwoma parlamentami, nadreprezentację Szkotów, którzy będą mieli własnych posłów w Edynburgu, posłów w Westminsterze i osobne ministerstwo ds. Szkocji w Londynie, brak konsultacji z Anglikami, których łączą ze Szkotami wspólna historia i - nie mniej ważny - podział wspólnej kasy.

Konserwatyści zapowiadają, że będą pilnie śledzić propozycje ustawodawcze rządu dotyczące decentralizacji władzy w Szkocji. Większość Szkotów, jak powiedział uczestnik radiowej sondy ulicznej w Edynburgu, jest przeświadczona, że "Szkocja powróciła do... Szkotów". (PAP)

Niemcy

Zagadkowa katastrofa samolotu Bundeswehry na Atlantyku

14.9. Berlin - Samolot TU-154 należący do Bundeswehry, z 24 osobami na pokładzie, wpał w sobotę do Atlantyku na zachód od wybrzeży Angoli.

Samolot leciał z Bonn do Kapsztadu w RPA i runął z wysokości 12 000 metrów do morza z nieznanymi dotychczas przyczynami. Jest to jedna z największych katastrof w historii Bundeswehry.

Jak poinformował w niedzielę minister obrony Volker Ruehe, "nie ma nadziei, że ktokolwiek przeżył katastrofę". Ostatni kontakt radiowy pochodzi z godziny 16 30 w sobotę, kiedy samolot połączył się z lotniskiem w stolicy Ghany, Akrze. Na pokładzie samolotu znajdowało się dziesięciu członków załogi, w tym kobieta - pracowniczka cywilny Luftwaffe, dwunastu oficerów i podoficerów Bundesmarine, a także żony dwóch z nich. Dwunastu marynarzy leciało do RPA na zaproszenie z okazji 75-lecia marynarki Republiki Południowej Afryki.

Zdaniem ministra Ruehe, katastrofa musiała nastąpić w ciągu sekundy, gdyż nie odebrano żadnego sygnału o pomoc. Nie ma także żadnych poszlak na temat ewentualnego ataku na samolot. TU-154 należał do Narodowej Armii Ludowej NRD i został przejęty przez Bundeswehrę po zjednoczeniu Niemiec. Przed miesiącem w zakładach lotniczych w Dreźnie samolot ten przeszedł remont kapitalny.

W poszukiwaniu wraku samolotu uczestniczą Airbus Bundeswehry, samoloty brytyjskie i francuskie, siły marynarki RPA oraz fregata francuska ze śmigłowcami na pokładzie, która wyruszyła z Libreville w Gabonie. Bundeswehra wysłała w rejon katastrofy dwa dalsze samoloty, które mają

przelecieć taką trasą, jaką miał pokonać TU-154. Trasa nadmorska została wybrana celowo, aby samolot Bundeswehry nie potrzebował zezwoleń na przelot nad obszarem powietrznym państw afrykańskich.

Również samolot amerykański zginął tam, gdzie niemiecki Tu-154

Również amerykański samolot z 9 osobami na pokładzie zginął w sobotę w tym samym rejonie Atlantyku na wysokości wybrzeży Angoli, gdzie spadł w sobotę po południu samolot Bundeswehry z 24 osobami - poinformowało niemieckie Ministerstwo Obrony w niedzielę wieczorem.

Lotnictwo amerykańskie oficjalnie potwierdziło tę wiadomość. Samolot amerykańskiego lotnictwa wojskowego typu C-141, który odbywał lot między Afryką a Wyspą Wniebowstąpienia, zginął. W drodze są ekipy poszukiwawczy i ratunkowa. Amerykański samolot wystartował z lotniska w Namibii o godz. 4 11 czasu miejscowego i był oczekiwany na Wyspie Wniebowstąpienia o godz. 7 15. Jak poinformowało lotnictwo amerykańskie, analizowane są wszystkie fakty, by ustalić, czy istnieje jakiś związek między zniknięciem obu samolotów. Południowoafrykańskie Ministerstwo Obrony nie wyklucza, że mogło dojść do zderzenia maszyny amerykańskiej z Tupolewem Bundeswehry.

Jerzy Rasala (PAP)

Niemcy Nowe fakty na temat wymiaru sprawiedliwości w b.NRD

14.09. Berlin - W Niemczech wychodzą na jaw nowe fakty na temat wymiaru sprawiedliwości w b.NRD. Dokumenty opracowane w Urzędzie Pełnomocnika Rządu Federalnego d/s Akt Ministerstwa Bezpieczeństwa Państwa NRD (były urząd Gaucka) pozwalają na odwołanie losów 37 971 osób straconych w więzieniach w b. Niemczech wschodnich głównie z powodów politycznych. Poinformował dyrektor w urzędzie Gaucka, Peter Busse, opracowane materiały dają wgląd w sposób działania wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa w b.NRD w latach 50., w okresie, kiedy Niemcy wymagającym dalszych badań. Znaczna część dokumentacji filmowej odpowiadającej treści umieszczonej na 1,4 mln kart papieru dotyczy wyroków Radzieckiego Trybunału Wojskowego wydawanych w latach 1945-1950 w b.NRD. Niemców których uznano za zbrodniarzy wojennych i to w przypadku udowodnienia im winy bądź tylko poszlak. W 1950 r. w bakszańskim mieścieczku Walsby w skazano w trybie doraźnym 3400 jako zbrodniarzy nazistowskich wojennych. Większość z nich wymierzono kary wieloletniego więzienia. 32 osoby zostały skazane na śmierć. (PAP)

Chiny

Jiang popiera reformy, ale wyklucza zachodnie swobody

12.9. Pekin - Przywódca komunistycznej Partii Chin Jiang Zemin wystąpił w piątek w obronie ograniczonych reform politycznych, ale wykluczył wprowadzenie swobód w stylu zachodnim. Jego 2,5-godzinne przemówienie otworzyło 15. zjazd KPCh w Pekinie.

Według Jianga, główne zadania reformy politycznej to umocnienie systemu prawa, oddzielenie funkcji rządowych od kierowania przedsiębiorstwami, usprawnienie działania organów państwowych, udoskonalenie systemu nadzoru demokratycznego oraz utrzymanie stabilności i jedności. Wspomniał też o możliwości wprowadzenia w

miastach demokratycznego systemu wyborczego obowiązującego już w rejonach wiejskich.

Jiang zapowiedział również kampanię "oczyszczania" Komunistycznej Partii Chin z "elementów skorumpowanych", nazywając ją "ważną i kluczową dla istnienia partii i państwa walką polityczną". "Najłatwiejszym sposobem zdobycia fortecy jest zaatakowanie jej od wewnątrz. Jeśli nie będziemy potrafili skutecznie karać za korupcję, nasza partia utraci poparcie i zaufanie narodu" - powiedział.

W sferze gospodarczej Jiang wezwał do rozwinięcia różnych form własności i usprawnienia systemu

nierentownych przedsiębiorstw państwowych np. poprzez fuzje, bankructwa i emisję akcji. Zaprzeczył jednak, by system akcjonariatu w przedsiębiorstwach państwowych oznaczał prywatyzację.

Choć Jiang zaproponował podniesienie teorii Deng Xiaopinga (ideologa liberalizacji gospodarki w Chinach) do takiej samej rangi, jaką ma myśl Mao Tse-Tunga, Lenina i Marksa, to wbrew nadziejom niektórych obserwatorów nie powiązał tego z zapowiedzią większych swobód. Podkreślił wręcz konieczność utrzymania bezpośredniej kontroli nad mediami jako środka chroniącego przed "wpływem idei dekadentkich".

"Wnioski wyciągane z doświadczeń przeszłości pokazują, że tylko partia komunistyczna może doprowadzić naród do zwycięstwa i poprawić poziom życia" - oświadczył Jiang.

"Do niczego byśmy nie doszli, gdybyśmy studiowali marksizm statystycznie, w izolacji, oddzielając go od jego dynamicznego rozwoju w prawdziwym życiu (...) Budujemy socjalizm w sposób praktyczny, dzięki czemu jest on w Chinach prężny i kwitnący, a ludzie pod wpływem osobistych doświadczeń z tym większym entuzjazmem go popierają" - powiedział.

W tym samym wystąpieniu zwrócił się do innych krajów, by nie wtrącały się do jego kampanii na rzecz

zjednoczenia z Tajwanem "Będziemy pracować nad pokojowym zjednoczeniem, ale nie zobowiązujemy się do rezygnacji z użycia siły" - powiedział Jiang zapowiedział zredukowanie w ciągu trzech lat trzymilionowej armii chińskiej o 500 tysięcy żołnierzy, co ma służyć jej wzmocnieniu dzięki zaawansowanej technologii i nowoczesnej broni.

Komentując sytuację w Chinach tygodnik "Economist" wyraża opinię, że toczy się tam obecnie trzecia rewolucja polegająca na ograniczeniu władzy państwa i partii. "Jiang i jego towarzysze wiedzą, że jeżeli reforma - a wraz z nią pomyślność gospodarcza - załamie się, to nie będą mieli nic, by podeprzeć swe roszczenie do władzy i kontrolować napięcia społeczne - tzn. nic z wyjątkiem kul karabinowych. Zmuszeni do kontynuowania reform (...) nie będą mieli innego wyboru, jak tylko oddawanie tej władzy krok po kroku. Sztuka będzie polegać na tym, by zrobić to w sposób pokojowy. To będzie prawdziwy sprawdzian rewolucyjności p. Jianga". W tygodniowym zjeździe, który odbywa się co 5 lat, uczestniczy ponad 2 tys. delegatów. W jego trakcie oczekuje się m.in. podjęcia decyzji co do kluczowych stanowisk Komunistyczna Partia Chin, która doszła do władzy w 1949 r., liczy obecnie 58 mln członków. (PAP)

Rosja wypowiada walkę przemytowi alkoholu

12.9. Moskwa - Podczas gdy prezydent Borys Jelcyń zapowiedział w piątkowym wystąpieniu radiowym surową walkę z przemytem alkoholu, wicepremier i minister spraw zagranicznych Rosji Anatolij Kulikow poinformował, że jego resort zamierza wraz z MSW Gruzji włączyć się w rozwiązanie sprawy wielkiej kontrabandy spirytusu, zatrzymanej na granicy rosyjsko-gruzińskiej.

W położonym na wspólnej granicy wąwozie dariańskim czekają setki cystern ze spirytusem, który jest - zdaniem Kulikowa - przeznaczony do produkcji fałszowanej wódki w nielegalnych wytwórniach na terenie Rosji i dlatego nie powinien być do Rosji wpuszczony. Według szefa rosyjskiego MSW, problem należy rozwiązać tak, by nie zaognić sytuacji. Opinię taką wyrażono także podczas spotkania przedstawicieli ambasady Rosji w Gruzji oraz gruzińskiego MSZ, pracowników służb granicznych i celnych, do którego doszło w piątek w wysokogórskiej miejscowości Kazbegi, a które miało na celu rozwiązanie sprawy transportu gruzińskiego spirytusu do Rosji.

W czasie, gdy próbowano rozładować sytuację z alkoholem w wąwozie dariańskim, w okolicach Władykaukazu zatrzymano kolumnę 7 również gruzińskich cystern ze spirytusem. Przekroczywszy granicę rosyjską, samochody próbowały się przedostać w głąb Północnej Osetii (republika w składzie Federacji Rosyjskiej).

Kontrowersje związane z eksportem alkoholu gruzińskiego do Rosji stają się coraz poważniejszym problemem we wzajemnych stosunkach. Spór toczy się już od pewnego czasu i strona gruzińska twierdzi, że Rosja nie ustanowiła kwot wwozowych alkoholu, więc powinna przyjąć na swoje terytorium cysterny stojące na granicy, zaś strona rosyjska twierdzi, że wwożony spirytus to nie eksport lecz kontrabanda. Jak poinformował rzecznik władz Moskwy, prezydent Gruzji Eduard Szewardnadze nie przybył w miniony weekend na obchody 850-lecia Moskwy m.in. z powodu zatrzymania na granicy rosyjskiej transportu gruzińskiego alkoholu.

Bośnia/Eksplozja rakiety w środkowej Bośni

13.09 Sarajewo - W nocy z piątku na sobotę z chorwackiego sektora do części mużulmańskiej w podzielonej między te dwie wspólnoty miejscowości Novi Travnik /środkowa Bośnia/, wystrzelono rakietę. Jak podała międzynarodowa policja ONZ, eksplozja nie pociągnęła za sobą ofiar w ludziach. Wybuch rakiety zniszczył natomiast dom należący do rodziny mużulmańskiej. Budynek ten znajdował się w pobliżu dawnej linii konfrontacyjnej między Chorwatami a Mużulmanami, podały lokalne władze. Novi Travnik podzielony na dwie części od czasu wojny, jest jednym z miast środkowej Bośni, będących przedmiotem sporu między Chorwatami i Mużulmanami podczas odbywających się w sobotę i niedzielę wyborów municypalnych w Bośni. (PAP)

USA

Amerykańskie samoloty będą zagłuszać serbskie radio i TV

11.9 Waszyngton - Amerykańskie władze wojskowe poinformowały w czwartek, że wysyłają do Bośni trzy samoloty walki elektronicznej, zdolne do zakłócania nadawanych przez twarogłowych Serbów programów radiowych i telewizyjnych, sprzecznym z porozumieniami pokojowymi z Dayton.

Samolot amerykańskiego lotnictwa wojskowego typu EC-130, który może także nadawać do Bośni audycje zgodne z duchem porozumień pokojowych, będzie gotów do lotu z włoskiej bazy w Brindisi w sobotę, kiedy to rozpoczynają się w Bośni dwudniowe wybory komunalne.

Każdy z samolotów elitarnych Sił Specjalnych - które na co dzień bazują wraz ze swymi 11-osobowymi załogami w Harrisburgu w Pensylwanii - może wysłać silne sygnały zagłuszające emisję elektroniczną ze stacji naziemnych i w tym samym czasie nadawać własne audycje.

"Samoloty będą tam rozmieszczone w odpowiedzi na ciągłe stosowanie przez serbskie radio i telewizję wojowniczej retoryki i podleganie do przemocy" - oświadczył dziennikarzom rzecznik Pentagonu płk Richard Bridges.

Waszyngton poskarżył się w tym tygodniu, że programy kontrolowane przez zwolenników zbrodniarza wojennego Radovana Karadzicia nie stosują się do porozumienia o złagodzeniu retoryki przeciw wspieranej przez Zachód prezydent Biljanie Plavszic i siłom pokojowym ONZ ani nie używają zwolennikom pani Plavszic czasu antenowego.

Jeden z trzech samolotów odleciał z Harrisburga w środę, ale z powodu usterek mechanicznych przedłużył postój na Nowej Fundlandii - powiedział Bridges. Drugi ma odlecieć później w czwartek, a trzeci w piątek. (PAP)

USA

Czy sonda MGS rozwiąże tajemnicę "marsjańskiej twarzy"?

12.9 Waszyngton - Na jednym ze zdjęć wykonanych z orbity wokółmarsjańskiej w 1976 r. przez sondę Viking widać niezwykłą formację skalną (jak chcą jedni), czy olbrzymią rzeźbę wykonaną w skale przez istoty rozumne (jak chcą drudzy), która wygląda jak twarz ludzka. Ponadto amerykańska agencja kosmiczna NASA miała ukryć zdjęcia, na których widać piramidy niemal identyczne z tymi, jakie znajdują się w Egipcie.

Zwolennicy tezy o istnieniu śladów starej cywilizacji na Marsie z niecierpliwością oczekują wyników misji sondy Mars Global Surveyor, która właśnie weszła na orbitę wokół tej planety. Ma ona ze stosunkowo niskiej orbity kołowej, o wysokości 370 km, dokładnie sfotografować całą powierzchnię Marsa. Być może te zdjęcia, które posłużą jako podstawa do sporządzenia mapy planety, pomogą wyjaśnić tajemnicę niezwykłych formacji.

Zbliżając się do Marsa, sonda wykonała już serię zdjęć, w tym

olbrzymiego wulkanu Olympus Mons, o wysokości 26 km i szerokości podstawy przekraczającej 600 km. Góra ta nie ma sobie równej nie tylko na Marsie, ale i na Ziemi, której najwyższy szczyt - Mount Everest - ma tylko nieco ponad 8 km wysokości.

Naukowcy z NASA spodziewają się, że MGS dostarczy więcej informacji niż wszystkie poprzednie amerykańskie misje marsjańskie - Mariner, Viking i Pathfinder. Dopiero misja MGS otworzy drogę do lotu załogowego na Czerwoną Planetę - podkreśla Glenn Cunningham z Jet Propulsion Laboratory.

Na podstawie zdjęć sondy MGS wybrane zostaną miejsca lądowania sond Mars Surveyor, które przeprowadzą badania w latach 2001 i 2003.

"Będziemy szukać miejsc, w których woda pozostawiła swoje ślady oraz takich, w których panują warunki najbardziej sprzyjające organizmowi żywym" - powiedział inny naukowiec z NASA Alden Albee. (PAP)

USA

Rozbił się niewidzialny bombowiec B-2

14.09 Baltimore - Niewidzialny bombowiec B-2, uczestniczący w pokazach lotniczych Chesapeake Bay Air Show, spadł na tereny zabudowane w pobliżu lotniska Glen Martin w Essex w stanie Maryland raniąc wiele osób - poinformowała agencja UPI,

powołując się na stanową straż pożarną. Pilotowi udało się katapultować, ale przypuszczają się, że wśród mieszkańców są ofiary śmiertelne. Okolica została zanieczyszczona paliwem, które wyciekło z samolotu. (PAP)

Indie

W Kalkucie odbył się pogrzeb Matki Teresy

13.9. Kalkuta - Blisko milion ludzi uczestniczyło w Kalkucie w uroczystościach pogrzebowych Matki Teresy, która w sobotę, po mszy św. na stadionie Netaji, spoczęła w siedzibie założonego przez siebie zgromadzenia Misjonarek Miłości.

Matka Teresa, zmarła 5 września w wieku 87 lat, została pochowana w przeludnionym mieście z ponurymi slumsami, które przez pot wieku usiłowała przekształcić w "miasto radości". Uznanie za ten trud Indie wyraziły jej pogrzebem państwowym, a cały świat oddawał ją holdem.

O godzinie 13.50 czasu miejscowego (godz. 11.20 czasu warszawskiego) gurkowie - żołnierze z elitarniej jednostki armii indyjskiej oddali cztery salwy z broni palnej nad grobem Matki Teresy, która została pochowana w siedzibie Misjonarek Miłości - zakonu założonego przez siebie w 1950 r. Ta część ceremonii pogrzebowej odbyła się w gronie jedynie zakonnic ze zgromadzenia Matki Teresy i księży katolickich.

"Matka Teresa zapaliła płomień miłości (...) Świat bardzo potrzebuje światła tego płomienia" - napisał ojciec święty Jan Paweł II w послaniu odczytanym przez watykańskiego sekretarza stanu kard. Angelo Sodano w czasie uroczystości pogrzebowych z udziałem przedstawicieli wszystkich religii i wielu krajów.

Ceremonia odbyła się w Kalkucie na stadionie Netaji, nad trumną Matki Teresy Zmarła zakonnicą w tradycyjnym stroju swego zgromadzenia - białym sari z niebieskimi pasami na brzegu, spoczywała w półotwartej białej trumnie, owiniętej indyjskim sztandarem narodowym. Na stadion została przewieziona z kościoła św. Tomasza na armatniej lawecie, tej samej, która służyła w czasie pogrzebu dwóch bohaterów narodowych współczesnych Indii - Mahatmy Gandhiego w

1948 r. i Jawaharlala Nehru w 1964 r.

Ulicami Kalkuty laweta przesuwana się powoli w eskorcie samochodów wojskowych, ozdobionych białymi kwiatami i prowadzonych przez oficerów w czerwonych turbanach. Zmarłą żegnały setki tysięcy ludzi - dorosłych i dzieci - zgromadzonych wzdłuż ulic, rzucających kwiaty, trzymających fotografie Matki Teresy "Matko, Kochamy Cię" - głośił wielki transparent, niesiony przez studentów na końcu konduktu pogrzebowego.

W czasie jego przemarszu ulicami Kalkuty zgromadzony tłum kilkakrotnie podejmował próby zbliżenia się do trumny, forsując ustawione bariery.

Ostatni odcinek drogi na stadion trumna ze szczątkami Matki Teresy była niesiona przez indyjskich żołnierzy. 15 tys. miejsc na stadionie wypełnili duchowni i dygnitarze, przedstawiciele wielu krajów. Według sprawozdawców francuskiej agencji AFP, wpuszczono tam bardzo niewielu biednych i żebraków, którym zmarła służyła przez pół wieku. Wyrażali oni głośno rozczarowanie. "Nie wiem, kto to jest Hillary Clinton - mówił ślepy żebrak. - Ale my przyszliśmy z bardzo daleka i to my powinniśmy móc zbliżyć się do niej, nie elita".

Siostra Nirmala, która od marca stoi na czele Misjonarek Miłości, podziękowała wszystkim przybyłym na ceremonię pogrzebową Matki Teresy i odmówiła modlitwę za to, by założony przez nią zakon zachował nie słabnącą wytrwałość w działaniu dla biednych. "Modłcie się, byśmy byli wierni duchowi, którego Bóg nam zesłał za pośrednictwem Matki" - powiedziała siostra Nirmala podczas mszy żałobnej.

Kardynał Angelo Sodano w homilii wygłoszonej w czasie mszy na stadionie apelował o podjęcie dzieła Matki Teresy w miejscu, w którym zostało przerwane. Kard.

Sodano podkreślił, że w przeciwieństwie do teoretyków rozważających przyczyny biedy i metody jej zwalczania, Matka Teresa walczyła z biedą na ulicach. "Mówiło się, że Matka Teresa mogłaby robić więcej dla sprawy biedoty na świecie (...). Była świadoma tej krytyki. Wzruszała tylko ramionami, jak gdyby chciała powiedzieć: podczas gdy wy roztrząsacie przyczyny i powody, ja klękam przy najbardziej biednych i zatroszczę się o ich potrzeby" - powiedział.

"Żebrak, trędowaty, ofiara AIDS nie potrzebują dyskusji i teoretyzowania. Potrzebują miłości (...). Głodni nie mogą czekać, aż reszta świata wymyśli idealne rozwiązanie. Potrzebują rzeczywistej solidarności" - oświadczył watykański sekretarz stanu.

W trakcie mszy hold Matce Teresie złożyli przedstawiciele wszystkich religii. Postana modlitwy - w różnych językach - odczytali m.in. wyznawcy protestantyzmu, hinduizmu, islamu i buddyzmu.

Przedstawiciele władz Indii i gości zagraniczni - członkowie rodzin królewskich, prezydenci, małżonki szefów państw, ministrowie - pochylali się nad trumną zakonnic i składali wieńce. Jako pierwszy zrobił to Rexhep Mejdani, prezydent Albanii, następnie prezydenci Ghany - Jerry Rawlings i Włoch - Oscar Luigi Scalfaro. Wieńce złożył także żona prezydenta USA Hillary Clinton, żona prezydenta Francji Bernadette Chirac (PAP)

Francja

Nadal kontrowersje w sprawie przyczyn wypadku

11.9. Paryż - Po dwunastu dniach śledztwa w sprawie przyczyn wypadku, w którym zginęła księżna Wallia Diana, sędziowie zebraли już cztery tomy zeznań obejmujących 1300 stron dokumentów. W dalszym ciągu jednak nie wiadomo, kto ponosi bezpośrednią odpowiedzialność za spowodowanie katastrofy.

Mohammed Al Fayed - ojciec Dodiego i właściciel hotelu Ritz - stara się udowodnić, że zatrudniony u niego Henri Paul był "wymienionym kierowcą" i w żadnym wypadku nie można go nazwać pijakiem. Al Fayed domaga się "niezależnej ekspertyzy" i nie zgadza się z wynikami trzech testów, które wykazały nie tylko bardzo wysoki poziom alkoholu w krwi Paula, ale także to, że zażywał on środki stymulujące. Prokuratura nie wie jeszcze, czy zdecydował się na kolejną ekspertyzę. W każdym razie nie wydaje zgody na pochowanie kierowcy.

Mohammed Al Fayed polecił przekazać sędziom śledczym kopię filmu z hotelowej kamery. Zarejestrowała ona moment opuszczania hotelu Ritz przez księżnę Dianę i Dodiego Al Fayed. Widać na tym filmie także Henri Paula, który "kroczy równym krokiem". Ma to być dowód, że kierowca nie był pijany.

Claude Garrec, który w sobotę 30 sierpnia rano rozegrał partię tenisa z Henri Paulem, twierdzi, że wprawdzie wstąpił potem do baru, ale Paul "wypił tylko coca-cola, i to w wersji lekkiej". Nie może jednak zagwarantować, że Paul nigdy nie pił.

W obronie Henri Paula wystąpił także jego rodzice, mieszkający w Loriet. Do tej pory unikali prasy, ale zdecydowali się bronić syna, kiedy wszyscy przedstawiają go jako pijaka i narkomana. Ojciec i matka Paula stanowczo zaprzeczają, jakoby był on alkoholiczkiem. Wszystko to ma dowodzić, że kierowca w gruncie rzeczy był niewinny, a jeśli jechał za szybko to dlatego, że ścigali go paparazzi.

W czwartek ujawniono nowy szczegół, który może mieć istotne znaczenie. Dziennik "France Soir" ogłosił relację pewnego automobilisty, który przejeżdżał w niedzielę 31 sierpnia tuż po północy pod placem Alma, w tym samym miejscu, gdzie rozbił się mercedes Dodiego i Diany. Ów kierowca twierdzi, że kiedy jechał na 20 minut przed tym wypadkiem osłepił go zainstalowana w tunelu kamera, rejestrująca samochody, które przekroczyły dopuszczalną szybkość.

Świadczący twierdzi, że nie jest prawdziwą wersją policji, iż w tunelu nie było żadnej kamery rejestrującej samochody. Gdyby potwierdziło się to, co powiedział automobilista, można uznać, że byłby to ktoś, kto osłepił Henri Paula, nie pochodził z flasy któregoś z paparazzich, ale z kamery zainstalowanej w tunelu.

W czwartek sędziom prowadzący śledztwo oglądali szczegółowo wrak mercedesa, w którym zginęli Dodi i Diana. (PAP)

Rosja

Nowa awaria komputera stacji kosmicznej Mir

15.09. Moskwa - W głównym komputerze rosyjskiej stacji kosmicznej Mir ponownie wystąpił defekt, w niedzielę o godz. 13 czasu polskiego. Poinformowała o tym w poniedziałek rano Wiera Miedwiedkowa, rzeczniczka ośrodka kontroli lotu tej stacji w Korolowie pod Moskwą. Przyczyna obecnej awarii nie jest jeszcze znana.

Kolejna awaria komputera sprawiła, że baterie stacji Mir nie są ładowane przez promieniowanie słoneczne. Prowizorycznie załoga stacji korzysta z energii dostarczanej przez silniki połączonych z Mirem satelków kosmicznych Sojuz i Progress. Według komunikatu agencji Interfax, trzej astronauty - Rosjanie i Amerykanin - pracują nad usunięciem defektu komputera, co powinno w niedługim czasie doprowadzić do prawidłowego ustawienia stacji na orbicie.

Poprzednia, ostatnia dotychczas awaria głównego komputera stacji Mir wydarzyła się 8 września. Wówczas kosmonauci usunęli usterkę w ciągu 24 godzin. Miedwiedkowa powiedziała, że obecna sytuacja jest podobna do tej sprzed tygodnia i że uczeni starają się wyjaśnić przyczyny wadliwego działania komputera.

Tydzień temu załoga Mira wymieniła główny blok centralnego komputera i zainstalowała nowe oprogramowanie. Na operację wymiany głównego bloku

zdecydowano się dopiero po trzeciej z kolei awarii. Poprzednio komputer odmówił posłuszeństwa w lipcu i sierpniu.

Zdaniem strony rosyjskiej awarie nie były groźne, bowiem stacja była w stanie zachować wymaganą pozycję wobec Słońca i utrzymywać ją bez przerwy łącząc się z Ziemią. Inaczej oceniają sytuację Amerykanie, którzy mają na stacji jednego astronautę - Michaela Foale'a. Ich zdaniem, coraz częstsze awarie na pozostającym przez 11 lat na orbicie Mirze świadczą, iż okres bezpiecznej eksploatacji stacji dobiega końca.

Do oczywistych sygnałów alarmowych Amerykanie zaliczyli pożar, który wybuchł na pokładzie stacji w lutym tego roku i zderzenie ze statkiem transportowym Progress w czerwcu. Według specjalistów amerykańskich istnieją również inne poważne problemy, które wiążą się ze starzeniem się stacji.

Ich zdaniem szczególnie zagrożeni są astronauta USA, bowiem może zająć konieczność ręcznego pilotowania przez nich kapsuły ratunkowej Sojuz, na stałe przycumowanej do Mira. Amerykanie nie są obeznani z tym typem statku i musieliby postępować według instrukcji nadsyłanych z Ziemi. Powołując się na raporty astronautów, którzy zakończyli już pobyt na Mirze - Jerry'ego Linenger'a i Shannon'ego Lucid

- amerykańscy specjaliści kwestionują także warunki bezpieczeństwa przeciwpożarowego na stacji, wskazując, że stężenie dwutlenku węgla jest zbyt duże. Powoduje to, że członkowie załogi mają trudności z sprawnym funkcjonowaniem i podejmowaniem decyzji. Podmoskiewskie Centrum Kontroli Lotów poinformowało, że kolejny rejsem statku transportowego Progress, planowanym na 5. października, na Mir zostanie przewieziony całkowicie nowy komputer. AFP przypomina, że zgodnie z wcześniejszym planem, 28 września powinien dolecieć do stacji amerykański prom kosmiczny Atlantis z 7 astronautami, którzy mieliby pomóc w naprawie urządzeń tego kosmicznego, ekspluowanego od 15 lat. Rzeczniczka rosyjska twierdzi, że Atlantis dotrze do stacji Mir zgodnie z tym planem. Jednak amerykańska państwowa agencja aeronautyki i przestrzeni kosmicznej NASA i ministrowi tygodniu ponownie wyrażają zaniepokojenie niestabilnymi awariami urządzeń stacji i zwiększającymi się stopniem zagrożenia przebywających tam astronautów. Gdyby NASA zrezygnowała z dalszego uczestnictwa w programie, stworzyłoby to poważne trudności. (PAP)

EKONOMIA

Niewielki wzrost sprzedaży samochodów w Europie Zachodniej

12.09 Bruksela - Sprzedaż samochodów osobowych w Europie Zachodniej wzrosła w ciągu pierwszych ośmiu miesięcy tego roku o 3,1 proc. i sięgnęła 9,37 mln sztuk. Ten niezły wynik zawiązuje producentów głównie rządowym zachętom zastosowanym we Włoszech, gdzie zarejestrowano o 35 proc. nowych pojazdów więcej niż przed rokiem. Na największym rynku europejskim - w Niemczech - panował zastój, a we Francji - po cofnięciu ulg - sprzedaż spadła o 22 proc. W związku z tym, jak twierdzi James Rosenstein ze Stowarzyszenia Europejskich Producentów Samochodów (ACEA), które

zebrało te dane, po wygaśnięciu ulg we Włoszech zapowiada się trudny okres. Rosenstein przyznał w rozmowie z korespondentem PAP, że pewnym pocieszeniem może być dynamiczna sprzedaż w państwach Europy Środkowej i Wschodniej, zwłaszcza w Polsce. Mimo to ACEA nie zamierza na razie włączać do swoich publikowanych co miesiąc zestawień danych o licznie nowo zarejestrowanych samochodach w Polsce.

Pierwsze miejsce wśród producentów utrzymał koncern Volkswagen dzięki doskonałemu wynikowi sprzedaży swoich filii Audi, Seat i Skoda. Trwa zacięta walka o drugie miejsce między słabnącym

w tym roku General Motors (w Europie jest to głównie Opel) i Fiatem wykazującym w tym roku - dzięki sprzyjającej koniunkturze we Włoszech - najwyższy przyrost sprzedaży wśród europejskich potęg samochodowych. Spośród masowo sprzedawanych marek najwięcej zarejestrowano dotychczas w tym roku właśnie fiatów - prawie 913 tysięcy, czyli o 11,4 proc. więcej niż w ciągu ośmiu pierwszych miesięcy ubiegłego roku. Tymczasem najpopularniejsze marki - Opel (w W. Brytanii Vauxhall) i Volkswagen - ledwie przewyższyły 1 mln. Wśród mniej masowo rozchodzących się marek "przebojem" są w tym roku Skody, których

zarejestrowano dotąd blisko 73 tys., czyli o 30,6 proc. więcej niż przed rokiem. Zastąpiły one w roli najdynamiczniej sprzedających się marek samochody koreańskie, których w tym roku sprzedano dotychczas blisko 186 tysięcy, czyli o 10,1 proc. więcej niż przed rokiem. "Odkuwa" się Volvo, które po ubiegłorocznym spadku odnotowało jak dotąd 17,3-procentowy wzrost sprzedaży do 153 tys. Znowu nieźle "idą" marki japońskie, zwłaszcza nissan i mistubishi (obie plus 11 proc.), i razem przegoniły słabnącego w tym roku Forda. Kolejność koncernów pod względem udziału w rynku Unii Europejskiej, Norwegii i Szwajcarii układa się w tym roku następująco: VW 17,3 proc. (w ubiegłym roku 17,1 proc.), GM 12,2 (12,7), Fiat 12,0 (11,3), koncerny japońskie 11,5 (10,8), Ford 11,4 (12,0), PSA (Peugeot-Citroen) 11,2 (11,9), Renault 9,7 (9,9), BMW 6,3 (6,2), Mercedes 3,6 (3,6), koncerny koreańskie 2,0 (1,9), Volvo 1,6 (1,4). Popyt na samochody w Europie Zachodniej utrzymywał się w tym roku głównie dzięki wprowadzonym przez rząd włoski zachętom, aby użytkownicy pozbywali się starych samochodów. Nastąpił tam wzrost sprzedaży o 35 proc. do 1,66 mln sztuk, ale na największym rynku - w Niemczech - doszło do nieznacznego spadku sprzedaży o 0,7 proc. (do 2,43 mln), a we Francji sprzedaż gwałtownie spadła o 22 proc. do 1,12 mln. (PAP)

W handlu z Japonią - Polska na minusie

12.9. Warszawa - W pierwszych 6 miesiącach br. Polska odnotowała ujemne - sięgające prawie 278 mln USD - saldo w handlu z Japonią - poinformowało Ministerstwo Gospodarki.

Wartość naszego eksportu wyniosła ok. 29 mln dolarów, importu zaś - prawie 327 mln USD. Polska jest największym, gospodarczym partnerem Japonii w Europie Środkowo-Wschodniej. Dwustronne stosunki gospodarcze reguluje umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania z 1980 r.

W 2020 - Azja czołowym prądozercą

15.9. Hongkong/Warszawa - Do roku 2020 zużycie energii elektrycznej w świecie powinno się podwoić - podkreślają autorzy opublikowanego w Hongkongu raportu "Energia 2020".

Wzmożony popyt wystąpi przede wszystkim w szybko rozwijających się krajach Azji.

Doprowadzi to do zmiany proporcji wśród 10 państw -

najpoważniejszych konsumentów prądu na świecie; aż 6 pochodzić będzie z kontynentu azjatyckiego.

Nadal jednak pierwszym światowym "prądozercą" pozostaną Stany Zjednoczone.

Chiny, w których konsumpcja energii elektrycznej będzie rosła dwukrotnie szybciej niż w USA, wysuną się na drugie miejsce i pod tym względem wyprzedzą najbogatsze państwa Zachodu Europy (PAP)

Demonstracja kredytobiorców z mieszkaniowej pułapki kredytowej

15.9. Warszawa (PAP) - Przeciwno zmianom zasad spłaty bankowi PKO BP kredytów mieszkaniowych protestowali w poniedziałek w Warszawie spółdzielcy zrzeszeni w Krajowym Związku Lokatorów i Spółdzielców. Żądali m.in. powrotu do zasad spłaty kredytów określonych w umowach podpisanych przez spółdzielnie i bank (według formuły 1 i 2 proc. wartości mieszkania rocznie) oraz zmian w prawie spółdzielczym.

Demonstranci, którzy zatrzymali się przed siedzibą Krajowej Rady Spółdzielczej oraz siedzibą jednego ze stołecznych oddziałów PKO BP, krytykowali politykę mieszkaniową koalicji SLD-PSL, która - ich zdaniem - nie daje szans na mieszkanie przeciętnej zarabiającej polskiej rodzinie. Żądali m.in. odroczenia kredytów mieszkaniowych.

Niezadowolone demonstrujących spółdzielców wiąże się ze zmianą ustawy o spłacie kredytów mieszkaniowych, która praktycznie zlikwidowała spłaty kredytów w wysokości 1 i 2 proc. wartości mieszkania rocznie. Spłata rosnących kredytów według tej formuły była - zdaniem ustawodawcy - nierealna. W nowej ustawie zaproponowano ułatwienia w spłacie zaległych kredytów dla spółdzielców, którzy

zrezygnują z tej formuły i przejdą na spłatę według normatywu.

Demonstrujący wyjaśniali, że dla większości z nich raty liczone według normatywu są zbyt wysokie. Zarzucają rządowi, że zmieniając ustawę dopuścił do zmiany umów cywilno-prawnych, zawieranych w sprawie kredytu między spółdzielnią i bankiem, w trakcie ich obowiązywania i bez zgody lokatorów. Obawiają się, że bank będzie przejmował zadłużone mieszkania i przeprowadzał eksmisje.

Aby stworzyć szanse na mieszkanie dla przeciętnej zarabiającej rodziny należy - zdaniem wiceprzewodniczącego AWS Mariana Piłki - odroczyć spłaty kredytów, którzy wpadli w pułapkę kredytową związaną ze zmianami gospodarczymi w kraju oraz stworzyć długoterminowy kredyt mieszkaniowy.

Propozycję jednorazowego przerwania problemu trudnych kredytów poparł Adam Glapiński (ROP). Podkreślił, że lokatorzy spółdzielni wpadli w pułapkę kredytową nie z własnej winy. Uwolnienie lokatorów od zaległych długów powinno być zrekomensowane bankom w drodze wypłaty obligacji państwowych w wysokości odpowiadającej zadłużeniu. (PAP)

511 bankomatów Visa w Polsce

11.9. Warszawa - Liczba bankomatów akceptujących karty płatnicze Visa wzrosła w porównaniu z początkiem br. o 322 automaty, do 511 sztuk - poinformował Maciej Gajewski z Burson-Marsteller.

Na początku br. bankomatów było 189 sztuk. Na całym świecie liczba automatów akceptujących karty Visa wynosi ok. 370 tys. sztuk.

Jako pierwsze banki bankomaty akceptujące karty Visa rozpoczęły montować: Wielkopolski Bank Kredytowy, Bank Gdański, PeKaO SA, Bank Zachodni, Powszechny Bank Gospodarczy, Polski Bank Inwestycyjny oraz niezależny operator Euronet. Jeszcze kilka banków zamierza podłączyć się do sieci Visa.

Visa jest stowarzyszeniem ponad 20 tys. banków na całym świecie. W Polsce należą do niego 23 banki. (PAP)

Pierwsze w Polsce ważenie ciężarówek na trasie nr 2 k/Poznania

13.9. Poznań (PAP) - Kary od kilkuset do kilkunastu tysięcy złotych wymierzono kilkunastu właścicielom ciężarówek, na których policja stwierdziła ponadnormatywne ładunki. W ten sposób zainaugurowała w sobotę działalność pierwszej w Polsce skomputeryzowana stacja ważenia pojazdów ciężarowych, zainstalowana w Siedlcu na drodze nr 2 z Poznania do Warszawy.

Ta pionierska w kraju stacja składa się z dwóch wag oraz ze współpracujących z nimi urządzeń komputerowych i wizyjnych. W odległości 1,5 km przed miejscowością Siedlec znajduje się na jezdni pierwsza waga selekcyjna, najeżdżający na nią pojazd filmowany jest automatycznie przez kamerę. Jeśli samochód jest przeciążony ponad normę, komputer przesyła natychmiast jego zdjęcie z informacją o tym do drugiej wagi (na poboczu), przy której znajdują się policjanci z Wydziału Ruchu Drogowego KWP w Poznaniu i pracownicy tutejszej Dyrekcji Okręgowej Dróg Publicznych. Tam pojazd jest dokładnie ważony.

Na drogach krajowych dopuszczalny nacisk na oś nie może być większy, niż 10 t. Gdy samochód jest przeciążony, kierowca dostaje na stacji w Siedlcu protokół, a właściciel pojazdu musi potem zapłacić karę, sięgającą nawet kilkudziesięciu tysięcy złotych.

Zdaniem Grażyny Gamiec z DODP, jak wynika z dotychczasowych pomiarów w Siedlcu, ok. 20 proc. ciężarówek jest przeładowanych. Kierowcy nie respektują też ograniczenia do 50 km/h szybkości na tym odcinku, przekraczając ją często dwukrotnie. Obecna stacja będzie początkowo funkcjonować przez kilka godzin dziennie, a wkrótce - przez całą dobę. DODP chce w pobliżu stacji ważenia ciężarówek wybudować duży parking, na którym będą przetrzymywane samochody, których właściciele nie zapłacili kary. Jeśli kierowcy będą chcieli ominąć ten punkt, na bocznych drogach będą na nich czekać przenośne wagi. Na razie przeładowane ciężarówki po ważeniu jadą dalej, ale od nowego roku ich "nadwaga" będzie musiała być zlikwidowana na miejscu ważenia lub auto trafi na parking. (PAP)

KURSY WALUT-KANTORY-NOTOWANIA

kursy walut - notowania kantorowe z 15 września

KANTORY - godz. 13:30	USD		DEM		GBP	
	kupno	sp.	kupno	sp.	kupno	sp.
Białystok						
ul. Lipowa 16	3,40	3,47	1,90	1,94	5,47	5,51
Gdańsk GREEN						
ul. Grunwaldzka 42	3,42	3,47	1,92	1,96	5,50	5,55
Katowice POD CZWARTYM PERONEM						
Dworzec PKP	3,42	3,47	1,93	1,94	5,40	5,59
Kraków						
ul. Wielopole 3	3,42	3,45	1,93	1,94	5,48	5,55
Łódź						
ul. Kościuszki 22	3,42	3,47	1,93	1,96	5,48	5,58
Poznań						
ul. Głogowska 21	3,42	3,43	1,93	1,94	5,45	5,55
Szczecin, JUPITER-AS	3,40	3,47	1,91	1,95	5,45	5,59
Al. Wyzwolenia 3						
Świecko PZMot	3,40	3,46	1,92	1,96		
Terespol KOMPENSA	3,36	3,51	1,85	1,93		
ul. Warszawski Most						
Wrocław CENT						
ul. Świdnicka 3	3,42	3,47	1,92	1,96	5,48	5,58
Zgorzelec PLUS	3,42	3,45	1,93	1,94	5,55	5,65
ul. Daszyńskiego 77						
WARSZAWA:						
KRUPA & KRUPA	3,42	3,47	1,92	1,96	5,47	5,55
ul. E. Plater (przebiegi podz.)						
MARYMONT	3,43	3,45	1,94	1,96	5,54	5,60
ul. Słowackiego 45						
MAX	3,42	3,47	1,92	1,96	5,49	5,54
Hala Targowa MarcPolu						
PKO BP /hotel Marriott/	3,38	3,52	1,90	1,98	5,42	5,65
Al. Jerozolimskie 65/79						
Hotel WARSZAWA						
Pl. Powst. Warszawy 9	3,42	3,47	1,92	1,96	5,48	5,60

Rozdano nagrody Emmy

Film "Law and Order" ("Prawo i porządek") uznany został za najlepszy serial telewizyjny w kategorii dramatu prezentowany w USA w 1996 r.

nominacja za tę rolę. Natomiast John Lithgow ponownie zdobył miano najlepszego aktora komediowego za rolę w serialu "3rd Rock from the Sun".

19-letnia Grażyna Domańska zdobyła tytuł Miss Polski '97

19-letnia Grażyna Domańska z Wrocławia została wybrana w poniedziałek najpiękniejszą Polką w konkursie o tytuł Miss Polski 97, zorganizowanym w ogrodach hotelu Imperial Marhaba.

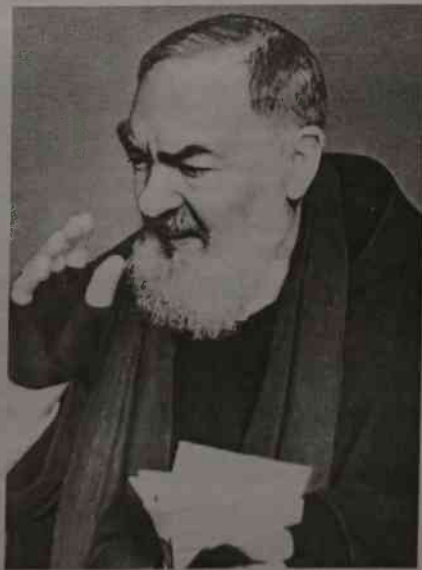
Stanisław Kamaciewicz/PAP

SŁOWO NA NIEDZIELĘ

PRAWDZIWA WIELKOŚĆ

"Jezus zapytał swoich uczniów: "O czym to rozmawialście w drodze?" Lecz oni milczeli, w drodze bowiem posprzeczali się między sobą o to, kto z nich jest największy.

Evangelia sw. Marka 9, 33-37

Choćby Apostołowie byli już przez jakiś czas ze swoim Mistrzem, to jednak nie rozumieli jeszcze na czym polega prawdziwa wielkość człowieka

rozbudzającym ludzkie żądze. Pycha nigdy nie liczy się z dobrem dla innych dlatego idzie "po trupach" aby tylko osiągnąć swój egoistyczny cel

wielkości Walka o pierwsze miejsca rozbudza coraz bardziej ludzką pychę a ta nie ma nic wspólnego ze służbą i miłością

po władzę, aby móc kochać bliźnich. On kocha dziś tych, wśród których żyje, wykorzystując najlepiej jak umie czas ziemskiej pielgrzymki

Pio służył ludziom dzień i noc. Służył jako kapłan niosł w konfesjonale prośbę o odpuszczenie grzechów

Evy...

OBLICZA CYKLADZKIEGO SIFNOS

Monotonny, szary skalny krajobraz, udekorowany gdzieś tam gdzieś błyskającymi w słońcu białymi kapliczkami to pierwsze wrażenie przybywających na SIFNOS. Na szczęście te impresje nie obrazują w pełni wszystkich czekających na turystów niespodzianek, zgrupowanych na tej niewielkiej, cykladzkiej przestrzeni.

Choć na pierwszy rzut oka Sifnos nie jest zbyt ciekawe, wyspa jest jedną z najładniejszych na Morzu Egejskim. Wysuwając się na pierwszy plan atrakcją jest tutejsza architektura - charakterystyczna zabudowa cykladzka, uważana za jedną z najwspanialszych w całym archipelagu. Wyspa jest pomysłowo zagospodarowana, a dość dobrze zorganizowana sieć połączeń autobusowych pozwala na swobodne jej zwiedzanie.

Co roku tereny te przyciągają tysiące turystów, zachwycających się wyspą słynącą z wyrobu smakowitych słodkości oraz bogatą w tradycję sztuki ceramicznej. Typową panoramę Sifnos komponują białe domy z jasno niebieskimi kopułami, dzwonnice, wiatraki oraz gołębie. Z oświetlaną przez cykladzkie słońce architekturą, niezliczoną liczbą kościołów, klasztorów i kapliczek (w sumie ponad 350) i cudownymi widokami, Sifnos wydaje się być zarówno idealną oazą dla osób poszukujących cichej, sielankowej atmosfery jak dogodnym kurortem dla turystów pragnących spędzić gorące, głośne greckie wakacje.

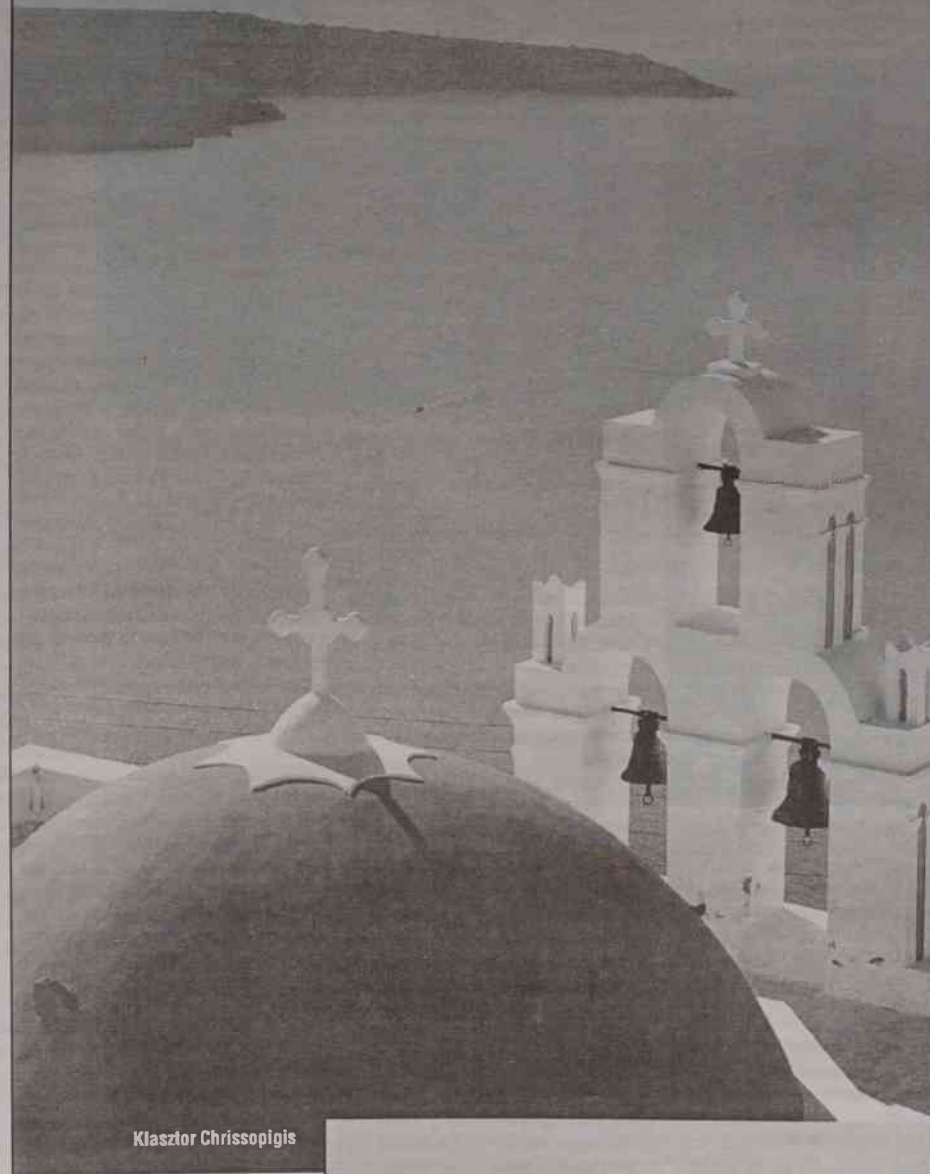
W starożytności Sifnos było niewyobrażalnie majątne. Jej mieszkańcy czerpali swoje bogactwo z lokalnych złóż mineralnych - złota, srebra i miedzi. Wyspa zaludniona została przez Minończyków z Krety, dlatego nazywana była Minoą. Dzięki przybyłym Jonom, Sifnos, coraz lepiej organizowało swoje kopalnie, które prosperowały coraz korzystniej. Mieszkańcy wyspy z dziesiątej części swego dochodu rocznego wybudowali słynny Skarbiec Sifnijczyków (530-525r. p.n.e.) w rocznicę Apolla w Delfach, utrzymamy w stylu jonskim, z kariatydami zamiast kolumn.

Zamożność Sifnos przyciągała grasujących po pobliskich morzach piratów. Wyspa wiele uciepiała z powodu napadów korsarzy. W 1617 roku zapanowali tutaj Turcy, którzy opuścili te tereny w 1821 roku. Mieszkańcy wyspy brali aktywny udział w walkach narodowo-wyzwoleńczych.

Przemy na Sifnos przybijają do portu w Kamares, leżącego na zachodnim wybrzeżu wyspy. Jest to położona wśród nagich skał nowoczesna miejscowość, zatoczona szczególnie w sierpniu z szeroką ofertą noclegową Kamares, podobnie jak całe Sifnos, słynie z warsztatów garncarskich. Można stąd również wypłynąć niewielką łódką do innych nadmorskich osad oraz skorzystać z połączeń promowych na pobliskie wyspy.

Wewnątrz wyspy, sześć kilometrów od portu, leży jej stolica Apollonia. Zarządca administracyjnie trzy wioski leżące na trzech wzgórzach. Miasto - typowa cykladzka osada - zdobia wąskie, wybrukowane alejki z dwupiętrowymi, białymi domami, ukwiecone balkony, eleganckie rezydencje, ładne placiki oraz niewielkie kaplice.

W centrum stolicy znajduje się

Klasztor Chryssopigis

Muzeum Etnograficzne z ciekawą kolekcją elementów lokalnego folkloru, w tym rękopisów pierwszej książki kucharskiej, opisującej wspaniałe dania tutejszej kuchni. Gospodynie z Sifnos słyną ze smacznej kuchni, specjalizującej się w potrawach rybnych oraz z niezapomnianych deserów. Prawie w każdej tawernie na wyspie serwowana jest świeża ryba oraz inne produkty pochodzące z morza.

Muzeum mieści się tuż przy centralnym placu miasta, miejscu o licznych barach, restauracjach i sklepach. W najwyższej położonej części Apollonia podziwiać można XVIII-wieczny kościół, w którego gmachu wkomponowane zostały fragmenty antycznej świątyni Apolla, pochodzące z VII wieku p.n.e. Stąd też wywodzi się nazwa całej osady.

Wczesnym porankiem warto wybrać się do ulokowanej na wzgórzu malowniczej miejscowości Artemonas, skąd rozciąga się zachwycający widok na całą egejską osadę i morze. Wioska ta zawdzięcza swoją nazwę starożytnej świątyni poświęconej bogini Artemidzie. Oprócz dobrze zachowanych starych kościołów są tu również ładne, eleganckie rezydencje.

Poprzez winnice i ogrody oliwne

ciągnie się z Artemonas trzykilometrowa ścieżka kończąca się na wschodnim wybrzeżu w miejscowości Kastro. Ta łagodnie ukształtowana strona wyspy skupia większość wypoczynkowych miejscowości.

Wybudowane na klifie Kastro jest zamieszkałe od czasów prehistorycznych. Na pobliskim wzgórzu odnaleziono ślady starożytnej osady, fundamenty domostw z VIII i VII wieku p.n.e. Dzisiaj króluje tam XIV-wieczny wenecki zamek. Wraz z tą budowlą do naszych czasów zachowały się również średniowieczne uliczki z wybudowanymi obok siebie, jednopiętrowymi domami oraz stare kościoły. Do dziś miejscowość zachowała wiele z średniowiecznego klimatu. Do 1836 roku Kastro było stolicą wyspy; później funkcję tę przejął Apollonia.

Kastro, otoczone z trzech stron morzem, jest sympatycznym miejscem na spędzenie urlopu. Zawsze znajdują się tutaj wolne pokoje, a oferta lokalnej gastronomii należy do najlepszych na wyspie.

Również na wschodnim wybrzeżu, dwanaście kilometrów od stolicy, nad zatoką o tej samej nazwie, położona jest miejscowość Platis Gialos. Ta właściwie niczym nie wyróżniająca się niewielka, spokojna wioska, posiada najdłuższą plażę w całym archipelagu cykladzkim. Dookoła Platis Gialos rozmieszczone są zabytkowe kościoły i klasztory. Niestety, prowadzące do nich szlaki nie są zbyt starannie oznaczone i jeśli nie posiadamy dobrej mapy, łatwo się zgubić.

Najczęściej umieszczanym na plakatkach reklamujących Sifnos obiektem jest wybudowany na skalistym przylądku miniaturowy klasztor Chryssopigis. W jego celach można spędzić urlop, ale rezerwacji trzeba dokonać z kilkutygodniowym wyprzedzeniem (0284/31 2255). Klasztor znajduje się na wschodnim wybrzeżu, 15 minut spaceru od wioski Faros, leżącej w niewielkiej zatoce. Ponieważ miejscowość jest nieco odizolowana od reszty wyspy, są tutaj najtańsze noclegi na Sifnos.

Najważniejszym zabytkiem bizantyjskim wyspy jest klasztor Profitis Ilias z VIII wieku, znajdujący się nad zatoką Vathy po zachodniej stronie Sifnos. Budowla ta ulokowana została na najwyższym wzniesieniu. Oprócz podziwiania roztaczającej się z dziedziczą wspaniałej, niepowtarzalnej panoramy, warto wejść do wewnątrz i odszukać XII-wieczny ikonostas - ozdobną marmurową przegrodę pokrytą ikonami, która w świątyniach wschodniochrześcijańskich oddziela część ołtarzową od nawy przeznaczonej dla wiernych.

Oprócz klasztoru nad zatoką Vathy leży spokojna wioska o tej samej nazwie. Ze stolicy dotrzeć tutaj można spacerem, gdyż droga nie jest jeszcze ostatecznie ukończona. Dzięki temu Vathy jawi się jako sielankowa rybacka osada, nieco odizolowana od innych sezonowych kurortów. Jeśli nie mamy ochoty na kilkukilometrową przechadzkę, możemy skorzystać z małych łódek wynajmowanych w porcie Kamares.

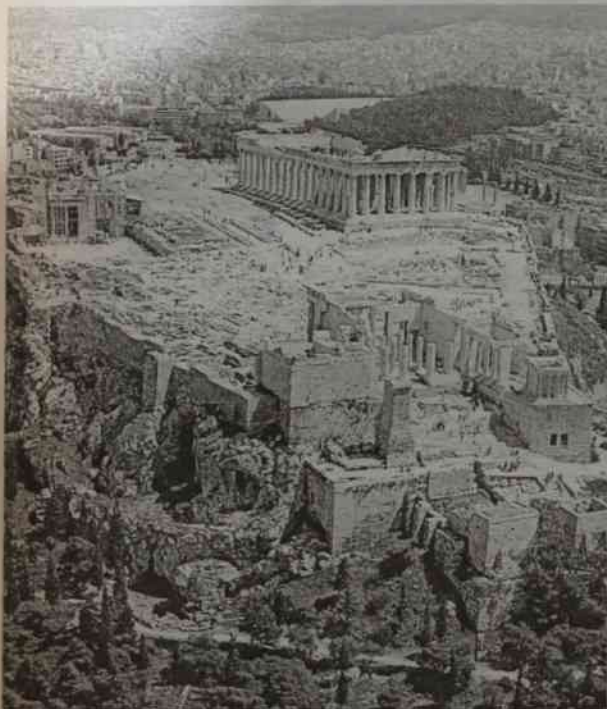
Wyspę Sifnos można poznać podczas wędrowek rowerowych lub pieszych. Skromne rozmiary pozwalają na jej zwiedzenie nawet najbardziej leniwym gościom. Najlepszym terminem na spędzenie urlopu wydaje się być wrzesień. Ponadto, iż egejskie słońce wciąż świeci intensywnie, wyspa nie jest już tak przepelniona turystami, a sezonowe ceny zniżają się w bardziej rozsądne sumy.

k.j.

Na cykladzką wyspę Sifnos można dopłynąć promem z Pireus (kilkanaście połączeń dziennie, podróż trwa cztery godziny, najtańszy bilet w jedną stronę kosztuje 3900 drachm / wodolot - 7800 drachm).

To skaliste wzniesienie od tysiącleci przyciągało człowieka, oferując mu dogodnie miejsce pod osadę. Jego stoki, oprócz strony zachodniej, są strome i trudne do pokonania, dlatego zapewniały bezpieczeństwo. Pomimo, iż początkowo tym pojęciem określano wzniesioną ponad poziom zabudowę, pełniącą nie tylko funkcje obronne, ale również skupiającą na swoim terenie święte ołtarze, na miejscu których budowano później świątynie poszczególnych bóstw (np. Mykeny, Argos, Korynt, Tyryns), AKROPOL - nazwa pochodząca od greckiego słowa akropolis czyli "wysokie miasto", od razu budzi nasze skojarzenia z charakterystycznym dla Aten wapiennym wzniesieniem.

KRÓTKI ZARYS DZIEJÓW WZGÓRZA AKROPOLIS JAK AKROPOL BUDOWANO

Współczesny wygląd antycznego ośrodka kultu bogini Ateny

Na ateńskim wzgórzu znajdowało się źródło wody pitnej, a odległość zaledwie pięciu kilometrów od wybrzeża, gwarantowała mieszkańcom Akropolis swobodne korzystanie z uroków morza, zabezpieczając równocześnie przed napadami od jego strony. Wszystkie te zalety sprawiły, że pierwsza osada na tym wzgórzu, będąca zarazem jedną z najstarszych osad w Grecji, założona została już w epoce neolitu, czyli około 5000 lat przed naszą erą. Za czasów kultury mykeńskiej wzniesiono tutaj cyklope mury (według legendy wybudowane przez olbrzymów z jednym okiem po środku czoła, obdarzonych nadprzyrodzoną siłą, dzięki czemu mogli dźwigać potężne kamienie, z których powstawały monumentalne budowle). Niedostępne mury chroniły przed obcą ingerencją ołtarze opiekunki tych terenów - bogini Ateny oraz królewski pałac. Kiedy nastąpiło zjednoczenie Attyki, Akropolis z głównymi budynkami użyteczności publicznej, stała się również siedzibą władz świeckich.

W VI wieku p.n.e., kiedy miastem rządził tyran Pizystrat, a następnie jego synowie, zmieniono funkcję Akropolis, nadając temu miejscu wyłącznie religijny charakter. Nowe centrum życia politycznego, a przede wszystkim społecznego powstało na pobliskiej Agorze. Według przepowiedni pochodzącej z wyroczni w Delfach, od tej pory Akropol miał zstąpić na zawsze oddany we władanie bogów, co oznaczało, że nie mógł tam zamieszkać żaden człowiek. Po ataku Persów w 480 roku p.n.e., kiedy spalona została większość zabudowy wzgórza, przystąpiono do programu odbudowy, nad którym

sprawował pieczę tyran Perykles. Nastąpił wtedy największy okres rozkwitu państwa ateńskiego - prawdziwy "Złoty Wiek". Ateny znalazły się na czele Związku Morskiego, obejmującego liczne państwa-miasta północnej Grecji i wysp Morza Egejskiego. Skarbiec tego związku był ulokowany w Atenach, dlatego tutejsze władze mogły nim swobodnie dysponować, realizując niezwykle ambitny plan konstrukcyjny.

Tym samym przystąpiono do intensywnej rozbudowy istniejących świątyni, na miejscu starych, archaicznych budowli wznoszono nowe. Jedne za drugimi powstawały dzieła, które stały się najlepszymi przykładami klasycznej architektury greckiej, najdoskonalsza z greckich świątyni - Partenon, lekka i elegancka - Ateny-Nike, monumentalne Propyleje i Erechtejon. Ruiny tych zabytków można oglądać do dzisiaj. Ateńska Akropolis, znakomicie obrazowała świetność i znaczenie miasta na tle innych osad antycznej Grecji. Przez następne dziesięć wieków aż do epoki bizantyjskiej, upływający czas nie wyrządził wspaniałym pomnikom prawie żadnych krzywd - zarówno władcy miasta jak i obce wojska nie odważyły się zmienić idealnej harmonii któregośkolwiek z zabytków; sanktuarium uzupełniano jedynie dodatkowymi zdobieniami w postaci posągów przedstawiających mitologicznych bohaterów i bogów.

Kiedy Ateny przeszły pod panowanie władców macedońskich, Aleksander Wielki przeżywał do świątyni Partenon zdobyte na wojnie z Persami złote łarce. W jego ślady poszli także inni królowie przysyłając do Aten liczne dary. Pierwszą budowlą, jaka naruszyła klasyczny wygląd Akropolis, była

wzniesiona w I wieku p.n.e. rzymska świątynia Romy i Augusta. Po podbiciu Grecji i Aten przez Rzymian, wiele cennych dzieł greckiej sztuki zostało wywiezionych do Italii. Jednak niedługo później władcy rzymscy, podobnie jak helleniści zrozumieli, że ich obowiązkiem jest ochrona zabytków "Złotego Wieku" Aten. W III wieku n.e. kiedy Ateny znalazły się pod panowaniem Imperium Bizantyjskiego, po zabytki z miasta sięgnął tym razem Konstantynopol - stolica Bizancjum (dzisiejszy Istanbul). Wywieziono tam między innymi najstarszy archaiczny posąg Ateny (Prochomachos), oraz dzieło rzeźbiarza Fidiasza - Atenę z Partenonu.

Kiedy na terenie Aten zaczęło szerzyć się chrześcijaństwo, większość antycznych świątyni przemienionych zostało w kościoły - Partenon stał się bazyliką pod wezwaniem Św. Zofii, a Erechtejon - Matki Boskiej. Zmieniono również wystrój wewnętrzny tych budowli, w Partenonie podczas dobudowy absydy zrezygnowano z rzeźb znajdujących się po środku świątyni.

W wyniku wypraw krzyżowych, po zdobyciu Konstantynopola Ateny weszły w skład księstwa ateńskiego, panowało tutaj wielu wladców, z których każdy rezydował na Akropolu. Przemieniono na pałac Propyleje - monumentalną bramę prowadzącą niedługo na święty teren sanktuarium Ateny. Nowe elementy przykryły całkowicie budowlę antyczną. Akropol stał się bastionem, do którego systematycznie dodawano kolejne militarne umocnienia.

W 1456 roku po opanowaniu Aten przez Turków, Akropolis stała się siedzibą nowych władz. Partenon - niedługo najważniejsza świątynia antycznego miasta "na wzgórzu", przemieniona została na meczet, do którego dobudowano smukłą wieżę minaretu. W Erechtejonie zorganizowano

Obraz L.F. Preauxa z 1799 roku, prezentujący wzgórze Akropolis od strony południowej;

wano harem, a w gmachu Propylejów ulokowano prochownię, zbrojownię i koszary. Władze tureckie nie wpuszczały na swój teren żadnych przybyszów z Europy, dlatego zachowały się bardzo skąpe źródła dotyczące ówczesnego wyglądu zabytków.

Próba rekonstrukcji starożytnych zabudowań sanktuarium Ateny;

Nieodwracalna w skutkach katastrofa nastąpiła 26 września 1687 roku. Podczas trwania wojny turecko-weneckiej, nie dość, że rozebrano świątynię Ateny-Nike, że z jej kamienia zbudować bastion, to na dodatek wystrzał jednej armatniej salwy sprawił, że Partenon wyleciał w powietrze. Dezerter turecki przekazał bowiem wrogowi, że w świątyni umieszczono skład prochu. Weneccy żołnierze zdobyli Akropol, niszcząc lub wywożąc opuszczone zabytków, jednak szybko opuścili Ateny, a na ich miejsce ponownie wrócili Turcy.

Pomimo, iż na kilkadziesiąt lat zakończyły się działania wojenne, ateński "skarb" coraz bardziej ubożał i mizerniał. Działo się to głównie za sprawą zagranicznych miłośników sztuki starożytnej. Bezcenne dzieła antyku były bezlitośnie rabowane i wywożone głównie przez prywatnych kolekcjonerów. "Zabierać z Aten i ich okolic wszystko, co się da wywieźć" depeszowali do grasujących "poszukiwaczy skarbow" dyplomaci pozostający na misji w Turcji. Największego spustoszenia dokonał w początkach XIX wieku lord Thomas Bruce Elgin, który uzyskawszy od władz tureckich oficjalne pozwolenie na wywiezienie "niektórych ułamków kamieni z napisami i rzeźbami" zrabował z Akropolis i wywoził do Anglii kilkadziesiąt fragmentów dekoracji pochodzących z budowli sanktuarium, w tym jedną oryginalną kariatydę - kolumnę ze świątyni Erechtejon w kształcie Kory (obecnie wszystkie te zabytki znajdują się w londyńskim British Muzeum, pomimo iż Grecja od kilkadziesiąt lat toczy boje o zwrot swego narodowego dobra).

Kilkanaście miesięcy po zakończeniu

antycznych zabytków architektonicznych, a przede wszystkim do oczyszczenia budowli z późniejszych przybudówek. Duży wkład w przeprowadzenie prac wykopaliskowych miało Greckie Towarzystwo Archeologiczne, wspomagane przez naukowców z Niemiec, Francji, Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych. Część prac prowadzona jest do dziś dnia.

Współcześnie architektura Akropolis wygląda nieco inaczej niż w dniach formowania się państwa greckiego. Propyleje trzeba było wydobyc z sypialni pałacu, świątynię Ateny-Nike skomponować ponownie z bastionu, na który została zamieniona W Partenonie, podobnie jak w Erechtejonie wciąż wykonywane są prace konserwatorskie. Wszystkie świątynie zamknięte są dla publiczności - można je oglądać jedynie z zewnątrz.

Wzgórze Akropolis z wieńczącą je świątynią Ateny Partenos to jeden z symboli kultury europejskiej. Jednak ten wspaniały zespół zabytków, który przez 2400 lat skutecznie bronił się przed nieubłaganiem działaniem czasu oraz atakami ludzi, w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat ucierpiał bardziej niż przez wszystkie wieki swego istnienia. Akropol czeka zagłada, jeśli nie podejmie się radykalnych środków przeciwdziałających głównie zniszczeniom, jakie niesie za sobą cywilizacja przemysłowa: zanieczyszczeniu powietrza i wpływom atmosfery, drganiom komunikacyjnym wokół wzgórza, niefachowej konserwacji zabytków oraz nadmiernemu ruchowi turystów, odwiedających zabytki corocznie w liczbie ponad 4 milionów. Jest pewne, że na Akropol weszło na przełomie ostatnich dwudziestu lat o wiele więcej ludzi, niż przez wszystkie pozostałe wieki istnienia tych zabudowań!

Obowiązkiem nas wszystkich jest włączenie się do akcji ratującej pomnik Akropolis. Dzieła Grecji są zabytkami całego świata, dlatego powinniśmy przyczynić się do ofiarowania jak największej pomocy budowlom Akropolis, którym tak wiele zawdzięczamy.

na podstawie publikacji "Artystyczne stolice świata Ateny" Natalia Sidorowa "Mała Encyklopedia Kultury Antycznej"

opr. k.j.

* tyrania (gr. *tyrannis*) forma rządów w okresie przejściowym pomiędzy panowaniem arystokracji rodowej a rządami demokracji; tyran - przywódca ludu, pochodził z arystokracji, konfliktowną ziemię, którą oddawał biedocie, znoś długi, brał w opiekę lud przed sądami; w czasie panowania tyranów państwo przeżywało najczęściej gwałtowny rozwój gospodarczy i kulturalny.

* akropol (gr. *akropolis*) - dual. wysokie miasto, w Grecji starożytnym miastem (osadą) położonym na wzgórzu; później ufortyfikowana twierdza, stanowiąca ostatni punkt oporu wobec wroga.

"WSZECHNICA POLSKA NA WSCHODZIE" 97'

Cykl "Wszechnica Polska" - realizowany tradycyjnie przy współpracy z wrocławską "Strażą Mogił Polskich" - rozpoczęliśmy w końcu kwietnia na Grodzieńszczyźnie. Podczas naszej pracy odwiedziliśmy Grodno i wsie Sylwanowice, Kodziowice i Niemnowo oraz sławne - choć przez kraj zapomniane - Bohatyrowicze.

Grodno - gród króla Batorego, królowej Bony, św. Kazimierza, Antoniego Tyzenhauza i Elizy Orzeszkowej, położony na wysokiej skarpie Niemna - zawsze urzeka swą urodą, pomnikami architektury i gościnnością miejscowych rodaków. W 300-tysięcznym mieście żyje około 70 tysięcy Polaków. W dawnych czasach było ono w praktyce drugą stolicą Rzeczypospolitej Obojga Narodów, miejscem co trzeciego Sejmu Walnego. Obecnie zapomniane, Grodno znajduje się w cieniu dwóch dawnych centrów kresowych - Wilna i Lwowa. Podobnie jest z polską mniejszością narodową na Białorusi. Ta na Wschodzie najliczniejsza - bo milionowa - grupa polska również jest mniej znana w Polsce aniżeli 300-tysięczna mniejszość polska na sąsiedniej Litwie. A przecież to właśnie tutaj, na Białorusi - począwszy od rejonu grodzieńskiego poprzez szczuczynski, zelwieński, wołkowyjski, lidzki, oszmiański, ostrowiecki, postawski i brasławski - Polacy zwartą ławą zasiedlają obszar od granicy z Polską po jezioro brasławskie na granicy łotewskiej. W rejonie woronowskim, sąsiadującym z Litwą, Polacy tworzą niemal 90 procent mieszkanców. Kojarzone powszechnie z "Litwą" - Świtez, Nowogródek, Krewno czy pierwowzór mickiewiczowskiego zamku Horeszków, Mir, to także dzisiejsza Białoruś.

Naszą akcję rozpoczęliśmy w okolicy Kanalu Augustowskiego na Białorusi. We wsiach Sylwanowice, Kodziowice, Niemnowo oraz Sopoćkinie mamy wielu przyjaciół. Od czterech lat prowadzimy tutaj akcje oświatowe, dostarczamy pomoc charytatywną, dokumentujemy i upamiętniamy najnowsze dzieje tego niezwykłego zakątka. Ziemię tę po II wojnie światowej pozostały poza granicami Polski, pomimo niemal w 100 procentach zasiedlenia przez ludność polską oraz wcześniejszych ustaleń polityków. Zlekceważono przebieg tzw.

Bohatyrowicze - tę chatę można kupić - fot. Z.J. Winnicki

linii Curzona, według której wschodnia granica Polski miała przebiegać wzdłuż brzegów Niemna. Odsunięty w ten sposób od Polski Niemen stał się dla współczesnego Polaka z kraju rzeką znaną tylko z literatury.

Przez kilkanaście lat w Sylwanowicach, Kodziowicach i pobliskich Nowinkach, wspólnie ze "Strażą Mogił Polskich", upamiętniliśmy pobojuwiska Września 1939r. Tędy bowiem owej tragicznej jesieni w ciągłych bojach odwrotowych i obronnych zmierzały ku granicy z Litwą skrwawione jednostki brygady kawalerii "Wołkowysk", obrońcy Grodna, oddziały KOP-u i policji. W Kodziowicach rozegrała się ostatnia, zwycięska bitwa polskich ułanów z pancernym zagonem Armii Czerwonej. To tutaj butelkami z benzyną i naftą unieszkodliwiono 20 wozów bojowych nieprzyjaciela. W całonocnym boju z 22 na 23 września 1939r. odpierając dwanaście ataków, 101 rez. Pułk Ułanów niepokony odszedł na Litwę, zabierając śmiertelnie ранego dowódcę majora Stanisława Zukowskiego. Okolice wciąż pamięta tamte zdarzenia. W stodołach do dziś, niczym relikwie, przechowywane są resztki kawalerskiego wyposażenia - siodła, hełmy, lance.

W tamtejszym kościele, po prelekcji na temat "Dzieje polskich konstytucji", przekazaliśmy szczególny dar - 2,5-

metrową, zmontowaną we Wrocławiu, kapliczkę wotywną "Walecznym Września". Stanie na sylwanowskim cmentarzu w rocznicę bitwy.

Popołudnie spędziliśmy u grodzieńskich przyjaciół w Muzeum Historii Religii. Prezentowaliśmy tam, dzięki uprzejmości p. Ludmiły Kornilowej, dwie wystawy - "Mauzolea Piastowskie na Śląsku" i "Szkice Grodzieńskie" Ryszarda Natusiewicza. Następnie w pracowni prezesa Towarzystwa Polskich Plastyków Stanisława Kiszki powtórzyliśmy dla tamtejszych polskich artystów prelekcję o polskich konstytucjach. Tego samego dnia przekazaliśmy lekarstwu Polskiemu Towarzystwu Lekarskiemu.

Nazajutrz udaliśmy się w górę Niemna: poprzez Kwasówkę, Łunę i Skidel oraz Żytomle do Bohatyrowicz. Ta znana z literatury polska wioska - kresowy zaścianek - zajmuje w naszych planach szczególne miejsce. W ubiegłym roku powołaliśmy Społeczny Komitet Ratowania Pamięci Bohatyrowicz. Są w polskiej literaturze dwa epickie obrazy wsi - reymontowskie, chłopskie Lipce i szlacheckie, zagrodowe Bohatyrowicze, opisane przez Elizę Orzeszkową. Te pierwsze są znane i odwiedzane, drugie zapomniane, traktowane jako twór literackiej fantazji. A one istnieją naprawdę. Na skarpie niemeńskiej, tuż

przy głębokim parowie, trwają dwa kamienie - grób Jana i Cecylii z 1549r. Niedaleko wioski Miniewiczze znajduje się również sławna mogiła, choć młodsza o 200 lat. Spoczywa w niej 40 powstańców styczniowych, którzy z korczyńskiego dworu i bohaterowickiego zaścianka poszli walczyć - "choć im nikt nie kazał, poszli bo tak chcieli, bo taką przysięgę wzięli po dziadzie wnuk...".

Szeroko rozlany Niemen, "szary rycerz", jak zwykły nazywać rzekę Józef Piłsudski, trwa jak niemy świadek zdarzeń sprzed lat. W samej wiosce ostały się ruiny dworów: "korczyńskiego" - będącego własnością Kamieńskich (powieściowych Korczyńskich) i Strzałkowskich - powieściowy dom Jana i Justyny. Ten drugi dom przed kilkoma laty kupił na "daczę" emerytowany sowiecki generał. W wiosce żyją jeszcze cztery rodziny Bohatyrowiczów. Jedną z nich - p. Tadeusza i Teresy ze Strzałkowskich - serdecznie nas ugościła, opowiadając o żywej tu wciąż tradycji zaścianka.

Tę tradycję chcemy jednej z chat z przeznaczeniem na Muzeum Janka i Justyny - Muzeum Pamięci Bohatyrowicz - Muzeum Kresowego Zaścianka. W chacie mogłaby także powstać kwatery dla badaczy nadniemeńskich stron. Krajowe wycieczki, coraz liczniej odwiedzające ów niezwykły zakątek, miałyby możliwość spotkania z prawdziwą legendą. A wystarczy tak niewiele, ułamek procenta od sum przelewających się przez różne budżety centralne czy samorządowe. Czas nagli - wieś i ludzie dożywają swoich dni. Posimy - pomóżcie uratować pamięć o Bohatyrowiczach. Niech zwrotka "Ty pójdziesz górą, a ja doliną, ty zakwitniesz różą, ty zakwitniesz różą, a ja kaliną..." zawsze kojarzy się z tym miejscem.

W ubiegłym roku grodzieńscy rodacy otrzymali przepiękny dar od Macierzy - polską szkołę. W niej będą się uczyć prawnuki Janka i Justyny. Podarujemy im, rodakom z Grodzieńszczyzny i samym sobie dar skromniejszy, lecz jakże piękny - bohaterowicką chatę. Symbol polskiej pracy i polskiego trwania nad Niemenem.

Zdzisław J. Winnicki

Artykuł ukazał się w biuletynie "Wspólnota Polska" sierpień/97

informator KA

NAJSTARSZY POLSKI ZAKŁAD FRYZJERSKI W ATENACH

Usługi Fryzjerskie
Damsko - Męskie z gwarancją

ELŻBIETA
Wykonywane usługi:
- Trwała klasyczna
- Trwała modna, KWASNA
- Farbowanie włosów
- Kosmetyka włosów
- Uczesania ślubne
- Pasemka - Henna
- Białejaz
FRYZYRY OKAZYJNE
Posiadamy dyplomy greckie, włoskie i polskie oraz firmy: wella, L'Oréal, łatwy dojazd

ZAPRASZAMY!!!

tel. 58 14 616

FRYZJER DAMSKI

MAŁGORZATA
WSZYSTKIE
USŁUGI

ul. ALKAMENEOS 103
Równoległa do M. Voda.
Stacja metra Atiki

82 51 870
od godz. 12:00

Fryzjerstwo damskie

TEL: 48 35 331

JOLANTA

Przystępne ceny Wszystkie usługi (w tym henna) Z dojazdem do klienta

CZYNNIE CODZIENNIE
OD PONIEDZIAŁKU DO SOBÓTY

ZAPRASZAMY

GABINET KOSMETOZNY

zaprasza do swojego gabinetu w godzinach 10-20:00

ul. **ESLIN 20** **FERUJE**

czynne GABI CZYNNIE ODZWIĄŻE tel. 64 41 886

(na rogu Aleksandra Kłosa i Kłosa)

DUŻY WYBÓR KOSMETYKOW
Pomoc w leczeniu arytmii, cellulitisu m.

MAKIAŻ DIETY-DEPIKACJA i Uczesanie +PORADY KOSMETYCZNE

panny młodej

USŁUGI FRYZJERSTWO
damsko męskie

Edyta

Tel: 72 37 287

UCZESANIA ŚLUBNE
z dojazdem do klienta

Usługi fryzjerskie
DAMSKO - MĘSKIE

Dorota

tel. 093 68 47 71

Czynne codziennie w godz. 11:00-21:00

KIPSELI 12 "na dwonku Dorota"
dojazd trolejbusami: 2, 4, 9

FRYZJERSTWO
Damskie

wszystkie usługi w zakresie fryzjerstwa z gwarancją, przystępne ceny, z dojazdem do klienta.

Czynne codziennie wyłącznie z sobotą i niedzielą.

tel 27 95 551

ul. **ORFANIDOU 9; ANO PATISA**

"DREAM" 20 15 588-65 16 574 "NAILS"

CENTRUM KOSMETYCZNE

Zaczynaj od teraz nową karierę w Grecji i innych krajach. Po zakończeniu kursu - DYPLOM. Pomagamy znaleźć pracę jako wykwalifikowane kosmetyczki

Oferujemy szkolenie w następujących dziedzinach:

- manicure - pedicure
- tipsy (sztuczne paznokcie)
- kosmetyka twarzy; makijaż

W życiu trzeba koniecznie coś ścigać

Przyjechał do Aten na razie na parę dni, ale niedługo wróci znowu. Będzie tu reżyserował sztukę Agnieszki Osieckiej "Apetyt na Czeresnie", którą prawdopodobnie jeszcze tej jesieni będą mogli podziwiać widzowie greccy. Zobaczyliśmy go na ruchliwej ateńskiej ulicy. Czekał w umówionym miejscu, może trochę niezadowolony, że znowu dzień zacznie od zaspokajania dziennikarskiej ciekawości.

Jak zwykle ujmująco szarmancki wobec kobiet, promieniujący pewnością siebie, fantazją, humorem i radością życia opowiadał nam o swojej obecnej pracy, o Agnieszce Osieckiej i starych przyjaźniach, o swoim arcyciekawym życiu i dalszych planach.

Szczęśliwy, że jeszcze raz po latach będzie pracował w Grecji, ze wspaniałą ekipą świetnych artystów, **Daniel Olbrychski** spod przymróżonych powiek spoglądał na wzgórze Akropolu. Nie przeszkadzał mu miejski hałas, ani ateński "nefos".

To Agnieszka z zaświatów pokierowała nim, by tutaj przyjechał i splotił jej stary dług. Tak chce los, a on zawsze sprzyja Olbrychskiemu.

Daniel Olbrychski w Atenach! Dla nas wszystkich to ogromna radość i niespodzianka!

Jak się dowiedzieliśmy do Aten sprowadziła Pana sztukę Agnieszki Osieckiej "Apetyt na Czeresnie" a właściwie pani Tatiana Ligari - uroczą grecką aktorkę i dyrektorkę teatralnej trupy AXANA - pomysłodawcą wystawienia tej polskiej sztuki greckim widzom.

Jak to się właściwie stało, że udało się jej Pana przekonać do oderwania się od zajęć w Warszawie? Czy dał się Pan zaczarować, uległ wdziękowi Pani Tatiany?

Łatwo mi odpowiedzieć na pytanie - uległem wdziękowi Pani Tatiany, bo ona jest naprawdę bardzo ładna! Jest to kobieta, która budzi bardzo pozytywne reakcje w każdym mężczyźnie. Bardzo mnie ujęła tym, że zaprzagnęła zagrać w sztuce polskiej. Narzekamy w Polsce na brak współczesnej dramaturgii, a raptem Greczynka, która mogłaby wybrać sztukę amerykańską, rosyjską, francuską wybrała sztukę polską!

I to właśnie sztukę Agnieszki Osieckiej, której był Pan dobrym przyjacielem!

Przyjaźniłem się z Agnieszką bardzo blisko przez ładnych 30 lat. Związały mnie z Agnieszką moje kolejne żony. Ale jeszcze wcześniej u Agnieszki bywałem z Anią Prus, naszą wybitną artystką piosenkarką mieszkającą w Paryżu. Z Anią, jako bardzo młodzi artyści, śpiewaliśmy w "Listach śpiewających" do słów Agnieszki Osieckiej w reżyserii Olgi Lipińskiej, do muzyki Adasia Sławińskiego.

Moją narzeczoną była Największa Muza Agnieszki, czyli Maryla Rodowicz. To wtedy Agnieszka pisała dla Maryli przeboje: "Małgośkę", "Sing, sing" itd. Wszystkie wspaniałe piosenki Agnieszki, najbardziej rozświatlała Maryla, do muzyki Kasi Gertner Skaldów.

Ta sztuka Agnieszki - "Apetyt na Czeresnie" była grywana w Polsce w nie jednym teatrze. Grali w niej moi przyjaciele Krzysztof Kolberger i Anna Romantowska w reżyserii Marka Wrzesińskiego. Jej prapremiera miała miejsce pod koniec lat 60-tych. W Polsce o Agnieszce zawsze dużo się mówiło i zawsze się interesowano tym, co Agnieszka nowego napisała - głównie w piosenkach. Jej przedstawienia śpiewno-dramatycznie również się cieszyły sukcesem. Zwłaszcza "Niech no tylko zakwitną jabłonie" w latach 60 tych. "Apetyt na Czeresnie" też odniósł sukces, choć przyznam się, że ja go wtedy nie widziałem.

Pamiętam też, że miałem taki dług wobec Agnieszki - pół-prywatny, pół-zawodowy.

Otóż kiedyś był jakiś jubileusz w teatrze we Wrocławiu przy okazji Festiwalu Piosenki Aktorskiej. Miał się odbyć wieczór poświęcony Agnieszce, taki ukłon w jej kierunku. Ona wtedy napisała dla mnie

pewien tekst. Muzykę do niego napisał Sławek Krajewski - a ja odmówiłem wykonania.

Naprawdę - choć ludzie mówią, że "kokietliwie" - nie uważam siebie za aktora śpiewającego. To znaczy podśpiewywałem czasem i jak byłem młodszy, to mi łatwiej szło. Młodość ma w sobie mniejszy autokrytycyzm i większą beczelność. Uczyłem się muzyki grałem na skrzypcach, słuch mam, ale okazuje się, że to jest inna para kaloszy i inny zawód. Gdybym śpiewał może regularnie, gdybym śpiewał na estradzie (tak jak to robi po latach mój syn) miałbym większą odwagę i pewność. A tu, gdzie się nie ma pewności czasami staje się to przeszkodą: nie utrzyma się dźwięku muzycznego, będzie niepewnie, zadyszka, nie będzie się umiało kierować głosem.

W studiach nagrywałem mnóstwo piosenek, ale tam wszystko można było powtórzyć, nie było widowiny. A na estradzie się bałem. Przeraziłem się na próbie generalnej, że sobie nie dam rady i odmówiłem występu, mimo, że moje nazwisko było już na afiszu.

Pamiętam, że Agnieszka bardzo złośliwie to komentowała i coś niemilego najeżyło się między nami - pierwszy raz w życiu i ostatni. Czulem wstyd wobec niej.

fol. Agnieszka Brąjewska

Teraz splotci Pan tamten dług. Ale jak to się stało, że to będzie właśnie ta sztuka?

Kiedy Tatiana przyszła do mnie z propozycją wystawienia tej sztuki, zapytałem - Jak Pani na to wpadła?

Pokazała mi różne dossier krytyków rosyjskich ze znakomitą oceną, bo przed paru laty grała w Rosji Annę Kareninę z zespołem aktorów rosyjskich. Rosjanie naprawdę znają się na aktorstwie a cudzoziemcom, którzy usiłują grać ich literaturę - nie jest łatwo ich przekonać do siebie.

Skoro Tatiana ich ujęła swoim aktorstwem, wdziękiem i wszystkim w ogóle, to - pomyślałem - "To jest ktoś! Ona to naprawdę umie dobrze robić!" I ujęła mnie tym, że wytlubiła nagle tę sztukę polską Agnieszki. A poradzili jej to właśnie Rosjanie!

W Moskwie, gdzie sztuka ta była wystawiana, cieszyła się ogromnym powodzeniem. Nawet muzykę do piosenek napisał Bułat Okudźawa. Tatiana chciała, żeby sztukę reżyserował jakiś Słowianin, bo jest w niej coś takiego słowiańskiego, jak to zawsze u Agnieszki. Nie tylko to, że rzecz się dzieje w określonym miejscu, w Polsce

socjalistycznej, na Mazurach.

I Rosjanie polecieli mnie, nie wiedząc nawet, czy ja kiedykolwiek coś reżyserowałem, czy nie.

A czy rzeczywiście miał Pan wcześniej jakieś doświadczenia w tym polu?

Raz tylko oficjalnie (a faktycznie za każdym razem, kiedy u niego grałem) byłem asystentem Andrzeja Wajdy, który mnie dopuszczał do zażyłości o wiele większej, niż normalnie ma to miejsce pomiędzy reżyserem a aktorem. Ja po prostu współtworzyłem z nim filmy, w których grałem duże role. Pracowałem też i w filmie, i w teatrze z czołową reżyserów całej Europy.

Bardzo dużo z tej drugiej strony się nauczyłem! Przypuszczałem, że w sensie wiedzy zawodowej, sprawa reżyserowania w filmie, czy teatrze nie będzie dla mnie większym, technicznym problemem. Tylko nie myślałem nigdy, żeby zaczynać od sztuki Agnieszki Osieckiej. Poświęciłem jej bardzo wiele myśli, gdy już nie żyła. Poświęciłem jej też bardzo wiele stron w swojej ostatniej książce - dalszym ciągu moich wspomnień "Parę lat z głowy", która w tej chwili się ukazała się jako dalszy ciąg "Aniołów wokół mojej głowy". Ale, aby rozpocząć reżyserowanie raczej, by mnie nosło do Czechowa, Szekspira, bądź Aleksandra Fredry w teatrze, albo do jakiegoś autorskiego filmu. Tak, jak Jurek Stuhra, czy Kryścia Janda, w filmie - to bym umiał!

A tu raptem przyszła propozycja sztuki Osieckiej. Więc pomyślałem sobie: "Bóg tak chciał i pewnie Agnieszka z chichotem zorganizowała to wszystko "na górze" - "Nie chciałem zaśpiewać mojej piosenki na festiwalu, to teraz musisz się pomścić z moją sztuką!" - I pomyślałem, że z wielką przyjemnością się pomęcę!

I przyjął Pan propozycję...

Przyjechałem do Grecji. Dziś, po dwóch próbach, mogę powiedzieć, że coraz bardziej lubię tę sztukę. Coraz bardziej lubię też współpracę z parą greckich aktorów Tatianą Ligari i Andrease Natsiossem - to odkrywanie przed aktorami pewnych rzeczy, pobudzanie ich do pewnego sposobu grania i myślenia.

Ale oczywiście moja rola będzie tu rolą służebną. Podzielię się moją wiedzą na temat Agnieszki, ale i dużym doświadczeniem teatralno-filmowym i aktorskim.

Oczywiście autorami ewentualnego sukcesu będą oni, a za klęskę to będę odpowiadał ja! Ale przypuszczam, że tak też nie będzie!

Jestem otoczony znakomitymi fachowcami: kompozytorem jest Minas Aleksiadis, bardzo pięknie tłumaczenia poezji, w kilku monologach i w piosenkach Agnieszki robi tutaj słynna piosenkarka grecka Aphroditi Manou (tłumaczenia sztuki dokonała z języka polskiego urodzona w Polsce dziennikarka - Iro Mavronichali) świetna jest, co już zauważyłem - dekoratorka (Lea Kissil i

Olbrychski z uroczą Tatianą Ligari, która ściągnęła go do Aten, aby wyreżyserował "Apetyt na Czeresnie" Osieckiej. (fotografia z archiwum pani Tatiany Ligari)

"Apetyt na Czeresnie" Agnieszki Osieckiej to sztuka, którą po raz pierwszy wystawiono w teatrze Athenium w Warszawie w 1968 roku. Jest to właściwie "musical dla dwojga". Jego akcja rozgrywa się w wagonie pociągu (tutaj w Atenach przedstawienie będzie odbywało się w prawdziwym wagonie) a bohaterami są kobieta i mężczyzna - para przeżywiająca podczas podróży jeszcze raz swoją miłość, nienawiść, patos, problemy i codzienność związku. To wierszująca układanka poezji, piosenki, humoru i liryki, która od lat podbija serca widzów "od Archangielska po Sofię". A teraz dotrze i do Aten. Na premierę oczekujemy w listopadzie.

kosztumolog (Dora Leluda), a prawdziwym prezenem i ogromną satysfakcją jest to, że światła będzie robił tradycyjny teatralny mistrz oświetlenia, ale artysta filmowy. Rzecz będzie się działa w prawdziwym wagonie pociągu i tradycyjne oświetlenie teatralne tam by się nie sprawdziło. Zasugerowałem Tatianie (a może ona sama na to wpadła), że powinien tu być operator filmowy. I znalazła najlepszego współpracownika Andreasa Sinanos. Jestem więc otoczony bardzo dobrymi fachowcami. Jest mi też miło, że w październiku jest tu piękna pogoda. Przymyślam, że w przeciągu miesiąca będziemy gotowi, tak aby w listopadzie dać premierę.

Życzymy wszystkiego najlepszego! Będziemy trzymać kciuki i śledzić postępy w przygotowaniach!

Ale Pan, w międzyczasie nie rezygnuje też z pracy w Polsce. Jak Pan to pogodzi?

Równocześnie muszę przez tydzień w Teatrze Narodowym popróbować "Noc Listopadową".

Teatr Narodowy w latach osiemdziesiątych, gdy już dyrektorem nie był Adam Hanuszkiewicz (wyrzucony z posady w stanie wojennym), jak na złość komunistom spalił się, gdy przyszli inni szefowie. Decyzję o odbudowie podjęły jeszcze "byłe" władze. Ciągnęła się ona przez kilkanaście lat a dzisiaj teatr jest już gotowy do pracy.

Nowym jego dyrektorem jest artysta, wspaniały człowiek, Jerzy Grzegorzewski.

Zainauguruje on otwarcie Teatru Narodowego klasyką polską - Wyspiańskiego "Noc Listopadowa". Powiedział mi, że nie wyobraża sobie wskrzeszenia Teatru Narodowego bez aktora, który był jakimś symbolem tego teatru w latach siedemdziesiątych (grałem tam Hamleta i całą klasykę polską) - czyli beze mnie i zaproponował mi w tym przedstawieniu rolę generała Wincentego Kraszińskiego. Mam jedną bardzo piękną scenę z księciem Konstantym (Krzysiem Globiszem), czyli nie będę miał zbyt wiele prób.

Przedstawienie "Czereśni" to nie będzie pana pierwsze doświadczenie greckie. Słyszeliśmy, że grał Pan w dwóch greckich filmach.

Grałem w filmie Kristofa Kristofora "Roza" produkcji jego siostry, Ivi - bardzo pięknej pani, Mora przyjechała do Polski i zaangażowała mnie do znaczącego epizodu (większą rolę ode mnie grał tam Andrzej Seweryn). Miałem wtedy pierwszy kontakt z niezwykłą serdecznością, jaką się tutaj spotkałszy. Moją uwagę zwróciła ogromna ilość czarujących, bardzo utalentowanych ludzi w czującym miejscu pracy.

Drugi raz, główną rolę w swoim debiucie fabularnym zaproponował mi dziennikarz, dokumentalista filmowy Kostas Zirinis, który robił film troszkę autobiograficzny zatytułowany "Ostatni zakład" (Telleto Stichima). Ten film był bardzo interesującą pracą, z pewnymi błędami debiutanta. On za dużo chciał - jak każdy debiutant - w tym filmie zmieścić. To być może zaważyło na niepełnym jego sukcesie. Ale praca była bardzo interesująca i to jest bardzo zdolny człowiek.

Wielka szkoda, że w Grecji kręci się tak mało filmów. Tu są znakomici aktorzy teatralni, lepsi, niż francuscy, a byłiby i filmowi gdyby ich kinematografia była bardziej znacząca, gdyby więcej filmów robiono. Ale jeśli tu ludzie chodzą na filmy rodzimej produkcji bardzo niechętnie, a kraj jest nieduży - to skąd brać pieniądze na rozwój kina?

Sądzi Pan, że państwo powinno jednak dotować sztukę?

Nie jestem lewakiem. Moje poglądy polityczne albo centralne (w Polsce jest to Unia Wolności) albo w kierunku prawicy. Tym niemniej uważam, że zarówno zdrowie, szkolnictwo, jak i sztuka winny, w moim poglądzie, być w jakimś stopniu wspomaganie przez państwo, czyli przez nas, nasze podatki. Ten budżet powinien być kierowany również ku zachowaniu rodzimej, narodowej kultury, bo bez tego kraje mniejsze zginą, nie będzie ich widać.

Kultura grecka kojarzy się nie tylko z nadzwyczajnym antykiem, z którego wszyscy wyrosliśmy, ale również z wspaniałymi osiągnięciami dnia dzisiejszego. Taki przemysł, jak kinematografia bez pomocy nas wszystkich, może sobie w takich krajach, jak nasze, nie dać rady.

"Czereśni" muszą powstać dzięki zapałowi i indywidualnym gestom miłośników sztuki. Tymczasem chodzą słuhy, że być może w Polsce

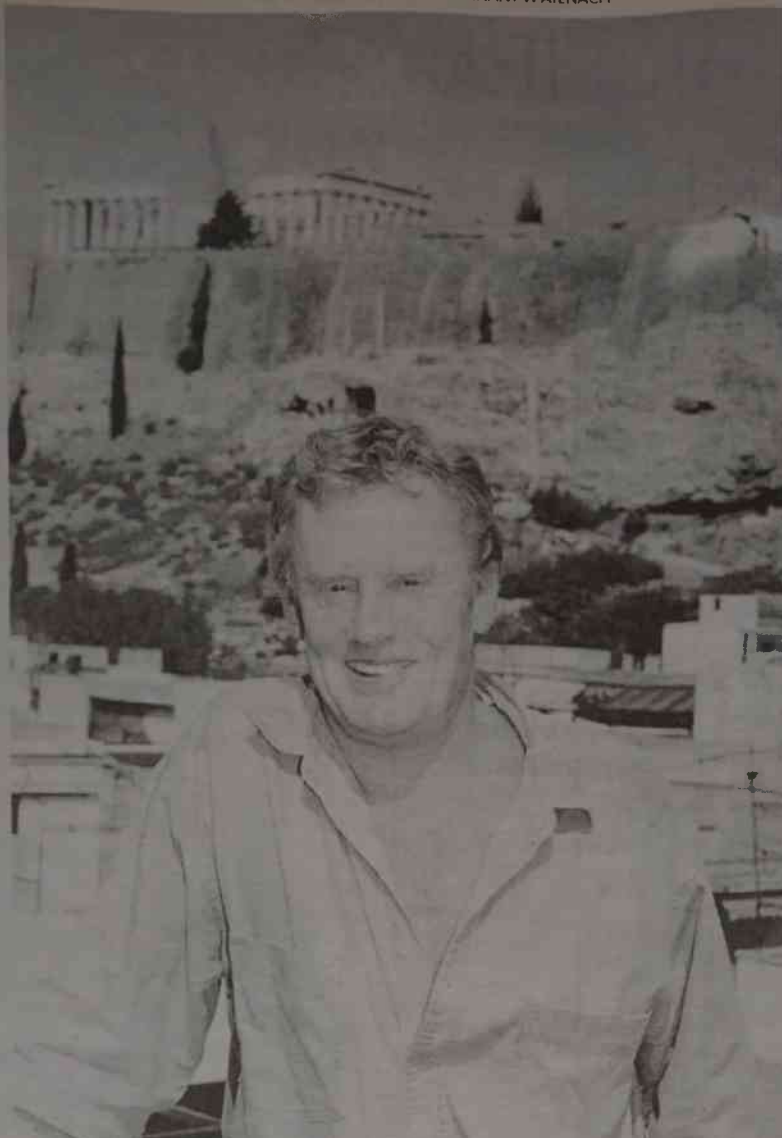

foto. Agnieszka Brajewska

ożywi Pan znów w nowej filmowej wersji któregos z bohaterów "Ogniem i Mieczem", czy to prawda?

Stworzył Pan niezapomniane postacie Azji i Kmicica, które odbiły się jakoś w świadomości pokoleń wychowywanych w ciągu ostatnich trzydziestu lat.

Co sądzi Pan o nowej ekranizacji Sienkiewicza?

Zadają mi to pytanie i w Polsce. Marek Hoffman, nie pytając się mnie, ogłosił to w prasie, kiedy byłem w Moskwie i kręciłem film z Nikitą Michałkowem. W Moskwie dowiedziałem się więc, że zagram Jeremiego Wiśniowieckiego.

Oczywiście jednego z głównych bohaterów Skrzetuskiego, Bohuna czy Wołodyjowskiego z oczywistych powodów grać nie mogłem, bo ich powinni grać aktorzy w wieku takim, w jakim ja byłem, gdy grałem Azję i Kmicica. Azję grałem mając dwadzieścia dwa lata, a Kmicica dwadzieścia osiem. I tacy powinni być, moim zdaniem, bohaterowie. Wiśniowieckiego jeszcze pięć lat temu próbowałbym zagrać. Ale - na pewno już nie po pięćdziesiąte.

Tymczasem Hoffman nie zauważył, że sam się zestarzał. I dla niego ludzie po czterdziestce to są jeszcze główniarze.

Z wyjątkiem Skrzetuskiego (Michała Żebruskiego) reszta obsady jest "po nazwiskach" a nie zdrowej logice.

A więc odmówiłem. Jeśli on ostatecznie wycofa się z tej obsady - bardzo dobrymi aktorami, ale zdecydowanie zbyt starymi - to może jeszcze raz spróbuję symbolicznie przyjąć jakąś rolę dla wzruszającego żartu.

Na razie mówię, że ponieważ znam się na koniach, mogę zagrać konia staregoTuhaj-Beja.

Bardzo często oglądamy Pana w obrazach najlepszych reżyserów zagranicznych, z najlepszymi słowami aktorskimi, jak chociażby Liv Ullman - żeby podać jakieś imponujące nazwisko. Jak Pan do tego dochodził, jak się to wszystko zaczęło?

Przymyślam, że moja ambicja, która zawsze mną kierowała, taka pazerność: "A ja wam pokażę!

Ja osiągnę!" - były od początku było bardzo silnym motorem każdej szlachetnej działalności.

Na początku to był sport, nauka języków obcych (które potem bardzo mi się przydały w mojej pracy za granicą) aż wreszcie ukierunkowało się to na aktorstwo.

To, że rzeczywiście filmy Andrzeja Wajdy wyniosły mnie przed publicznością bardzo wielu krajów, nie tylko Polski, sprawiło, że poznali mnie w sposób naturalny również wybitni reżyserzy lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych. W pewnym momencie dołożyła się do tego moja emigracja: wpół-profesjonalna, wpół-polityczna. Ja naprawdę nie chciałem w Polsce być w tym okresie degeneracji komunizmu, która wyraziła się stanem wojennym.

Miałem wtedy bardzo dużo propozycji pracy za granicą i pomyślałem, że będzie praktycznie, jeśli w ogóle zamieszkać w Paryżu i udowodnię sobie, że potrafię dać sobie radę w swoim zawodzie. Nie tylko jako gość, ale i podatnik tego kraju, który tam mieszka, pracuje i walczy o byt jak każdy. Nie na czarno, ale oficjalnie w gronie czołówki aktorów każdego kraju. Padło na Paryż, bo w Paryżu miałem najwięcej propozycji. Po francusku, poza językiem polskim, mówię najbieglej, a więc, gdy już o moim paszporcie nie decydowała milicja polska, czy jakieś ministerstwo, lecz był on w mojej kieszeni, już miałem mieszkanie, własną agencję i wszystko zaczęło być szalenie proste.

Moja ambicja i zażartość spowodowały, że grałem główne role w filmach i teatrze francuskim, włoskim, greckim i tak dalej. Od razu pojawili się też ci znani mi z gazet słynni partnerzy.

Teraz zaczęło się coraz więcej zmieniać u nas politycznie i zacząłem coraz więcej grywać w kraju. Jeszcze raz potwierdziło się, że nasi reżyserzy i aktorzy nie są gorsi od najbardziej znanych i bogatszych artystów z Zachodu. Kraj nasz stał się prawie normalny w sensie politycznym i ekonomicznym. Zwinąłem więc swoje manatki francuskie i moją bazą w tej chwili jest mój kraj - mój własny - już nie totalitarno - komunistyczny.

Aktorstwo to trudny zawód, a za popularność

placi się dużą cenę. Nie ma Pan poczucia, że w życiu Pana coś ominęło?

Zawsze, nawet na wycieczce konnej, jeśli pojadę w tę stronę, a nie inną, to zobaczę coś innego a nie zobaczę tego, co było z tamtej. Zawsze jest taki wybór.

Moim wyborem było, że nie zagrałem u Petera Brooka, bo wiedziałem, że nie mogę na trzy lata zamykać się tylko w teatrze. W związku z tym straciłem pracę z tym wielkim reżyserem i żałuję tego. Ale zagrałem wtedy w bardzo wielu filmach (m.in. również w Grecji).

Każdy wybór jest rezygnowaniem z czegoś innego. Dla tego zawodu zrezygnowałem z kariery sportowej, która mi się bardzo dobrze układała, w wielu dyscyplinach bardzo szybko byłem najlepszy. Zanim się jednak obejrzałem byłem już młodym gwiazdorem i trudno było uprawiać sport. Choć sprawność fizyczna w wielu rolach mi bardzo pomogła a do dnia dzisiejszego pozwala mi zachować zdrowie, satysfakcję i radość życia.

Po latach uważam, że niczego nie żałuję. A osiągnąłem bardzo dużo - nie oczekiwałem, że tyle osiągnę. Na początku mówiłem sobie, że byłbym szczęśliwy będąc dobrym, przydatnym aktorem - a nie gwiazdą. A gwiazdą stałem się z dnia na dzień: Wajda zaangażował mnie do "Popiołów", ja sprostałem wymaganiom i z dnia na dzień, w 1965 stałem się nappopularniejszym aktorem Polski mając lat niespełna dwadzieścia!

Może umiałem temu sprostać. Udowadniałem z każdym rokiem, że ten los, który dostałem od Pana Boga, trafił na człowieka, który wiedział, co z nim zrobić. To wielkie szczęście od losu, że po trzydziestu latach pracy ludzie wciąż jeszcze chcą mnie widzieć. Mógłbym właściwie nic już nie robić - cieszyć się życiem rodzinnym, grać w tenisa, jeździć konno...

Ogromnie szczęśliwie miałem życie i nie mogę się uskarżać na los. Nigdy się nie nudzę i nie ma takiego momentu, żebym był zgorzkniały.

Jak wygląda życie rodzinne, prywatne Daniela Olbrychskiego?

Mam troje dzieci: (Rafała, Weronikę i Wiktora - dop. red.), dwoje wnuków (Kubę i Antosia, dzieci Rafała -dop. red.). Od lat ponad dwudziestu Zuzia Łapicka - Olbrychska jest moją żoną. Mój syn Rafał jest już w tej chwili znanym muzykiem i aktorem. Były już w Polsce trzy filmy z jego udziałem w głównych rolach, za pierwszy dostał nagrodę im. Zbyszka Cybulskiego, którą ja dostałem kiedyś, gdy miałem dwadzieścia trzy lata. Zwłaszcza film Pasikowskiego "Słodko-gorzki", gdzie on naprawdę ładnie zagrał, cieszył się powodzeniem. Ma dwadzieścia sześć lat i ciągle w zapasie talenty i możliwości wokalne - muzyczne. On jest bardziej chorowity ode mnie i nie ma takiej zawziętości w pracy, silnego charakteru, ale ma inne rzeczy. Jest bardzo uważnym, dobrym ojcem dla moich wnuków.

Moim ulubionym miejscem spędzania czasu są wiejskie domy. Nie mam wielkiej rezydencji z basenem. Tego nie lubię. Lubię domki na wymiar ludzi. Mam takie trzy domy w miejscach, które bardzo koją: pod Warszawą, w Kazimierzu - chalupe kryta strzechą, ze stajenką, gdzie objeżdżam łąki i parowy konno i w moim rodzinnym Podlasiu, gdzie moja rodzina od zawsze miała ziemię. Między tymi domami chciałbym spędzić resztę swojego życia, czasami pracując.

Po ogromnie burzliwym i niezdrowym często życiu umyśliłem sobie (sensie i filozoficznie i zdrowotnym), że nie będę już już palił i nie będę już używać w ogóle alkoholu. Bo już wszystko na ten temat wiem. Wypilem już tyle, co trzeba i nie trzeba i bardzo mi jest miło, że sporo już czasu nie tykam alkoholu. Wcale się nie nudzę, jest mi równie wesoło. Widzę więcej i mam czasu na więcej.

Czy może Pan poradzić czytelnikom "Kuriera": jak posuwać się do przodu nie tylko w latach?

W swojej książce powiedziałem, że w życiu - tak, jak mówił Mickiewicz - trzeba koniecznie coś ściagać. Idee, miłość... Coś ściagać i to biegnie, jeśli się jest młodym. Jak Agnieszka napisała dla Skaldów - "Nie chodzi o to, żeby złapać kroliczka ale by gonić go".

Teraz koniecznie za czymś gnać, do czegoś dążyć.

Rozmawiał
Agnieszka Brajewska
Anna Maria Leonhard

JEAN MICHEL

JARRE

mężczyźni nie płaczą

Są tacy co go nie lubią. Może nawet jest ich więcej niż mogło by się wydawać... Zapomnieli już, jak wiele dla nich znaczył *Oxygene*. Zapomnieli już, jak czekali na jego kolejny album i jak zdumieni się, gdy zabrzmiał dokładnie tak, jak słyszeli to gdzieś w swych marzeniach. Łatwo jest zapomnieć. Na szczęście Jean Michel Jarre nie jest obraźliwy. I potrafi zagrać na nosie. Dobrze wiedział na co się naraża nagrywając *Oxygene 7-13*. Wiedział, że będą wybrzydzać, dukać coś o "nagrywaniu jednej płyty w kółko" i odartym z emocji, bezdusznym graniu, już tylko dla kasy.

Jarre wierzę i czuję, że nagrał być może tę płytę bardziej dla siebie niż dla nas. Fakt - akurat mija dwadzieścia lat od tamtego pierwszego *Oxygene*, ale nie mam wrażenia, że o jakieś fanfary tu chodzi. To tylko pretekst, wykorzystanie sposobności, aby zapytać samego siebie - jaki jestem? I czy te dwadzieścia lat sprawiło, że dojrzałość to nie tylko wynik odejmowania lat... A jeśli przy okazji tej płyty zapytamy o to samo również siebie, to kto wie - może sprawimy tym samym Jean Michelowi małą przyjemność...

Nagrywając w 1976 roku *Oxygene* Jarre nie był już młokosem, ale doświadczonym 28-letnim instrumentalistą, o w pełni profesjonalnym podejściu do muzyki. Pierre Schaeffer nie przyjmował w szeregi swojej Groupe de Recherches Musicales byle grajków, a tam właśnie Jarre'owi udało się zaistnieć (najnowsze jego dzieło jest zresztą właśnie Schaefferowi dedykowane). Ale Jarre to typowy "człowiek z misją" i nagranie *Oxygene* było dla niego sprawą tak oczywistą i naturalną, jakby nosił w sobie tę muzykę od dawna. I może rzeczywiście tak było.

Oxygene udowodniło i zaurczyło wszystkim. Swoją lekkością, bezpretensjonalnością, finezją i pięknem. Po prostu. Niewymuszonym, radosnym, pełnym elegancji pięknem. A czego jak czego, ale elegancji nigdy Francuzom nie brakowało...

Jarre roku 1997 to muzyk, biznesman i pewnie bezgranicznie szczęśliwy człowiek, nonszalancko obnoszący swój uśmiech. Dlaczego więc *Oxygene 7-13* zdaje się być płytą odrobinę... smutną? Nie takim elegijnym, podniosłym smutkiem jak bywa u Vangelisa. Nie. To raczej tak jak wtedy, gdy patrzysz na czyjś uśmiech przez mokrą deszczową szybę. Jakos nie potrafisz zdobyć się na odwzajemnienie tego uśmiechu.

Jean Michel Jarre nie poszedł tropem Oldfielda. Oldfield w *Tubular Bells II* zachował konstrukcję swego najgłówniejszego utworu, ale spojrzaj najczelniej wstecz i przed siebie. Niesłychana sztuka... udająca się tylko twórcom wielkiego formatu. Jarre na swojej nowej płycie nawiązuje do swego faktycznego debiutu (jego dwie pierwsze płyty, *Cage - Erosmachine* i *Deserted Palace* ukazały się w małych nakładach) w sposób bardzo subtelny, czasem wręcz mocno umowny. Na *Oxygene 7-13* podziwiający jedynie dalekie echa płyty sprzed lat. Tu przypomniawszy sobie dotknięcie klawiszy, tam jakby trochę skąpszy fragment

tematu, ale coś mi podpowiada, że Jarre to robi tylko z przekory.

Może ktoś poczuje się zaskoczony, ale gdyby chcieli się przyrównać nową produkcję Jean Michela do którejś z jego poprzednich płyt, wskazać można by było na *Rendez - vous*. Nie przez wzgląd na jakieś odniesienia muzyczne, czy aranżacje, ale ze względu na podobieństwo odczuć, jakie towarzyszą przy słuchaniu obu tych płyt. Tym, co łączy te albumy - może jest jakaś aura cierpienia. Takiego najgłębszego, które rodzi się gdzieś głęboko w tobie. Kiedy wszystko co możesz zrobić, to bezsilnie patrzeć na zaciśnięte z bólu pięści. Na *Rendez - vous* spowodowane to było pustką po stracie przyjaciela, Rona McNaira, który wraz z resztą astronautów promu kosmicznego w ułamku sekundy przestał istnieć, razem z tak połączymy, że aż zdawałoby się niezniszczalnym "Challengerem". I jest na tamtej płycie zarówno chłód i otchłania kosmosu, jak jego niedefiniowalna harmonia i jakieś nadnaturalne piękno - obce, przerażające, ale i zarazem przyciągające. Jakby chaos zaczął tworzyć nienaganną,

"W tej na pozór nieobowiązkowo płynącej muzycze jest jakiś rys niepokoju"

perfekcyjną kompozycję... I jest też na tamtej płycie jakby próba wpaśowania w tę łamiącą kości z napisem "śmierć". Nie godzenia się z nią, ale może próba przyjęcia tego specyficznego daru losu z pokorą, i coś z tamtej cichej przapczy odnajdujemy na *Oxygene 7-13*. Nie bezpośrednio, ale za radosnymi czasami melodyjkami czai się gdzieś ta atramentowa czerń, tuż po rozbłyku "Challenger'a".

Trzyczęściowe *Oxygene 7 rozpoczyna się nieco jak... Equinoxe*. Ale szybko przeraża się w jeden z nielicznych fragmentów przypominających debiut Jarre'a - pojedyncze dźwięki klawiszy na tak charakterystycznym dla niego, "francuskim" tle, pełnym szyczących i szumiących pasażów. I nie tylko subtelnie, prawie niezauważalne zmiany metrum różnią dwie pierwsze części tej kompozycji. Pod koniec części drugiej zaczyna padać deszcz i powracają rozciągnięte w czasie cztery dźwięki od których zaczyna się ta płyta. Niby nic. Studium prostoty. Jedyne kilka, można by pomyśleć, przypadkowych nut. Ale już od tego momentu zaczyna się

tego albumu słuchać z narastającą uwagą. Bo w tej na pozór nieobowiązkowo płynącej muzycze jest jakiś rys niepokoju. Jakby ktoś z uporem maniakalnym przyciskał w kółko rozmaite kombinacje czterech klawiszy w fortepianie. Jakby nawet te cztery dźwięki lepsze były od ciszy, która, jeszcze chwila, a zacznie krzyżeć... Az nikt nie rytm i zostają tylko szeleszczące kadencje. Jak oddalająca się nawałnica

tą pulsującą powłoką dalej snują się poruszając smutne dźwięki. I choć więcej tu pasji, może złości, jak powracające echo ciągle rozbrzmiewa w tle tych kilka śpiewnych fraz. Opadających i wznoszących się. Jak chłostana wiatrem trawa. Albo targany emocjami człowiek...

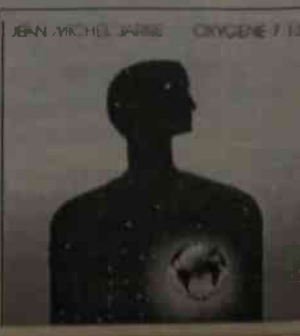
Jedenasty fragment nowego *Oxygene* brzmi, jak Jarre'a, dość szaleńczo - openlancez szybko i kanciaste sekwencje

Klawisze niemal walczą tu ze sobą, ale w doskonale zdyscyplinowany sposób. Niczym człowiek miolający się między zdrowym rozsądkiem, a bezgraniczną rozpaczą. Tu właśnie najmocniej słychać *Rendez - vous*, nie za sprawą samej muzyki, ale tamtego uczucia czegoś nieodwracalnego. I nagłej świadomości, że nic nigdy nie będzie już takie samo.

Oxygene 13 to jeszcze jedno nawiązanie do "oryginału" sprzed dwudziestu lat. A dlaczego to jest smutna płyta? Choćby dlatego, że kończy się najmłodszym motywem, jaki Jarre kiedykolwiek nagrał. Coś się kończy. I nie musi to oznaczać, że rozpocznie się coś nowego.

Jest taki wiersz: Na kolanach, jak złamane drzewo, patrzę jak krew płynie mi z oczu. Lzy nie mogą przedeść tak boleć. Dzięki, Jean Michel, że pomagasz rozpaczac z godnością. Mężczyźni nie płaczą. Co najwyżej komponują takie utwory.

Idźcie na długi, wieczorny spacer z tą muzyką. Przy niej wszystkie dobrze znane miejsca nie będą już takie same. Może to jedyna okazja. Nie wiadomo czy Jean Michel Jarre zagra Equinoxe 9-15.

JEAN MICHEL JARRE

Oxygene 7-13

Oxygene 7, Oxygene 8, Oxygene 9, Oxygene 10, Oxygene 11, Oxygene 12, Oxygene 13

skład JEAN MICHEL JARRE wszystkie instrumenty

Oxygene 8 to główny "przeboj" z tej płyty. W tym pewnie celu lansowany. Fakt, ładnie. Ale bez pierwszych jedenastu minut tego albumu brzmi to jak taka trochę bardziej tradycyjna (sa takie w ogóle?) dyskoteka z Laserdance, czy innym Koto. Skąd miłośnicy list przebojów mają wiedzieć, że ten uroczy skądinąd temat jest naturalną konsekwencją tego co było przed nim? Że to dalszy ciąg pewnej historii, tu już jakby pełniejszym głosem opowiedanej. Moty w kolarzy się bardzo mocno z mową ludzką, jakby z daniem w dziwnym języku. Niezrozumiałym, ale nalarczywym, jakby było to coś ogromnie ważnego.

Jeśli ktoś miał wątpliwości co do tego, że jest wielki smutek w tej muzyce, niech sobie zaprogramuje odtwarzacz na kilkadziesiąt odtworzenie trzyczęściowego *Oxygene 8*. Tylko odległy horyzont wzniesiony na długich pasażach klawiszy, posępne głuche uderzenia i rozwibrowana pieśń bez słów. Może o tym jak to jest, gdy czujesz drogę nasy okazują się nagle obliczem obcego człowieka. Albo o innym wielkim bólu.

W *Oxygene 10* pojawia się rytm, ale pod

NAJNOWSZE TRENDY NA NAJBLIŻSZY SEZON

Ciepłe, przytulne dzianiny
Swobodne, wygodne garnitury i mieszanie tkanin ...

W światowych stolicach mody pokazuje się przed każdym sezonem blisko 400 nowych kolekcji. Każda z nich to przynajmniej 30, a czasem i 100 propozycji. Tę olbrzymią ilość informacji należy podzielić na trendy, oddzielić rzeczy nowe od tych, które się powtarzają, wybrać tendencje najistotniejsze. Podajemy modę w pigułce na najbliższy sezon. To, co naprawdę musisz wiedzieć, dostosowane do Twoich potrzeb, upodobań, tempa życia ... klimatu. Coraz bliżej schyłku wieku i nowego tysiąclecia, ale wbrew przewidywaniom o nastrojach dekadencjonalnych - w nowych kolekcjach dominuje umiar i rozsądek. Od kiedy moda przyjęła do wiadomości, że jej

dokonuje wyboru. Bardzo modne w tym sezonie są garnitury, swobodne i wygodne. Składają się z szerokich spodni i marynarki do bioder, często asymetrycznie zapiętej. To, co stanowiło niewiadomą przed

sezonem, zostało rozstrzygnięte: garnitur się zmienił. Marynarka jest obszerniejsza, wyprostowały się ramiona, a w obwodzie nogawek przybyło przynajmniej kilkanaście centymetrów. Pozostała natomiast konsekwencja dotycząca tkaniny - obie części uszyte są z tej samej. Żakiet jest zwykle ustalonej długości, do bioder. Jedynie nieznaczne różnice dotyczą kołnierza i zapięcia. Bywa ono nawet pozbawione guzików (w ich roli występuje ozdobny sznurek lub mała chusteczka). Pojawiły się poly miętko, półkołnierze zakończone. Garnitur stał się wygodniejszy, swobodniejszy i mniej biurowo-oficjalny.

Wydaje się, że projektantom udało się tej jesieni coś niezwykle. Stworzyli przepis jak od rana do późnego wieczora wyglądać stosownie... nie przebiegając się. Okazuje się przy tym, że najprostsze rozwiązania są (jak zwykle) najefektowniejsze. Wystarczy zderzyć w jednym zestawie elementy odzieży bardzo charakterystyczne dla obu pór dnia i zręcznie je zmiksować. Do arcyważnego, ciemnego garnituru w tenisowe prążki założyć eteryczną, sztyfionową bluzkę nazywaną pajetkami. Albo na cienką wieczorową sukienkę narzucić tweedową marynarkę. Liczba elementów "dziennych" i "wieczorowych" powinna być w równowadze, aby (jednak!) uniknąć nieporozumień. Jeżeli chodzi o tkaniny niezwykle charakterystycznym będzie ich mieszanie, łączenie delikatności i

surowości, np.: tiulu z wełną. Dżianiny - raczej delikatne, proste wzory, bez węzłów, zapleceń i innych komplikacji. Lekkie, łatwe i przyjemne. Często także ciepłe i przytulne. Sweter coraz częściej zastępuje żakiet. Może być mały i

adrenalina stanowi o sobie, a nie jest jedynie dekoracyjnym bibelotem, cechuje ją większy realizm. Kobieta jest oczywiście sobą - wybiera wysokie obcasy, sukienki i spódnice mini, bo tak jest. Jest aktywna, to dla niej projektuje się nowe fasony kostiumów i garniturów - bo ich potrzebuje. Czasem otacza się aurą tajemniczości - spowita w kasamity i ostrogę woalka. Bywa przewrotna i lubi przebiegać się za mężczyznę. Chce być modna, ale przede wszystkim jest indywidualnością - sama

duży. Sweterek to taki gatunek odzienia, bez którego nielato się obyć, a w tym sezonie ma szczególnie wiele wariantów. I wszystkie są modne. Dzielnie trzymają się dobrze już oswojone kardigany, tym razem dość długie i zawsze przewiązane paskiem. Umocniły swą pozycję rozmaite golly, od cienkich, miejskich do wysokogórskich. Dużo jest także miękkich sweterków w delikatnych odcieniach. Poza tym nadal w modzie jest dzianinowa sukienka. Tiwa nadal zabawa dekolantami - do wyboru są pionowe, poziome i ukośne. Nie znużysz się nimi i nie zmarzniesz. Aż do wiosny

WITAMINA E ELIKSIREM MŁODOŚCI

Halina Szymańska

W latach 20-tych dr Herbert M. Ewans i jego współpracownicy znaleźli w oleju z pszenicznych kielków nieznaną substancję niezbędną do normalnego rozmnażania. W 10 lat później profesor grecki z Uniwersytetu Berkeley nazwał ją TOKOFEROLEM od słowa tokos (gr. rodzenie) i phero (gr. nosić). Po wielu dalszych badaniach okazało się, że z różnych tokoferoli nazywanych witaminą E, najbardziej aktywny biologicznie jest alfa-tokoferol.

Światowej sławy badaczem witaminy E jest dr Wilfrid E. Shute. Wydał on cztery dzieła na ten temat. Jest to Kanadyjczyk, który przez jakiś czas studiował i pracował w USA. Jego doktoraty z biologii i medycyny poświęcone były leczeniu chorób serca witaminą E. Będąc po osiemdziesiątce, wyglądał on na około pięćdziesiąt lat. Jego badania przyczyniły się do ogromnych postępów w medycynie. Witaminą E w formie sporej porcji olejku wyciśniętego na zimno z kielków pszenicy, leczył wielu chorych, między innymi własną żonę - znaną kanadyjską pływaczkę, która cierpiała na reumatyczną chorobę serca. Po tej kuracji wyzdrowiała.

Witamina E, według dra Shute, pomaga także przy mniej ostrych schorzeniach. Likwiduje dokuczliwe mocne skurcze mięśni w łydkach, spowodowane słabym krążeniem poniżej kolan. Przyjmowanie tej witaminy pomaga także w leczeniu dolegliwości skórnych i zdarza się, że nieraz nie tylko zapobiega powstawaniu, ale powoli usuwa szpecące skórę starszych osób przebarwienia. Jest również podawana podczas leczenia grzybicy, przyspiesza powstawanie nowej tkanki po oparzeniach czy innych zranieniach, a także pomaga oczom, płucom, mięśniom, krwi i wielu innym narządom.

Szczególną uwagę zwraca fakt, że witamina E dodaje żywości, vitalności, energii, poprawia ogólne nasze samopoczucie. Witamina E

wchodzi również w skład diet gwiazd filmowych. Erytrocyty, popularnie nazywane czerwonymi ciałkami krwi lub krwinkami czerwonymi, też się starzeją, a proces ten bywa przyspieszony pod wpływem światła i tlenu, powodując ich deformację. Jest to skutek utleniania (oksydacji), osłabiającego błony komórkowe, które kurczą się

nierównomiernie. Pod mikroskopem krwinka wygląda, jak zdeformowana piłka. Im silniejszy wpływ światła i tlenu, tym większa intensywność tego procesu.

Dr Jeffrey S. Bland - chemik z Uniwersytetu w Tacoma (Waszyngton), zajmował się badaniami nad biochemią żywności. W swoich badaniach zainteresował się także rolą witaminy E w procesie utleniania komórek, w tym przypadku erytrocytów.

Uważa się, że błona komórkowa jest tylko rodzajem opakowania dla substancji, która w niej tkwi. Badania jednak potwierdziły, że jest ona szczególnie ważna dla zdrowia i prawidłowego życia komórki.

Przede wszystkim nie jest to jednak błona, ale wiele warstw, które pełnią rozmaite funkcje, łączą się równocześnie w całość. W rzeczywistości komórka jest maleńkim laboratorium, w którym może jednocześnie zachodzić tysiące różnych reakcji chemicznych, bardzo ważnych dla zdrowia i życia. Za sukces tej pracy są odpowiedzialne błony komórkowe. Przez nie bowiem odbywa się transport i zaopatrzenie we wszystkie witaminy i składniki mineralne, a więc makro- i mikroelementy, hormony i inne związki chemiczne, od których zależy działanie i sprawność komórki.

Bez aktywnej działalności błon komórkowych poszczególne tkanki nie otrzymałyby tego, co im jest potrzebne i nie mogłyby prawidłowo funkcjonować. Wiele procesów chorobowych zależy od stanu błon komórkowych. Na przykład podczas cukrzycy, błony komórkowe nie mogą transportować glukozy z krwi. W wypadku choroby nowotworowej, komórka jest atakowana i niszczona przez fagocyty wskutek uszkodzenia błon komórkowych.

Doświadczenia przeprowadzone w laboratoriach w Berkley, polegające na hodowli komórek in vitro stwierdziły, że te, które otrzymały dodatkową ilość witaminy E, były zdolne do rozmnażania się (dzielenia) i żyły o wiele dłużej od innych.

Najlepiej przyswaja się witaminę E, pobierając ją na 30 minut do godziny

czasu przed posiłkiem, ale nie na czczo, gdyż nie będzie przyswojona. W zolejku musi znajdować się trochę tłuszczu, w którym tokoferol się rozpuszcza. Trzeba także uważać, by jednocześnie nie zżywać żadnego leku z żelazem czy też pożywienia zawierającego ten pierwiastek, gdyż unieczynnia on tokoferol. Należy unikać też środków przeczyszczających i leków przeciw chorobom tarczycy, bo mogą przeszkodzić w przyswajaniu witaminy.

Witamina E okazała się również pomocna przy leczeniu rozmaitych przykrych dolegliwości związanych z menopauzą.

Witamina E występuje w dużych ilościach w świecie roślinnym, w mniejszych - w zwierzęcym. Znajduje się w kielkach pszenicy, liściach sałaty, kapusty, kukurydzy, oleju sojowym, w wątrobie i w podrobach.

Brak jej powoduje bezpłodność; u mężczyzn wskutek uszkodzenia nabłonka kanalików nasiennych, a u kobiet w wyniku zaniku jajczekowania. Zaburzenia spowodowane brakiem tej witaminy mogą wystąpić również w czasie ciąży. Objawiają się wówczas zwyrodnieniem kosmyków łożyska i śmiertelnością płodu.

Przedawkowanie natomiast witaminy E wywołuje zmęczenie i osłabienie, co może sugerować, że objawy te są powodem niedoboru witamin.

Nie ma reguły określającej ilość potrzebną, gdyż ilość dla każdego organizmu jest różna. W zazywaniu witamin produkowanych farmakologicznie należy dostosować się do wskazówek lekarza. Przeswajanie witamin jest różne dla każdego organizmu.

Źródła witaminy E

- * olej z kielków pszenicy
- * olej z kielków kukurydzianych
- * olej sojowy
- * kielki pszenicy
- * sałata
- * liście świeżej pokrzywy

informator KA

GINEKOLOG
Adj. dr med. **Georgios Kotulas**
POŁOŻNIK - ginekolog
wizyt. ordynator Oddz. Ginekologiczno-Położniczego Akademii Medycznej w Lublinie

poniedziałki w godz.
środy 18.00-20.00
czwartki

Przyjmuje

Ambelokipi, ul. Mesogion 6, II p.
tel. gab. 77 96 143
tel. dom. 80 29 871
tel. kom. 093 330 989

Adres:

LEKARZ GINEKOLOG-POŁOŻNIK
SIDERIS APOSTOLIS
przyjmuje: **WTOREK** w godz. 18.00-20.00
(bez wcześniejszego umówienia spotkania)

PONIEDZIAŁEK RANO - Tylko po
NIEDZIELĘ RANO - wcześniejszym
SOBOTĘ RANO - uzgodnieniu wizyty

Tel. kom. 094 535785 Tel: 64 27 600
adres: ul. ALEKSANDRAS 194 II p.

Lekarz - Ginekolog
Nikos Prokopliju
ul. Aristofanos 31, HALANDRI
68 16 386 - 68 15 032
Szpital "Mitera" tel: 68 69 000
tel. kom.: 094335105
bardzo tanio dla Polaków
dzwonić we wszystkie dni o każdej porze!

JANIS HATZIARSENIS
GINEKOLOG - POŁOŻNIK
Absolwent Współpracownik
A. M. we Wrocławiu Kliniki Ginekologicznej

GABINET: KUKAKI
ul. MATROZU 15
tel. 92 19 755
tel. dom. 65 49 313
tel. kom. 094 45 77 92

LEKARZ DENTYSTA
Panagiotopoulos Markos
Absolwent Akademii Medycznej w Krakowie
Specjalista protetyk
czyściennie codziennie oprócz sobót i niedziel

NA UL. KIFISIAS 131, I p.

Tel. 69 21 916
Tel. kom. 094521021

W celu
uzgodnienia
wizyty proszę
dzwonić
w godz. 15-21

LEKARZ STOMATOLOG
Aleksandra Kotula - Pachigianni
HALANDRI, PI. DUROU
ul. IRODOU ATTIKOU 1
tel. gab. 68 59 155 - tel. dom. 61 39 547
tel. kom. 094 58 22 56
przyjmuje codziennie 17.30-20.30
WTOREK - CZWARTEK 11.30-13.30
Dojazd
aut A6-przystanek obok Muzeum Narodowego i aut. 480

Lekarz - Chirurg - Dentysta
JOANNA DUWRY
przyjmuje codziennie od
poniedziałku do soboty
w godz. 13.00-21.00
adres: **IOANNOU SOUTSOU 3, II p.**
na wysokości
63 ALEKSANDRAS STR.
Tel. 64 49 925

LEKARZ - DENTYSTA
Petros Kotulas
Przyjmuje
codziennie

AMBELOKIPI
ul. Mesogion 6, II p.
tel. gab. 74 87 608
tel. dom. 61 41 886
tel. kom. 094 64 20 75

(po telefonicznym
uzgodnieniu wizyty)

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI WYDAWANY W ATENACH

BARAN (21.03-20.04)

Mozesz otrzymać teraz duże wsparcie i to z najmniej spodziewanej strony. Postaraj się dobrze wykorzystać tę okazję i załatwić tak wiele, jak tylko się da, zwłaszcza, że kilka drobnych lecz przemyślanych posunięć pozwoliłoby Ci osiągnąć całkiem przyzwoite zyski. Tylko nie próbuj wszystkimi rządzić.

Szczęśliwy dzień: poniedziałek
Przychylny znak: Rak

BYK (21.04.-21.05)

Nie słuchaj plotek i pomówień. Nawet źródła, które wydawały się być godne całkowitego zaufania, teraz mogą przełamać podawane informacje lub zmienić ich sens tak, iż trudno będzie Ci zrozumieć, o co właściwie chodzi. Zamiast czekać biernie na rozwój wydarzeń, zorientuj się jak sam mógłbyś wyjaśnić tę sytuację.

Szczęśliwy dzień: wtorek
Przychylny znak: Skorpion

BLIŹNIĘTA (22.05.-21.06)

Najważniejszą sprawą jest ustalenie właściwej hierarchii ważności podejmowanych działań. Jeśli rozpocznie realizację swoich planów od złej strony, będziesz miał olbrzymie kłopoty z uzyskaniem tego, o co Ci chodzi. Oceń dobrze sytuację i nie trać czasu na bezsensowne przygotowania. Czyżbyś nie wiedział, co robić?

Szczęśliwy dzień: piątek
Przychylny znak: Ryby

RAK (22.06-22.07)

Nie próbuj forsować swego zdania wbrew opinii większości. Twoje postępowanie może spowodować, że zatracisz swą zwykłą zdolność prawidłowej oceny sytuacji i zareagujesz w sposób niezwykle agresywny wtedy, gdy trzeba działać elastycznie i układowo. Zaufaj swoim najbliższym - teraz oni mają rację.

Szczęśliwy dzień: piątek
Przychylny znak: Koziorożec

LEW (23.07.-23.08)

Jeśli uda Ci się choć trochę osiągnąć, będziesz mógł uznać to za prawdziwy sukces. Negatywne gwiazdy mogą utrudnić Ci podejmowanie właściwych decyzji, co zwykle wpływa niekorzystnie na nawiązywanie nowych stosunków zawodowych.

Może więc skoncentrować się raczej na wypełnianiu codziennych obowiązków, a resztę odłóż na później.

Szczęśliwy dzień: czwartek
Przychylny znak: Byk

PANNA (24.08.-23.09)

Mozesz znaleźć się w tak trudnej sytuacji, że nie pozostanie Ci nic innego, jak poproszenie kogoś o pomoc. Działając w dużej grupie masz szansę na osiągnięcie wspaniałych rezultatów i to niezwykle małym kosztem. W pewne nadchodzące

popołudnie może Cię nieco zaskoczyć czyjaś propozycja, dlatego przemyśl ją dokładnie, zanim z niej skorzystasz. Szczęśliwy dzień: sobota
Przychylny znak: Wodnik

WAGA (24.09-23.10)

Pewne przedsięwzięcie, o którym już dawno udało Ci się zapomnieć, zacznie nagle przynosić spore zyski. Skoncentruj się więc tylko na kwestiach z nimi związanych i spróbuj odnowić stare kontakty. Mogą być one niezwykle przydatne, zwłaszcza że sam miałbyś spore trudności w opanowaniu całej sprawy.

Szczęśliwy dzień: poniedziałek
Przychylny znak: Lew

SKORPION (24.10-22.11)

Nie ufaj teraz zbyt swojej intuicji. Jeśli zaczniesz działać według własnego widzimisię, nie licząc się z oczywistymi faktami, wiele spraw przybierze bardzo niekorzystny obrót. Pamiętaj, że tylko logika i zdrowy rozsądek umożliwią Ci szybkie i niekłopotliwe osiągnięcie wyznaczonego celu. Inaczej nic z tego nie będzie.

Szczęśliwy dzień: środa
Przychylny znak: Baran

STRZELEC (23.11-21.12)

Choć nie wszystko uda Ci się załatwić tak jak chciałeś, ogólnie nie będziesz miał powodów do narzekań. Uważaj tylko na kogoś, kto podaje się za Twojego przyjaciela, choć w rzeczywistości stara się po prostu załatwić swoje prywatne sprawy. Rozejrzyj się dokładnie wokół siebie i zorientuj na kim możesz naprawdę polegać.

Szczęśliwy dzień: wtorek
Przychylny znak: Bliźnięta

KOZIOROŻEC (22.12-20.01)

Pewne problemy rodzinne mogą wysunąć się teraz na pierwszy plan i przeszkodzić Ci w doprowadzeniu do szczęśliwego końca pewnej sprawy zawodowej. Jeśli nie uda Ci się jakoś pogodzić tych dwóch sfer życia, poniesiesz najprawdopodobniej dużą klęskę, tak, iż przyjdzie Ci zaczynać od nowa. Daj z siebie tyle, ile możesz.

Szczęśliwy dzień: czwartek
Przychylny znak: Waga

WODNIK (21.01.20.02)

Uważaj, by pod czyimś wpływem nie popełnić dużego błędu. Musisz mieć więcej wiary we własne możliwości a jednocześnie z większym krytycyzmem podchodzić do tego, co próbują narzucić Ci inni. Jeśli czujesz, że masz rację, nie daj się omamić i postępuj tak, jak dyktuje Ci Twoje wewnętrzne

Medium

Jeśli masz kłopoty i chcesz dowiedzieć się jaka będzie Twoja przyszłość? ZADZWOŃ! odpowie Ci medium. tel. 98 29 038 w godz. 14.00-18.00

przekonanie, a dobrze na tym wyjdiesz.

Szczęśliwy dzień: wtorek

Przychylny znak: Strzelec

RYBY (21.02.-20.03)

Sytuacja nareszcie zaczyna się klarować. Choć nie jesteście jeszcze zupełnie przekonani, czy droga którą wybrałeś okaże się właściwa, już wkrótce będziesz miał tę pewność. Działaj wtedy stanowczo i zdecydowanie - teraz nie

może być miejsca na jakiegokolwiek sentymenty. Nie chcesz ponieść przeciętnej porażki.

Szczęśliwy dzień: poniedziałek

Przychylny znak: Wodnik

18 Wrzesień - 24 Wrzesień

18 Σεπτέμβριος - 24 Σεπτέμβριος

18	CZWARTEK THURSDAY Πέμπτη	Ireny, Irminy
19	PIĄTEK FRIDAY Παρασκευή	Januarego, Konstancji
20	SOBOTA SATURDAY Σάββατο	Eustachego, Faustyny
21	NIEDZIELA SUNDAY Κυριακή	Darii, Mateusza
22	PONIEDZIAŁEK MONDAY Δευτέρα	Maury, Milany
23	WTOREK TUESDAY Τρίτη	Bogusława, Liwiusza
24	ŚRODA WEDNESDAY Τετάρτη	Dory, Gerarda

**WSZYSTKIM SOLENIZANTOM
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
IMIENINOWE SKŁADA REDAKCJA**

informator KA

GINEKOLOG - POŁOŻNIK JORGOS SIROS

ANO PATISIA
ul. SARANTAPOROU 1
& PATISION 335
150m od stacji metra Ag. Eleftherios
przyjmuje: od poniedziałku do piątku
w godz.: 18.00-22.00
tel. gab. 21 11 007
tel. dom. 25 19 084
tel. kom. 093 35 69 76

Nikolas Xamis DENTYSTA - CHIRURG Specjalista - Protetyk

Specjalne ceny dla Polaków
Przyjmuje codziennie
w godz.: 9.00-13.00, 17.00-21.00
piątek 9.00-13.00
tel. 20 29 767 KATO PATISJA,
20 14 913 ul. KAFTANDZOLU 35
(KAYTANTZOLAY) (parter)

DERMATOLOG Serafin Prodromidis

Estetyka twarzy
laser - upiększanie
przyjmuje codziennie
w godz.: 18.00-21.00
Pl. KYPSSELIS, FAIDRIADON 2, IIp
tel. 86 22 881

Izabela Tomczak (IZAMILLA TOMTZAK) LEKARZ SPECJALISTA CHOROBY WEWNĘTRZNYCH

(również PLUC i SERCA)
przyjmuje w dni robocze w godz.
9.00-12.00 i 17.30-20.30
tel. 99 54 618 - 99 52 120
autobusem nr. 237 z ul. SINA (AKADIMIAS).
dojazd: wysiadamy ANO ILIUPOLI.
PL ETNIKIS ANTISTASIS
GABINET ul. Sofokli Wenizelu 99, 1 piętro

LEKARZ DENTYSTA LILI BARLAMA

Przyjmuje w dniach:
od poniedziałku do czwartku
w godzinach: 10.00-13.00 i 17.00-20.00
sobota - piątek w godzinach: 10.00-19.00
Adres: LEMESU 57 & NIKHAIL VODA
Długo straż metra AGIOS NIKOLAOS.
Tel. 86 48 537

LEKARZ - DENTYSTA EFTHIMIADOU ELENI

Przyjmuje od poniedziałku do piątku
Prosimy dzwonić w celu uzgodnienia wizyty
tel. 93 80 567
w godz.: 10.00-14.00 oraz 17.00-21.00
tel. dom. 95 17 434
KALITHEA ul. Sokrates 195 (parter)
Mówimy w j. polskim, greckim, czeskim

KOSTAS ZACHARAKIS

Neurolog - Psychiatra

ul. Dimitr. Soutsou 41, Ambelokipi
Tel.: 64 55 634 kom. 094 435127
stres, depresja,
problemy alkoholowe,
psychologiczne
Wizyta po wcześniejszym
umówieniu telefonicznym

SPECJALISTA KARDIOLOG KIPARIASSU DOROTA

Absolwentka A.M. w Warszawie i współpracownik
Instytutu Kardiologii im. Aleksandra Fleminga w Warszawie
"ARISTAGORION"
Instytut Medyczny
Pl. VATHIS
ul. Kamateru 6
tel. 5243505
5243350-5243388
PRACUJĄC W KARDIOLOGII
PONIEDZIAŁEK
ŚRODA
CZWARTEK 8.30-12.30
tel. gab. 67 78 037
tel. dom. 80 66 150
Poniedziałek i czwartek
17.00-21.00
KATO HALANDRI
ul. Pawlu Nirwana 7
Wykonuje: Elektrokardiogram
echokardiogram Holter ciśnienia
CZWARTEK 8.30-12.30

Nie wyemigrować do piekła

Pobyt za granicą, zwłaszcza długotrwały, jest wielkim sprawdzianem naszej wytrzymałości psychicznej. Sprawdzianem wyczerpującym i nieraz zbyt dla nas uciążliwym. Ale jednak jeśli ktoś zdecydował się na emigrację, chcąc nie chcąc, temu życiowemu egzaminowi się poddaje. Jest to prawdziwa próba naszych nerwów i zdolności adaptacyjnych. Jest ona też papierkiem lakmusowym naszej dojrzałości psychicznej. Niewątpliwie emigracja nas zmienia. Jednym pomaga, drugim szkodzi. Wreszcie, jest ona okazją do zadania samemu sobie pytań podstawowych, których być może nigdy byśmy sobie nie postawili prześiadując latami w domowych pieleszach, żyjąc w błogiej nieświadomości własnych motywów zachowania.

Ucieczka.

Zostawienie wszystkiego za sobą. Oddzielenie się i zapomnienie o wszystkim z czym sobie nie możemy poradzić. Ileż razy każdy z nas o niej marzy! Ilekroć coś nam nie wychodzi, po kolejnych nieudanych próbach napawa nas nieprzemierzona chęć omińnięcia problemu.

Dziecko, które nie radzi sobie z tabliczką mnożenia, po kolejnej przykryj naganie od nauczyciela będzie uciekać ze szkoły. Inne, które boi się obcych, na ich widok ucieka do innego pokoju.

Matronkowie, którzy zupełnie nie potrafią się dogadać uciekają od siebie w inne związki, w pracę, w alkoholizm. Ileż to razy łapała nas ochota by zniknąć w dzień, kiedy trzeba było podjąć trudną decyzję. Uciec z nudnego miasta, wsi, gdzie wszyscy wszystko o nas wiedzą. Uciec z przyjęcia, bo pojawił się tam nasz "były", czy "była". Uciec w śmierć, gdy za dużo w naszym życiu pojawia się trudności przekraczających naszą odwagę.

Są ucieczki spowodowane szlachetnymi pobudkami - choćby takie, aby kogoś nie obciążać, czy nie postawić w trudnej sytuacji i takie, które nie są wcale powodem do chluby - gdy na przykład nie splaciliśmy długu.

Najczęściej sens pozytywny ucieczki polega na tym, że decyduje się na robienie czegoś od nowa. Od nowa znaczy lepiej, mądrzej, ciekawiej. W zasadzie zasadniczy problem polega na tym, że ponieważ zaczyna się "od nowa" i inaczej - trudno przewidzieć, czy tym razem faktycznie zdołamy skrzesać w sobie więcej wytrwałości, czy trafimy lepiej, czy "nowe" będzie nam bardziej przyjazne. Drugi wielki problem - to wyznaczyć sobie taki cel od którego nie będziemy znowu uciekać, coś, czego pragniemy na prawdę, co nas nie znieszczy.

Z kraju się wyjeżdża. Jeszcze parę lat temu to też nazywano się ucieczką. Dziś rzadko, bo trudniej jest sprzecyzować - od czego mielibyśmy uciekać. Niewątpliwie, tylko my sami wiemy, przed czym tak na prawdę uciekaliśmy biedą, "rodzinką", własnymi słabościami, nudą, brakiem perspektyw.

Ślepa dróżka.

Najtrudniej znajdując się w nowym miejscu odkryć w nim to, czego się oczekiwało. Czasami warto przypomnieć sobie porzekadło

Wreszcie poznałam Wojtkę. Zamieszkałam z nim razem. Pomógł mi znieść te pierwsze dni i byłam mu za to wdzięczna. Nie wiem, czy połączyło nas wtedy coś więcej, czy tylko ta nasza samotność. Właściwie uczyłam się wtedy życia od nowa. Czulałam się fatalnie. Nic mi się nie podobało. Nie mogłam znaleźć sobie odpowiedniej pracy. Ale wstyd mi było wracać do domu do Polski, gdzie wszyscy tryumfowali nad moją klęską! Pracowałam całymi dniami, liczyliśmy każdy grosz. On miał swoje plany, które dotyczyły również i mnie, a ja żyłam z

ulicę z wyzwiskami i wiedziałam, że do niego już nie będę mogła wrócić.

Chciałam jakoś ze sobą skończyć, ale zabrakło mi odwagi. Zamieszkałam u koleżanki, która mną pogardzała. Jego koledzy wytykali mnie palcami, aż zaczęłam myśleć, że naprawdę jestem szmata i powinnam była zostać w tym pubie i przynajmniej dobrze się urządzać. Chyba przez tydzień tylko płakałam nad sobą i nigdzie się nie mogłam ruszyć. Dziewczyny powiedziały, że mnie wyrzucą. Straciłam wszystkie prace. Wróciłam na tydzień do Polski. Nie mogłam zostać, bo cały czas grałam tą

jest to właśnie jedyna bezpośrednia droga, aby przebudzić się z jakiegoś dziwnego, chocholego tańca. Czy ktoś wyjeżdżając marzył o wieloletnim mieszkaniu w byle norze, o znoszeniu obelg, poddawaniu się zniewagom i obrazom za cenę paru odłożonych drachm? O tym, że będzie się budzić z kacem - fizycznym, moralnym?

Historia Marka jest trudniejsza i jeszcze nie można do niej dopisać żadnego moralu. Każdy mógłby się wymądrzać, co można by zrobić lepiej, w sytuacji Marka. Ale też każdy z nas wie, że samotność, tęsknota, lęki i obojętność często przesłaniają nam optykę rzeczywistości. Tutaj wśród biednych wnętrz czynszówek, w upale i spalinach przysięgnięcia, zmęczenia i smutku nie zagasi butelka wódki. Tutaj nie masz brata, przyjaciela ze szkoły i nawet polska piosenka brzmi jakoś ponuro i egzotycznie. Lata mijają szybko, starzejesz się, niszczejecie ręce i twarz. Trzeba mieć serce z kamienia i worek pełen sił optymizmu, żeby uśmiechać się do siebie w lusterku przy porannej toalecie.

Marek przyjechał tutaj po nieudanej próbie podejścia na studia. Ściągał go wojsko. Od 8 lat nie był w Polsce. Nie ma 30stki, ale wygląda na dużo więcej. Wszystkiego o sobie nie mówi, chociaż inni mówią o nim dużo. Nie udają mu. Ma długi, których długo jeszcze nie udało mu się spłacić. Jego koledzy z miasteczka, kiedy on wyjechał przeżyli jakoś lata wojska i dzisiaj mają swoje biznesy i rodziny. Być może przyjeżdżają tu na wakacje, ale Marka mogliby już nie poznać. A pomyśleć, że wtedy te 8 lat temu zarodził mi z całego serca. Kiedy przyjechał był szczęśliwy. Był początek lata. Morze Słońce. Ładne dziewczyny na ulicach. Od razu udało mu się załapać na korzystną "fuchę". Pracował u Greka, który budował sobie letni domek w nadmorskiej dzielnicy Aten. Wieczorami kąpał się na plaży, chodził z innymi na piwo. Po paru miesiącach napisał do swojej dziewczyny - również ona mogłaby przy nim poszukać szczęścia. Pomógł Jolce załatwić pracę "na mieszkaniu", ale jesienią z niej zrezygnowała, znalazła inną i zamieszkała razem. To było zupełnie naturalne, że postanowili się pobrać. Wojtek uważa, że wcale nie wynikało z faktu, że Jola zaszła w ciążę. Wcześniej czy później i tak stanęliby przed ołtarzem. Było im dobrze razem jeszcze w Polsce i tutaj chcieli być ze sobą. Cieszyli się i z tego, że będą mieli dziecko, mimo, że woleliby wcześniej uskładać jakieś pieniądze, żeby polepszyć nieco sytuację. Wojtek brał dodatkowe zajęcia i zapewnił środki na poród i przyszłość dziecka. Jola pracowała także, chociaż czuła się nienajlepiej. Zmieniła się wtedy, zaczęła coraz częściej okazywać zniecierpliwienie i niezadowolone. Zaczęła go namawiać na powrót do Polski, czego on w żaden sposób nie

mówiące "zawsze może być jeszcze gorzej". Ela, chucherko i najmłodsza i zawsze, rozpieszczana, "zepsuta" córeczka, która przyjechała do Aten przed trzema laty wyobrażała sobie, że uda się jej tu zacząć wreszcie samodzielne życie, z dała od nieustannego matczynego górania i ojcowskiej krytyki. Jej zdaniem zepsuli jej pierwsze narzeczeństwo, uważali, że sami zapewnią jej najlepszy start. Uciekla. Sądziła, że znajome pomogą jej znaleźć pracę, że wreszcie zamieszka na swoim, weźmie w swoje ręce własne życie. Nie sądziła, że może się od kogoś znowu uzależnić. "Dopiero tutaj po paru latach zrozumiałam, że uciekałam przed własnym cieniem. Przyjechałam prawie w ciemno. Byłam jeszcze nieświadomym dzieckiem. Nie znałam języka ani ludzi poza dwiema koleżankami z Sosnowca. Prowadziły swoje, niezależne życie. Było inaczej niż sobie wyobrażałam. Pierwsze dni były prawdziwym koszmarem.

dnia na dzień, akceptując te jego pomysły tylko dlatego, że nie miałam własnych, lepszych. Może ta moja nerwowość i nieśmiałość doprowadziły do tego, że zaczął pić. Wysyłaliśmy pieniądze do naszych rodzin, które nie miały pojęcia, w jakich warunkach je zarabiamy. To nie było to. Kiedyś jedna z dziewczyn zaproponowała mi pracę w takim nocnym pubie, który należał do znajomego jej Greka. Przekonywała mnie, że wcale nie jest tam tak, jak to niektórzy mówią, że będą tylko kelnerką. To możliwość żeby coś zmieniła. Rodzice i tak się nie dowiedzą. W końcu nic wielkiego. Pomyślałam, że mogę pracować tam bez wiedzy Wojtki, który by się nie zgodził, poprawić jakoś naszą sytuację, bo zawsze przynosiłam do domu mniej, a i tak wieczory miałam wolne a dniówki miały być wysokie. Poszłam zobaczyć. Wróciłam do domu późno biegłam, cała roztrzęsiona i splakana. A kiedy Wojtek wyciągnął ze mnie, co się stało, wyrzucił mnie na

szczęśliwą i zadowoloną z życia Elkę, której się powiodło. To wtedy stwierdziłam, że jeśli twardo nie zacznę pracować nad sobą zawsze będę musiała coś udawać. Wróciłam. Postanowiłam, że tutaj nauczę się być zadowolona z samej siebie. Pracuję dużo, ale nie robię tego co jest dla mnie odrażające. Przyjaźnię się tylko z tymi, którzy mnie chcą taką, jaka jestem. A zamieszkałam tylko z takim człowiekiem, z którym bym chciała zostać na zawsze i nie wyrzucił mnie na bruk. Inaczej wolę być sama. Przeszłam myśleć, co o mnie sądzą inni. Pojadę do kraju, jak psychicznie poczuje się całkiem niezależna. Nie chcę przekreślić tego, co było wcześniej, ale jakoś wykorzystać swoje zle doświadczenia."

Czy trzeba się odbić od dna,

aby zrozumieć, czego się w życiu poszukuje? Nie zaważ, ale czasem

ŚLUBY W KOŚCIELE POLSKIM W ATENACH DNIA 14 WRZEŚNIA 1997 ROKU

ZWIĄZEK MAŁŻEŃSKI ZAWARLI:

Bogusława
Omylak - Adam
Dudzik, Teresa
Przybyło - Jan
Stach, Dorota
Szafrńska -
Henryk Młot,
Bata Kulpa - Rob-
ert Kuźdzał, Ewa
Indyk - Dariusz
Barczewski

mogł zrozumieć. Nie chciał zamieszkać u teściów, nie miał właściwie żadnego zawodu, nieregulowaną sytuację z wojskiem. Jola czuła się coraz gorzej, apodczas wizyty u lekarza dowiedziała się, że podczas porodu może mieć komplikacje. W związku z tym zdecydowali się w końcu, że Jola wróci do rodziców i urodzi w Polsce. Potem zobaczka. Może ubierają tymczasem na mieszkanie. Ona liczyła, że Marek dołączy szybko do niej. Wysłał jej prawie wszystkie swoje pieniądze, zostawiając sobie tylko coś na życie. Tęsknił, ale zawsze oszczędzał na telefonach, właśnie dlatego, żeby szybciej zbierać potrzebne pieniądze i znowu się zobaczyć. Kiedy urodziła się Dominika, właśnie dostał dobrą pracę w małej fabryczce, gdzie właściciel załatwił nawet wszystkim IKE. A więc jeszcze parę tygodni, jeszcze parę... Dostawał listy ze zdjęciami rosnącej córeczki. Tęsknił za swoimi dziewczynami, ale Jola absolutnie nie chciała przyjechać. I tak minął ponad rok wzajemnej rozłąki. Wieczorami siedział z kumpłami, którzy jak on mieli rodziny w Polsce. To chyba, jak mówi dzisiaj po latach, było najgorsze. Oni bez żadnych oporów chodzili na "panienki", wiedzieli, że może ich żony mają innych i byli przekonani, że tak powinno być. Że liczy się ten dom, który zbudują, firma, którą stworzą po powrocie, że po powrocie znowu będzie normalnie, tylko do tego potrzebne są pieniądze. Kiedy miał ich czasami dość, czuł, że mu to nie pasuje, że jest inny i może powinien już wyjechać, ale jakoś mu nie "szło" - tak

nie wyjść znowu z nimi razem, nie pośmiać się przy wódeczce aż do łez i nie zaczekać na następną wypłatę... Nie wypadało robić inaczej. Poza tym on też wraz z Jołą planował już niedługo kupno mieszkania. Ale tym czasem coraz dziwniejsze przysyłała mu listy. Nie zastawał jej też w domu, kiedy nie był umówiony na telefon. Pisała, że dostała wreszcie pracę w prywatnej firmie, że dobrze im się teraz wiedzie, przyjechałaby na wakacje do Grecji, ale musi zaczekać, bo jeszcze nie dadzą jej urlopu. Pieniądzy na mieszkanie jest za mało. Zgoda, zostań jeszcze parę miesięcy - pisała - bo faktycznie potrzeba na to i na lato. Aż wreszcie ktoś, kto przyjechał z jego rodzinnych stron otworzył Markowi oczy. Kolega, który przywiózł Jolce ostatnie paczki z Grecji od Marka ułożył sobie z nią romans. Mała Dominika została u teściów, oni zamieszkali razem. Na Marka spadło to jak grom z jasnego nieba. Zadzwonił natychmiast do teściów, którzy niczemu nie zaprzeczyli, mówiąc, że to on sam jest temu winny i swoim uporem zmusił ją, żeby znalazła kogoś, z kim może mieć prawdziwą rodzinę. Zwałił mu się na głowę cały świat. Dotąd tęsknotę zabijał wódką i pracą. W tamtym momencie pozostała mu tylko wódka. Dla niego były to całe zmarowane lata. Nie rozumiał, w jaki sposób dał się tak wystrychnąć na dudka. Przez kilka dni, których prawie wcale nie może sobie dziś przypominieć, tułał się gdzieś wólpłrzytomny zasypiając z kolejną butelką whisky, gdzie popadło. Gdzieś ukradł chleb, gdzie indziej portfel w tłumie. Kolega, który już myślał, że

Marka deportowano, odnalazł go wreszcie w brudnym kącie ulubionego przez narkomanów punktu w centrum miasta. Spał brudny, zupełnie pijany i nieogolony, aż wstyd było do niego podejść. Przez długie tygodnie pozostał w jakimś zwierzęcym otumanieniu. Próbował pisać do Joli, ale nie pomagała mu bezradna wściekłość. Mógł wtedy jeszcze pojechać, porozmawiać, zobaczyć. Ale on przepił właśnie wszystkie pieniądze i już z dnia na dzień było mu coraz trudniej. Nie pozwolił sobie innym pomóc, nie chciał słyszeć rad. Przeniósł się w nowe miejsce za miastem, tak że przez pół roku nikt nie mógł go odnaleźć. Zapożyczył się, a ciągle zmieniając prace ciągle popadał w nowe tarapaty. Było mu wszystko jedno, ale pamiętał, że jednak powinien wysłać Joli jakieś pieniądze na dziecko. Wreszcie kiedyś, gdy jacyś Polacy obili mu porządnie nerki i twarz w odwiecie, za nie oddane i "pożyczone" sumy, przyjrzał się swojej twarzy w lusterku jakiejs toalety. Tego wieczora właściwie miał zamiar wypłynąć tak daleko w morze, żeby już nie móc wrócić do brzegu, ale idąc w stronę plaży zobaczył szczęśliwego ojca z dzieckiem. Pomyślał, że jego córka nigdy go nie widziała i wyrosłaby nie znając jego rysów. Nie mam trzydziestki a wyglądam jak jakiś dziad. Wstydziliby się mnie. Nie powinna myśleć jednak, że ten przyjemniaczek przy Joli może mnie zastąpić. Poszedł wtedy do kogoś, kogo nie chciał widzieć od dawna, by nie słyszeć tych pouczeń i moralizowania, wytykania błędów. Podczas spotkania wyrzucił z siebie cały ból. Ten człowiek ani go nie potępił,

ani nie wyśmiał, jak inni. Marek zadzwonił do rodziców Joli i przymykając uszy na ich krzyki, poprosił by jej przekazali tylko, że miał zły okres, że będzie przysyłał pieniądze, chociaż mniej, że jeśli ona chce jest gotów porozmawiać. Podał numer do znajomego i czeka. Cokolwiek będzie dalej - Marek wie jedno - ma przecież córeczkę, kogoś, dla kogo musi być mężczyzną, ojcem a nie nędznym ludzkim cieniem. Podnosi się więc powoli i wraca do człowieczeństwa. Jest zupełnie inny, czuje, że z każdym dniem dojrzewa. Każde oddane sumy - to zwycięstwo. Każdy wieczór bez wódki - też zwycięstwo.

Bolesne? Może, ale równocześnie czuje, że po raz pierwszy w życiu rozumiał, że istnieje coś więcej, niż jakieś rozmyte plany o lepszej przyszłości - że można żyć dla kogoś zupełnie bezinteresownie go kochając - nawet jeśli się nie widziało z bliska jego twarzy. Nawet jeśli z różnych powodów nie może Dominiczce dać wszystkiego, co by chciał, dla niej potrafi się postarać - i w końcu musi mu się udać. Kiedyś będzie z niego dumna. A może uda mu się jakoś odzyskać i Jołę. Jeśli tylko ona naprawdę go kiedyś kochała.

W labiryncie życia,

łatwo się pogubić. Na emigracji ten labirynt jest jeszcze bardziej skomplikowany i zawity. Dlaczego - można by zapytać? Czy to skutek większej liczby problemów, braku prawdziwych przyjaciół, takich od serca, codziennej walki o przetrwanie,

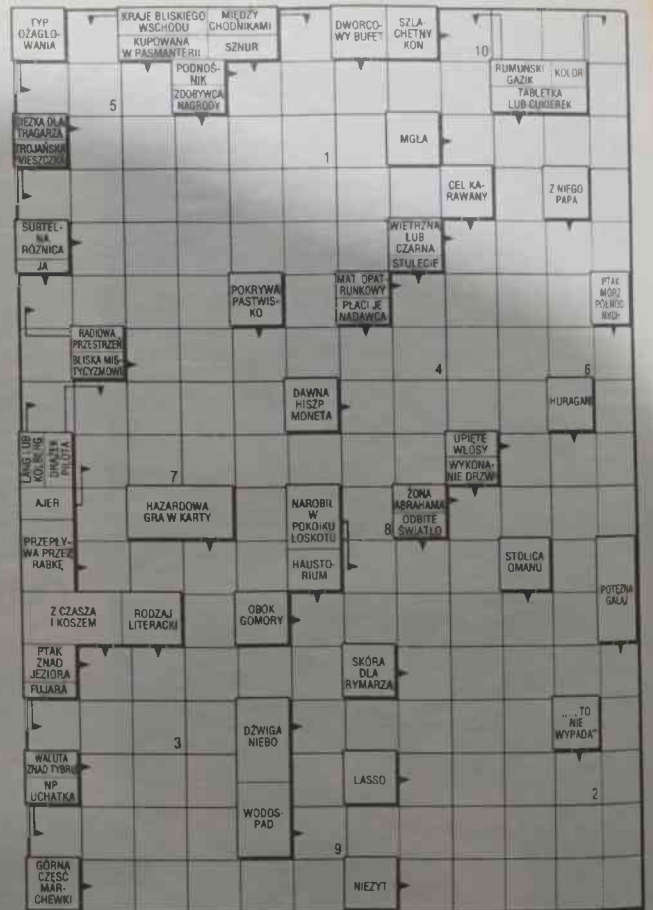
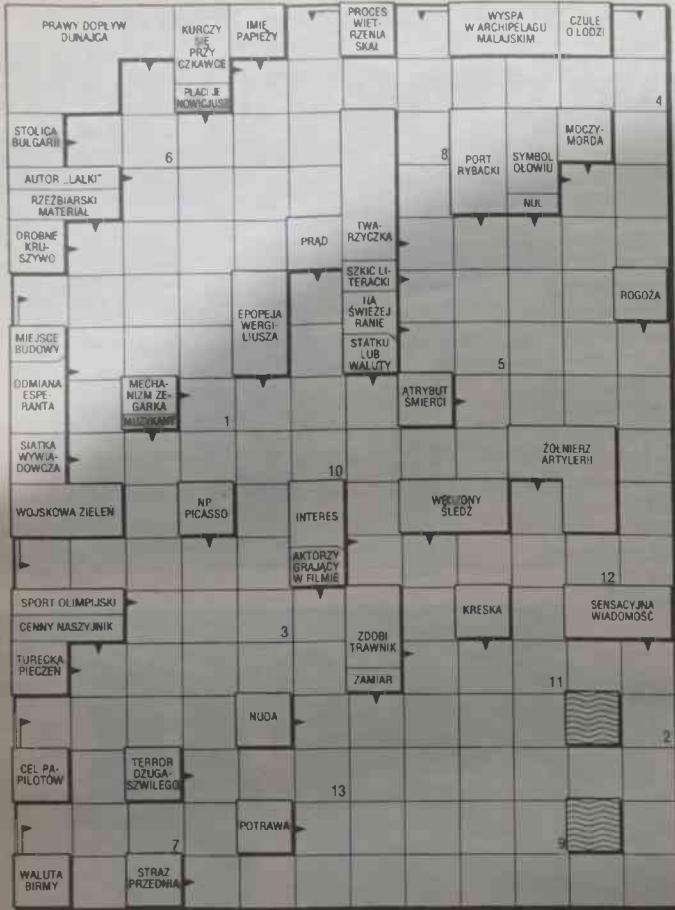
strachu? Marek i Ela, którzy minęli właśnie ostry zakręt i poczynili wiele własnych spostrzeżeń mówią, że przed wielkimi, życiowymi decyzjami myśleli niewiele. Bo tutaj w Grecji żyje się po prostu z dnia na dzień. Potem natomiast "nie mieli na to czasu". Weszli w takie ślepe zaułki, które prowadziły ku katastrofie, ale nie mieli tyle odwagi, aby z nich się wcześniej wydostać. Byli sami, zagubieni w tłumie innych samotników.

Sądzą, że ktoś kto żyje tylko pracą, poświęceniem dla mglistej przyszłości, nie rozmyśla głębiej nad sobą samym i żyje jak inne "mrówki" obok niego - wcześniej, czy później dozna gwałtownego szoku. Oni uniknęły najgorszego. Im jakoś udało im się wreszcie zmienić kierunek, ująć katastrofie. Ale są ciągle i takie dziewczyny, które skończyły w domach publicznych, są chłopcy, którzy niszczą się przez alkohol i inni, którzy trafili i za kratki. Krążymy wszyscy w jednym wielkim labiryncie. Jesteśmy czasami bezmyślni, jak stado baranów.

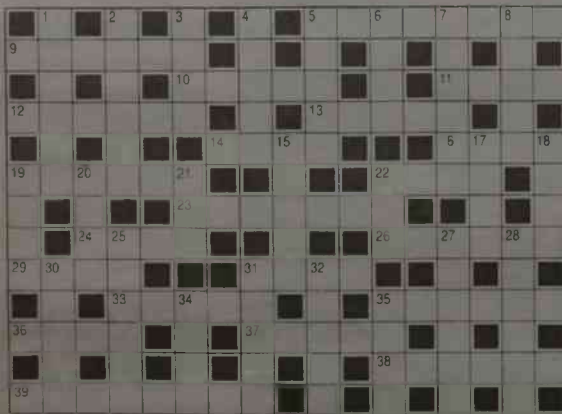
A te czarne owce, co się obudziły i z bólem zmieniają kierunek drogi, chętnie spisałybyśmy na straty, wysmiali.

A może razem z nimi, pomagając sobie nawzajem, zaczęlibyśmy być wreszcie ludźmi? Znaleźli łatwiejsze drogi?

Życie jest krótkie, zbyt cenne, aby je zmarnować. By samemu włożyć łeb w kierat, uczynić się niewolnikiem własnej beznadziei.

z przymrużeniem oka

Groźna jak cholera

W rozwiązaniu wystarczy podać wyrazy zawierające literę F.

Pojązo:

- 5) ananasem zwany czasam
- 9) deszcz (cziczki)
- 10) nosi ślady bieśiady
- 11) murowany w siatkowce
- 12) mgliślejo pochodzenia
- 13) wyszły się w manjancie
- 14) groźna jak cholera
- 16) spólykana w trzech stana
- 19) cegielki na dom dziecka
- 22) z zielonym zarostem
- 23) gorące po rózające
- 24) rok za skok

- 26) poręczna na schodach
- 29) dostał się w tryby maszyny
- 31) deszczowa piosenka
- 33) w modzie na pochodzie
- 35) słokości: aż do nudności
- 36) wstydlwa kura chowa je w piorach
- 37) przewodnik pocztowy
- 38) kur bez pidr
- 39) z nią na wioga

Pianowo:

- 1) śługa arabow
- 2) na krągłości Jego Wy-sokości
- 3) w bok
- 4) trzyma w napięciu
- 5) uczejona syraniego ogona

- 6) z rodu Herodow
- 7) chowany w remizie
- 8) na łagocie i w robocie
- 15) gdy celbula rozszula
- 17) krzywa na lwarzy
- 18) ozdoba „Halki”
- 19) chowa ziarno
- 20) obola w potach
- 21) piące na niewie
- 22) czasem wygrany usem w balerii
- 27) bierny wśród wiernych
- 28) jęczy w niewól obrzezy
- 30) pracuje dla dyktatora
- 31) na molie swawola
- 32) rozgraczkwana woda
- 34) na łusmę
- 35) od ucha do ucha

Barbara Czarnecka

informator KA

darmoko meksio **usługi fryzjerskie**

tel 093 68 94 05

ATENY

Kypseli 12

dzwonek "A"

schodowki w dól

Zapraszamy

czynne codziennie oprócz czwartku od 17.00-21.00

dojazd trolejbusami 2, 4, 8

MONIKA

uczescania ślubne i komunijne

modne strzyżenie

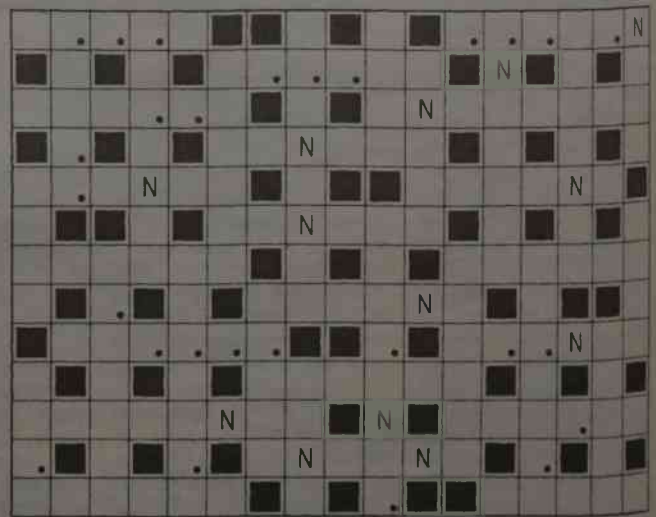
kosmetyka włosów

twale ondulacje

używamy środkow firmy L'ORÉAL

przewozy do ślubów

tel 093 68 94 05

JOLKA

Objaśnienia podano w innym szyku niż kolejność wyrazów w diagramie. Ujawniono wszystkie litery N, które mają ułatwić wpisywanie słów. Litery z pól z kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie - przysłowie ormiańskie.

- ojczyzna Odysa
- piłkarz wszech czasów
- przesadnie dba o czystość języka
- miasto wojewódzkie nad Bystrzycą
- zamieszanie, harmider
- odgłos dochodzący ze stajni
- Bogusław Linda
- porcja, racja
- z czarodziejną patyczką w ręce
- modlitwa błagalna
- wiązany przy koszuli
- pochodzenie, rodowód
- w parze z Australią
- choroba gardła
- sport na macie
- linia krzywa przypominająca sprożynę
- imitacja łowiaru

- „konkurentka” pastletowej i salconsou
- np maratonczyk
- kluta lub szarpana
- męczyzna zbierający odpowiedzi na pytania
- strzelba myśliwska, luzna
- ładowanie zbrojne
- stopień rozwoju
- pospolity ptak parkowo-lesny, nasiadający gęsi innych ptakow
- niepowtarzalny plarz
- tor, po którym porusza się statek kosmiczny
- mundur
- siła, moc
- jama

Marek Gotęblowski

Przysmaki Kuchni Greckiej

COŚ NA SŁODKO

Deser z kiwi

Składniki:

2 filiżanki kremu patisteri
1 filiżanka ubitej śmietany kremówki
1 filiżanka obranych pokrojonych owoców kiwi
1/2 filiżanki likieru Maraskino
ciasto (pasta flora)

Sposób wykonania:

1. Ubijamy trzepaczką w miseczce krem patisteri.
2. Przygotowujemy śmietanę kremówkę, owoce kiwi i likier
3. Pokrywamy tym kremem ciasto i dekorujemy według własnego gustu (owocami kiwi, migdałami, bitą śmietaną itp.)

Tort melonowy

Składniki:

3 krążki z ciasta
2 filiżanki kremu patisteri
2 filiżanki śmietany kremówki
1 filiżanka migdałów przypiekanych
1 filiżanka likieru Drambouie
1/2 kg dojrzałego melona, grubo pokrojonego

Sposób wykonania:

1. W miseczce ubijamy trzepaczką krem patisteri razem ze śmietaną kremówką.
2. Dodajemy przypieczone wcześniej migdały, likier i połowę melona.
3. Następnie układamy na tacy jeden krążek ciasta i smarujemy kremem, który przygotowaliśmy wcześniej, grubości mniej więcej 1 cm.
4. Kontynuujemy w ten sam sposób układanie krążków i rozsmarowywanie na nich kremu, dopóki się nie skończy.
5. Dekorujemy na około boki tortu kremem, a na zakończenie ubieramy śmietaną kremówką i różnymi owocami (melonem, wisienkami, pokrojonymi w różne ładne kształty) powierzchnię tortu.
6. Wkładamy tort do lodówki, aby się schłodził na 2-3 godzin przed pokrojeniem i podaniem.

Przepis na krążki z ciasta:

Składniki:

3 filiżanki mąki
3/4 filiżanki margaryny
1 1/2 filiżanki cukru
8 jajek
1 łyżeczka proszku do pieczenia
starta skórka z jednego

pomarańcza

Sposób wykonania:

1. Ubijamy mikserem cukier z żółtkami przez około 6-7 minut. Następnie dodajemy margarynę i proszek do pieczenia.
2. Ubijamy białka na sztywną pianę, dodajemy stopniowo mąkę i startą skórkę pomarańczową, mieszając delikatnie, dopóki ciasto nie będzie jednolite.
3. Następnie ciasto wlewamy do foremki, którą uprzednio smarujemy margaryną. Pieczemy w średnio nagrzanym piekarniku przez około 25 minut. Aby upewnić się, że jest dobrze upieczone przebijamy widelcem lub wykałaczką i sprawdzamy, czy nie przykleiło się ciasto.
4. Schładzamy ciasto w lodówce i przekrawamy je na dwie lub trzy części w zależności jakiego tortu chcemy zrobić.

Skończyły się greckie upały, a te największe już na pewno. Coraz częściej mamy ochotę na "małe co nieco", jakieś ciasteczko, czy deser. W środku lata nie ma właściwie mowy o jedzeniu słodczy, spijamy tylko litrami wodę i inne napoje. Wykorzystując tutejsze bogactwo i wybór egzotycznych owoców możemy przyrządzić smaczne i kolorowe desery.

Podstawowe ciasto pod wszystkie desery (pasta flora)

Składniki:

2 filiżanki mąki
1/2 filiżanki margaryny
1 filiżanka cukru
2 żółtka

Sposób wykonania:

1. Wsypujemy mąkę do miseczki.
2. Dodajemy roztopioną margarynę, cukier i żółtka.
3. Mieszamy wszystkie składniki, dopóki nie wytworzy się ciasto o luźnej konsystencji.
4. Następnie rozwałkowujemy grubo i przekładamy do średniej wielkości foremki, posmarowaną margaryną.
5. Nakłuwamy widelcem powierzchnię ciasta w kilku miejscach, pieczemy w średnio nagrzanym piekarniku przez około 15-20 minut.

Przepis na krem patisteri:

Składniki:

4 filiżanki mleka
1 filiżanka cukru
1 filiżanka mąki
1/2 filiżanki płatek kukurydzianych
zapach waniliowy
10 dag margaryny
4 żółtka

Sposób wykonania:

1. W rondelku mieszamy z dwiema filiżankami mleka pozostałe składniki (cukier, mąkę, płatki kukurydziane, wanilię, żółtka).
  2. Następnie w innym, trochę większym rondlu gotujemy pozostałe mleko i dodajemy przyrządzoną wcześniej mieszaninę do gotującego się już mleka, cały czas mieszając dopóki składniki nie połączą się.
  3. Odstawiamy rondel z ognia, dodajemy margarynę mieszając. Kontynuujemy mieszanie co jakiś czas dopóki masa całkowicie nie ostygnie.
- Gotowy krem może być przechowywany w lodówce dosyć długo.

Lemon Bail (tort cytrynowy)

Składniki:

2 filiżanki kremu patisteri
1 filiżanka śmietany kremówki
6 białek
1/4 filiżanki cukru
starta skórka z 2 cytryn
1/2 filiżanki soku cytrynowego
ciasto (pasta flora)

Sposób wykonania:

1. Ubijamy trzepaczką w miseczce krem patisteri razem ze śmietaną kremówką
2. Dodajemy skórkę cytrynową i sok.
3. Upieczone ciasto (pasta flora), po ostygnięciu pokrywamy przygotowanym wcześniej kremem.

4. Następnie ubijamy białka na sztywną pianę i rozsmarowujemy na cieście formując w ładny kształt.
5. Posypujemy cukrem i pieczemy w mocno nagrzanym piekarniku przez około 10-20 minut, dopóki się delikatnie nie zarumieni.

Deser ananasowy

Składniki:

20 dag ananasów grubo pokrojonych
1 filiżanka likieru Drambouie
2 filiżanki kremu patisteri
1 filiżanka ubitej śmietany kremówki
ciasto (pasta flora)

krem patisteri.

2. Przygotowujemy śmietanę kremówkę, kawałki ananasa i likier.
3. Pokrywamy tym kremem ciasto i dekorujemy według własnego gustu (ananasami, wisienkami, śmietaną kremówką, migdałami itp.)

Sposób wykonania:

1. Ubijamy trzepaczką w miseczce

Życzymy smacznego!!!

Rolf Jaermann triumfatorem Tour de Pologne

14 9. Kraków (Stanisław Brzózka) - Szwajcar Rolf Jaermann z zawodowej grupy Casino wygrał w niedzielę w Krakowie 54. kolarski Tour de Pologne. Drugie miejsce w końcowej klasyfikacji zajął Zenon Jaskuła, a trzecie Sviben Saso ze Słowenii. Decydujący, ósmy etap - jazdę indywidualną na czas - wygrał zawodowy mistrz Włoch, Dario Andriotto przed Zenonem Jaskułą i Jaermannem.

Przed startem do niedzielnej czasówki u stóp Wawelu losy końcowego zwycięstwa były jeszcze otwarte. Różnice pomiędzy czołowymi kolarzami były bowiem niewielkie, a doskonale jeżdżący na czas Jaskuła tracił do lidera jedną minutę i 21 sekund. Szanse końcowego sukcesu mieli, obok lidera - Jaermanna - również Słoweniec Saso, Kazach Winokurov, a nawet zajmujący dziewiątą pozycję doświadczony Rosjanin - Piotr Ugrumow. Emocje rosły w miarę wyjeżdżania na trasę kolejnych kolarzy, bowiem jak zwykle podczas etapów jazdy na czas zawodnicy startowali w kolejności odwrotnej do zajmowanych miejsc.

Na mecze z napięciem czekano na kolejne komunikaty z trasy z międzyczasami poszczególnych zawodników. Jaskuła wyruszył na trasę prowadzącą ulicami Krakowa, a później drogą na Zakopane, bardzo skupiony i skoncentrowany. Jeździł doskonale, w bardzo równym tempie, ale na półmetku odrobił do Jaermanna niespełna pół minuty. Lider doskonale bowiem zdawał sobie sprawę ze stawki o jaką toczy się walka. W końcówce polski zawodowiec jeszcze przyspieszył, uzyskał na mecie doskonały czas, ale do pełni szczęścia zabrakło 24 sekund. Jaermann, kolarz doświadczony, lecz mający ostatnio trochę słabszą passę, rzucił na szalę wszystkie siły. Ukończył czasówkę niesamowicie wyczerpany, ale już po kilku minutach cieszył się ze zwycięstwa nie pamiętając o zmęczeniu.

Jaskuła nie udało się także odnieść zwycięstwa etapowego. Na trasie czasówki lepszy okazał się bowiem Włoch Dario Andriotto, mistrz swego kraju w jeździe na czas. Kolarz z zespołu Amore e Vita pędził do mety jak maszyna uzyskując w efekcie czas 50.12, lepszy o 19 sekund od Polaka. Tak więc w tegorocznym Tour de Pologne nie udało się polskiemu zawodnikowi odnieść etapowego zwycięstwa. Pięciokrotnie nasi kolarze zajmowali drugie miejsce, drugie miejsce przypadło także Jaskule w końcowej klasyfikacji.

1.liga piłkarska - opis

ŁKS - Polonia 2:0

Mecz bardzo zacięty (37 fauli Polonii), ale toczący się przy stałej przewadze ŁKS-u i niejednokrotnie na polu bramkowym Wojski. W "szalonym foku" łodzianie byli bliscy zdobycia gola. Warszawiaczy grał jednym wysuniętym do przodu napastnikiem i raczej nie potrafili zagrozić Bogusławowi Wyparłe. Poloniści bronili się dosyć skutecznie, próbując zagęścić środek boiska, a łodzianie dość długo nie potrafili znaleźć recepty na ten sposób grania. O zwycięstwie ŁKS zdecydowały dwie zmiany - trener Marek Dziuba wpuszczając do gry "jokerów" - Rafała Niżnika i Marka Saganowskiego rozstrzygnął losy meczu. Saganowski wywalczył najpierw rzut karny, a później w zoru rozegrał kontratak z Rafałem Niżnikiem i drugi rezerwowi ŁKS-iak wpisał się na listę strzelców. W gronie zaciętych walczących drużyn trudno kogoś wyróżnić, bowiem ambicja i zaangażowanie wszystkich zawodników zasługują na pochwałę.

Legia - Groclin 1:0

Kryzys w Legii trwa nadal. W takiej formie sztućca jedenastka nie ma co specjalnie szukać w czwartkowym meczu Pucharu Zdobywców Pucharów z Vicenzą. Trener Mirosław Jabłoński może być jedynie zadowolony, że jego podopieczni po raz drugi w sezonie nie stracili w lidze gola. Do warszawskiej drużyny powrócił Roman Kosecki, ale

jego dyspozycja daleka jest jeszcze od doskonałości. 69-krotny reprezentant Polski zagrał w drugiej połowie i "oddal" jeden groźny strzał. Szkoleniowiec gości Jan Stępczak zapowiadał, że w stolicy zespół z Wielkopolski nie będzie ograniczał się wyłącznie do obrony. Słowa dotrzymany. Drużyna "dziadków", jak niektórzy z racji wieku określają piłkarzy z Grodziska, w pierwszej połowie stworzyła kilka dogodnych sytuacji do zdobycia gola. Najbliżsi szczęścia byli - Jarosław Araszkiewicz, który minimalnie "przestrzelił" rzutu wolnego w 2 min., a po chwili - Grzegorz Więtek. Ten drugi fatalnie skisował będąc "sam na sam" z Grzegorzem Szamotulskim. "Za niewykorzystane sytuacji przyszło nam zapłacić porażką" - przyznał Stępczak.

Tempo meczu momentami było tak wolne, iż odnosiło się wrażenie, że na Łazienkowskiej rozgrywany jest mecz sparingowy a nie ligowy. Gospodarzom nie pomagały przypiętowi kibicom a okrzyki: "Jabłoński na boisko" były najlepszym obrazem przebiegu pierwszych 45 min. Wśród legionistów nie można mieć pretensji jedynie do Szamotulskiego, który parokrotnie udanymi interwencjami udowodnił, że nieprzypadkowo jest reprezentantem kraju.

Po zmianie stron wejście do gry Koseckiego ożywiło drużynę Legii. Co prawda metamorfoza nie trwała zbyt długo, ale wystarczająco do zdobycia bramki. Po dośrodkowaniu Tomasza Sokółowskiego piłkę

Polscy żużlowcy drużynowymi wicemistrzami świata

13 09. Piła (PAP) - Polscy żużlowcy zdobyli drużynowe wicemistrzostwo świata. Polakom wprawdzie nie udało się w Pile obronić mistrzowskiego tytułu z Diedenbergen, ale srebrny medal także jest ich wielkim sukcesem. Bezapelacyjnie zwyciężyli duńscy weterani, najbardziej utytułowany z obecnie występujących zawodników Hans Nielsen i kończący sportową karierę Tommy Knudsen. Brązowy medal wywalczyli Szwedzi, a największa w tym zastępa Tony Rickardsson, który w całym turnieju oddał rywalom tylko jeden punkt. Do grupy B spadły zdecydowanie najsłabsze drużyny polskiego finału: Rosja i Węgry. Do Piły przyjechał sprawujący honorowy patronat nad mistrzostwami Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski. Najskuteczniejsi zawodnicy turnieju rywalizowali w dodatkowym specjalnym wyścigu o Puchar Prezydenta RP. Trofeum to zdobył Nielsen wyprzedzając Rickardssona, Tomasza Golloba i Czecha Tomasza Topinkę.

Jak się później okazało już pierwszy wyścig, z udziałem Polski i Danii zdecydował o mistrzowskim tytule. Po starcie na czole stawki znaleźli się Duńczycy, ale pod koniec pierwszego okrążenia Gollob zdołał wyprzedzić Knudsen i zdobył 2 pkt. W drugim swoim występie Polacy łatwo wygrali 5:1 z Węgrami, a jadąc go w pierwszym wyścigu Krzyżaniaka zastąpił Protasiewicz, który już do końca turnieju był partnerem Golloba. W wyścigu 12 rozstrzygnięty był los srebrnego medalu. Nasz zespół zremisował ze Szwedami zachowując 2-punktową przewagę nad głównymi rywalami do drugiego miejsca. Polacy byli bliscy odniesienia podwójnego zwycięstwa, ale Rickardsson wystąpił atakiem zdołał wyprzedzić bydgoską parę. *Pozostali wyścigi Polacy wygrali po*

5:1. Dobrze jeździł Protasiewicz, a skutecznie asekurował go Gollob. W wyścigu 4 doszło do groźnego wyglądającego wypadku. Jadący na ostatnim miejscu Rosjanin Powazny chciał minąć Mardanszina, jednak nie opanował motocykla i uderzył w kolebę z drużyny. Na szczęście po chwili obaj wstali, a powtórkę z dużą przewagą wygrali Duńczycy przed Mardanszinem (Powazny za spowodowanie wypadku został wykluczony).

Powiedzieli:

Tomasz Gollob: Nie obroniliśmy mistrzostwa, ale cieszymy się z tego, co osiągnęliśmy, ponieważ konkurencja była zdecydowanie silniejsza niż rok temu. Wyprzedziliśmy jeżdżących w najsilniejszym składzie Szwedów i uważam to za sukces. Polski żużel małymi kroczkami dochodzi do światowej czołówki.

Piotr Protasiewicz: Bardzo mi pomogła jazda wśród najlepszych w cyklu Grand Prix. Z turnieju na

turniej czuję się coraz lepiej. Starty z czołówką zaczynają procentować. Jacek Krzyżaniak: W pierwszym wyścigu z Duńczykami nie zdobyłem punktu, ale nie uważam, że był to mój zły start. Po prostu nie objeżdża się tak łatwo zawodnika takiego jak Nielsen. Później już nie wyjechałem na tor i przyznam, że nie czułem się w roli obserwatora jak najlepiej. Hans Nielsen: Mimo padającego deszczu tor był przyzwyczajony przygotowany. Wszyscy czujemy się uhonorowani obecnością Prezydenta Polski. To doskonała promocja tej dyscypliny, podobnie jak bezpośrednia relacja w publicznej telewizji. Myślę, że nie jestem jeszcze stracony dla żużla, co mam nadzieję udowodnić w przyszłości. Tommy Knudsen: 18 października we Wrocławiu pojedę w swoim poźogalnym turnieju i jest to nieodwołalna decyzja. Cieszę się, że udało mi się uwieńczyć karierę złotym medalem.

M. Schumacher "odnowiciel" starego Ferrari

13 9. Rzym - Enzo Ferrari, założyciel słynnej "stajni" pod znakiem szalejącego ogiera, bardzo cenili jakoś ich w wyrobów - to znaczy samochodów niż kierowców. Ciekawe, co myślabo o zrzecznym słopach i rękach Michaela Schumachera? Uważa się przecież poważnie, że niemiecki kierowca, dwukrotny mistrz świata Formuły 1, odegrał decydującą rolę w odzyskaniu

prestżu i sukcesów włoskiego zespołu, założonego przez słynnego Enzo, a przejętego przez koncern Fiata, wkrótce po jego śmierci. Wielu menedżerów konkurencyjnych zespołów przypuszcza, że jego zrzecność przy kierownictwie oraz zdolność strategiczne, związane z obsługą techniczną, często nawiąły słabości czerwonych bullidów.

"Jest jedynym, który potrafił uzyskać

Dwa medale Polaków w biegu na 100 km

14.9. Winschoten - Dwa brązowe medale nieoficjalnych mistrzostw świata w biegu na 100 km zdobyła Winschoten (Holandia) reprezentacja Polski w klasyfikacji drużynowej (za Rosją i Wielką Brytanią) oraz indywidualnie. Na podium stanął Andrzej Magier (SKLA Sopot), który supermaraton pokonał w czasie 6:33.16. Zwyciężyli: Siergiej Janienko (Ukraina) - 6:25.25 oraz była reprezentantka Polski, obecnie Niemiec - Maria Bąk. Uzyskała ona drugi wynik w historii tej konkurencji na świecie oraz najlepszy w Europie - 7:06.53. Z piątki naszych zawodników na trasie wycofało się dwóch: na 45 km Jarosław Janicki (Energetyk Gryfów) z powodu kontuzji podudzia oraz na 75 km Maciej Ciepiak (TKKF Szczygłowiec) z uwagi na bole kregoscupa. 18. miejsce zajął Ryszard Plochocki (PP Skamo Nowe Skalmierzycze, woj. kaliskie) - 6:57.16, a 39. Franciszek Stronki (Kolejarz 24 Katowice) - 7:21.15.

Na starcie stanęło 162 zawodników i 63 zawodniczki z 24 krajów. Ukończyło odpowiednio 106 i 50. Warto przypomnieć, że dwa lata temu, w tej samej imprezie, w tej samej holenderskiej miejscowości, linię mety minęło jednocześnie dwóch Polaków. Sędziowie mieli spore problemy z ustaleniem, któremu przyznać złoty medal. Nie przewidując bowiem takiego finisu, nie zamontowano fotokomorów. Drogą losową złoty przyznano Jarosławowi Janickiemu, a srebrny Andrzejewi Magierowi.

Bardzo serdecznie został przyjęty w Winschoten Andrzej Jabłoński (Augusto Kalisz), który wslawił się biegiem z Kaliszu do Watykanu w kategorii wiekowej powyżej 60 lat uplasował się na trzeciej pozycji (9:18.47). W klasyfikacji Croon Ultra Dutch Cup, obejmującej dwie imprezy - wosemniowy bieg 24-godzinny w Appeldorn i ten na 100 km - drugie miejsce zajął Zbigniew Bogdanowicz (Pomorz Stargard). W Winschoten rywalizowało ponadto 200 sztafet 10x10 km. Zwyciężył Rosjanie w czasie 5:47.59.

Frank Williams, w którego barwach jeździł zic znakomici piloci jak Ayrton Senna i Nigel Mansell, także nie szczędi komplementów Schumacherowi. "Michael jest naddzwyczajnym kierowcą, który zrewolucjonizował Ferrari". Schumacher to połączenie najlepszych cech takich kierowców z przeszłości Ferrari jak Niki Lauda i Gilles Villeneuve i wart jest królewskiej ceni, jaką go nigdy zapłacono w 1996 r. 28-letni Niemiec wygrał już siedem imprez Grand Prix, a to jego drugi sezon w Ferrari. Prowadzi w tegorocznej klasyfikacji i jest szansa, że ten zespółowi pierwszy tytuł mistrza (1) od czasów Jody Scheckera (1979 r.) i pierwszy tytuł w konkurencji konstruktorów od 1983 r. (PAP)

przewagę pełnej sekundy nad innymi kierowcami, na każdym torze" - mówi Flavio Briatore, menedżer Benettona, dla którego Schumacher zdobył kolejno dwa tytuły mistrzowskie (1994, 1995). "Potrafi zmienić dobry samochód w zwycięski samochód i pokazać naddzwyczajną klasę, jak to było w Grand Prix Belgii, w 1995 r., kiedy wygrał wyścig startując z ostatniej pola position" - dodaje Briatore.

głowka - z dużą trudnością - skierował do siatki Kenneth Ziegbo. Bramkarz gości Tadeusz Fajfer chwilę wcześniej zderzył się z Marcinem Mięcielem i być może odczuwał jeszcze skutki kolizji. Natomiast Mięciel wkrótce opuścił plac gry. Wstępne diagnozy sugerują zerwanie więzadeł w kolanie.

Do końcowego gwizdka sędziego obie drużyny mogły zmienić rezultat, ale na drodze stawali bramkarze. Wśród gospodarzy na listę strzelców mogli wpisać się Kosecki i Sokółowski, po drugiej stronie - Mariusz Rosiak i Więzik.

Słowa trenera Groclinu: "brakuje sił, ale serca do gry mam piłkarzom odmówić nie można", idealnie oddają postawę gości z kłopotami Legii mieli spore problemy. Brak czterech, kontuzjowanych zawodników stołecznej jednostki, w tym przypadku nie może być żadnym usprawliwieniem. (PAP)

GKS - Pogoń 3:2

Już w 7 min. goście niespodziewanie objęli prowadzenie. Po rzucie rożnym Mandrysza, Lunicki niezbyt pewnie wybił piłkę przed siebie, ta odbiła się jeszcze od pleców jednego z katowiczan i spadła wzrost pod nogi Leszczyńskiego, który silnym strzałem z 10 metrów umieścił ją pod poprzeczką bramki GKS. Gospodarze potrzebowali 10 min. by ochłonąć i doprowadzić do wyrównania. Bala przebiegł kilkadziesiąt metrów lewą stroną boiska i dosrodkował wzrost na głowę nie pilnowanego Palacza. a ten bez problemu pokonał Tomasiewicza. Choć gospodarze przeważali, to kolejny gol padł łupem szczecinian. W 38 min. katowiczanie wykonywali rzut rożny. Piłka wyśladowała pod nogami Oczka, który strzelił "nozycami", ale ładną interwencją popisał się Tomasiewicz. Bramkarz Pogoni długim wyrzutem uruchomił Moskalewicza, ten przebiegł z piłką ok. 70 metrów (!) i mimo asysty obrońców GKS zdobył bramkę. W ostatniej minucie pierwszej odsłony Wojciechowski mógł wyrównać, ale jego strzał z rzutu wolnego minimalnie poszybował obok lewego słupka.

Po przerwie gospodarze zagrali znacznie agresywniej i na efekty nie trzeba było długo czekać. W 56 min. Moskal po szarży prawą stroną płasko dośrodkował, pierwszy do piłki dobiegł Wojciechowski i z bliska wpakował ją do siatki. Katowiczanie nie rezygnowali ze zdobycia zwycięskiego gola. Udało im się to w 64 min. Z lewej strony centrował Ledwoń, Moskal wprawdzie nie sięgnął piłki, ale na miejscu był Kucz, który strzałem głową ustalił wynik meczu. Dla niewysokiego pomocnika Katowic była to pierwsza bramka w ekstraklasie strzelona głową. Choć obie strony działy jeszcze do zmiany rezultatu więcej goli na Bukowej nie padło.

Po meczu obaj trenerzy zgodnie stwierdzili, że kibice oglądali w Katowicach bardzo dobre widowisko.

Lech - Raków 5:0
Znakomity mecz rozegrali piłkarze Lecha mimo, iż wystąpili bez kontuzjowanych: Majewskiego, Drame i Zawadzkiego. Gospodarze imponowali szybkością i walecznością, demonstrowali widowiskową grę. Od pierwszych minut gry bramce Rakowa zagroził przede wszystkim Piskula - najpierw jego rzut wolny bramkarz zdołał obronić, tak jak popisał się kilkadziesiąt sekund później jeszcze lepszą interwencją. W koncu za trzecim razem Piskula pokonał Matuszka po rzucie karnym, który egzekwował za faul Bodziocha na Krygerze. Kilkadziesiąt sekund przed przerwą dobrze grający Hess podał do Bekasa, który w pełnym biegu z pierwszej piłki zdobył drugą bramkę.

Po przerwie Raków szukał okazji na zdobycie kontaktowej bramki. Goście kontratakowali i w 59 min. Skwara "przestrzelił" z 7 m. W 73 min. kapitanie strzelił Szychalski i Mioduszewski indywidualnie obronił ten strzał. Potem nastąpił okres ogromnej przewagi Lecha, który zdobył trzy kolejne gole. Współautorem trzeciej bramki był Reiss, który podał do Piskula i ten po raz drugi wpisał się na listę strzelców. Parę minut później z kolei Piskula podał do Reissa, który z 15 m. uzyskał czwartego

gola. I wreszcie kilkanaście sekund przed końcem meczu na listę strzelców wpisał się Bykowski.

Amica - Stomil 2:0

Losy spotkania rozstrzygły się w pierwszej połowie, ale to nie gospodarze mieli na początku meczu przewagę. W pierwszych 5 minutach goście mieli trzy rzuty różne, nie wykorzystali jednak niezłych sytuacji. Zanim padła pierwsza bramka Motyka z 30 metrów trafiał piłką w słupek. W 24 min. Amica miała dwie dobre okazje strzeleckie. Przy drugiej Wylupski "wypiąstkował" niefortunnie piłkę pod nogi Bajora, który wykorzystał błąd bramkarza. Druga bramka to zasługa Kryszalowicza, który wywalczył piłkę na polu karnym, oddał ją do Kalu i ten z 10 metrów pokonał bramkarza Stomilu. Był to drugi występ 21-letniego napastnika nigeryjskiego, który zyskał wysokie oceny za swój występ w lidze. Goście w dalszej części gry najlepszą sytuację mieli w 61 min., ale piłka po strzale Gadziaty i interwencji Strzyńskiego trafiła w słupek.

Petrochemia - Widzew 1:0

Spotkanie pierwszej i ostatniej drużyny w tabeli było niezwykle emocjonujące. Zdecydowanym faworytem była drużyna gości - obrońcy tytułu mistrza Polski. Co prawda pojedynek z Widzewem zawsze płocczan mobilizuje, ale tym razem dosłownie przeszli samych siebie. Na murawie nie było słabszych piłkarzy Petrochemii, wszyscy grali mądrze, pomagali sobie wzajemnie i tym sposobem wygrali, całkowicie zasłużenie.

Pierwsze minuty meczu - to wzajemne badanie się, które odbywało się przy chóralnym akompaniamentem kibiców. Po pierwszym kwadransie rozpoczęły się ataki Petrochemii, ale Arkadiusz Onyszko nie pozwolił sobie na błąd po strzałach Wojciecha Malochy w 15 min., Bogdana Józwiaka w 18 i Pawła Miąskiewicz w 24 min. W tym czasie najgroźniejszą akcją Widzewa miała miejsce w 25 min. kiedy to po strzale Dariusza Gęsiora piłkę z bramki wybił Mirosław Milewski. Akcja, która przyniosła płocczanom zwycięstwo (w 28 min.) była bardzo szybka, z udziałem kilku zawodników gospodarzy. Skutecznie zakończył ją Piotr Soczewka. Wygrana płocczan była zasłużona, tym bardziej, że Petrochemia mogła jeszcze podwyższyć wynik.

Goście mogli uzyskać wynik remisowy - w 84 min. po strzale Andrzeja Kobylańskiego piłka wyśladowała w bramce gospodarzy, ale sędzia wcześniej "odgwiżdżał" piłkę autową. Po tej akcji, za wymuszenie na sędziach zmiany decyzji, Mirosław Szymkowiak został ukarany żółtą kartką.

Górnik - Wisła 1:1

Po południu w sobotę nad Zabrzem zaczął padać drobny, ale dokuczliwy deszcz i piłkarze grali na grząskiej i śliskiej murawie. Wisłacy rozpoczęli spotkanie ofensywnie i mogli prowadzić w 6 min. W polu karnym Górnika najpierw główkował Koniarzek, a potem z 3 m uderzał Kulawik, ale Wiśniewski wybił piłkę z pustej bramki. Zabranie nie stwarzali groźnych sytuacji, a rzuty różne seryjne egzekwowane przez Gruszkę nie wnosiły wiele.

W 20 min. z rzutu wolnego dośrodkował na pole karne Wisły Koseła, tam piłkę przejął Kuźba i mocnym strzałem z woleja umieścił ją w siatce. 5 min. później Bonk mógł podwyższyć rezultat, ale "główkował" z najbliższej odległości niecelnie. Bramkę za to zdobyli goście. W 32 min. po dośrodkowaniu Biskupa, w polu karnym Górnika do "szczupaka" sztykował się Pater, który zdaniem sędziego był faulowany przez Gorszkowa. Skutecznym egzekwotorem karnego był Zajac.

Po przerwie pierwszą groźną sytuację stworzyli gospodarze w 51 min. jednak strzał Kuźby z 18 m był minimalnie niecelny. Wisłacy nie myśleli tylko defensywnie, starając się wyprzedać akcje zaczepnie. Nie były one jednak kończone celnymi strzałami. Dopiero w 75 min., po strzale Sidorenki z linii 16 m, Kłyta bez trudu obronił piłkę.

Gra wyraźnie się zaostrzyła, co zaowocowało 6 żółtymi kartkami. W końcówce dwie bramkowe okazje mieli zabrzanie. W 87 min. z najbliższej odległości "przestrzelił" Wiśniewski, a w 90 po silnym uderzeniu piłki przez Orzeszka, z rzutu wolnego - Sarnat z ogromnymi kłopotami uchronił swój zespół od utraty gola. Po meczu zabrzańscy kibice wyładowali swe niezadowolone z pracy sędziego na kilku szybach budynku klubowego.

KSZO - Ruch 0:0

Interesująca gra obu zespołów, sporo sytuacji podbramkowych w drugiej połowie spotkania i okazji do strzelenia gola - to bilans meczu, w którym gospodarze mogli zdobyć trzy punkty. Zaprzepaścili szansę. Piłkarze Ruchu grali niemrawo i chaotycznie i w tej sytuacji zawodnicy KSZO długo będą wspominać swoje gapiostwo i kiepską skuteczność. Gospodarze stworzyli więcej sytuacji podbramkowych, jednak strzelali obok bramki, albo szczególnie ich strzały bronili Ruchu - Piotr Lech. Tak było w 88 min., gdy Lech z trudem wybił piłkę po strzale Budki, wcześniej uczynił podobnie broniąc strzał Bilskiego i Krawca. Piłkarze KSZO sprawiali wrażenie, jakby przemęczonych niedawnym meczem pucharowym - nie byli w stanie szybciej bieć i dokładniej podawać piłkę. Dlatego musi dziwić zwlekanie trenera J. Antonia do ostatnich minut z wprowadzeniem zawodników rezerwowych.

W zespole KSZO dobrze grał Jop, kilka udanych interwencji miał Jojko, widoczny był Budka. Inni - poniżej możliwości. Piłkarze Ruchu powinni cieszyć się, że wyjechali z Ostrowca z jednym punktem. Poza strzałami Bizackiego i Śrutwy nic więcej nie pokazali. Pracowity był Krzysztof Bizacki, utrudniający rywalom grę i stwarzający wiele zamieszania na polu bramkowym KSZO. Chorzowianie indywidualnie przewyższali umiejętnościami gospodarzy, jednak nie potrafili tego wykorzystać.

Powiedzieli:
Trener Ruchu Orest Lenczyk: "Ruch nie przegrał w Ostrowcu i to jest sukces. W ostatnich minutach spotkania gospodarze mieli kilka okazji do strzelenia zwycięskiego gola. Moi piłkarze zawiedli, zgubili formę sprzed 2-3 tygodni, razili kiepską skutecznością. Szczęście nam pomogło i obroniliśmy się przed atakami KSZO."
Trener KSZO Józef Antoniak: "Dziękuję piłkarzom za wysiłek i dobrą grę, mimo iż odczuwali trudny mecz pucharowego. Mam wiele pretensji do sposobu sędziowania - w tym meczu piłka wpadła do bramki Ruchu, lecz sędzia uznał, iż był spalony. Uważam, że gol był strzelony prawidłowo. Remis na własnym boisku to nasza porażka. Gdzie bowiem będziemy szukać punktów, jak nie w Ostrowcu? Trzeba jeszcze sporo popracować nad usunięciem braków i słabych stron zespołu."

Zagłębie Lubin - Odra 1:0

Losy spotkania rozstrzygły się w 53 min. gdy "potężny" strzał Radosława Jasińskiego z ponad 20 metrów wyśladował w bramce gości. W 90 min. gospodarze mogli zdobyć drugą bramkę, ale Radosław Kaluźny nie wykorzystał rzutu karnego podkrotowanego za faul Jegora na Jasińskim (kopnięcie przeciwnika bez piłki). Mecz nie był wielkim spektaklem, mimo iż zawodnicy obu zespołów wykazali wiele inicjatywy, ambicji i woli walki. W 17 min. Zagłębie mogło objąć prowadzenie, ale Moses Molongo posłał piłkę w słupek bramki Odry. Była to jedyna 100-procentowa okazja gospodarzy w tej części spotkania.

Lubinianie przez dłuższy czas mieli inicjatywę w swoich rękach, a do wyróżniających się piłkarzy należał Radosław Jasiński. Gospodarze nie potrafili jednak stworzyć sobie dogodnych sytuacji strzeleckich. W miarę upływu czasu do głosu coraz częściej dochodziły goście, ale również oni kończyli

swoje akcje daleko przed bramką Zagłębia. A ponadto w bramce gospodarzy bardzo dobrze spisywał się młody bramkarz Przemysław Norko.

Podsumowanie

14.9. Warszawa - Mistrz Polski i lider rozgrywek 1 ligi piłkarskiej Widzew Łódź przegrał z ostatnim (dotychczas) zespołem w tabeli - Petrochemią Płock. Widzewiacy obronili pierwszą pozycję w rozgrywkach, ale następnym w klasyfikacji zespół ŁKS-Płak Łódź wyprzedzają już tylko lepszą różnicą bramek.

Spotkanie w Płocku było niezwykle emocjonujące. Zdecydowanym faworytem była drużyna gości - obrońcy tytułu mistrza Polski. Co prawda pojedynek z Widzewem zawsze płocczan mobilizuje, ale tym razem dosłownie przeszli samych siebie. Ponadto kilku zawodników Petrochemii chciało udowodnić, że niesłusznie nie znalazło się dla nich miejsce w podstawowym składzie łodzian. Widzewiacy, gdy widmo porażki zaczęło być bardzo realne, rozpaczyliwie atakowali do ostatniej minuty. Ich wysiłki nie zostały uwiecznione powodzeniem, a seria czterech zwycięstw z rzędu zakończona.

Drugi z łódzkich klubów, po zwycięstwie u siebie nad warszawską Polonią, zrównał się punktami z lokalnym rywalem. Piłkarze "Czarnych Koszul" dosyć długo bronili się skutecznie, próbując zagęścić środek boiska. Łodzianie nie potrafili znaleźć recepty na ten sposób gry polonistów aż do czasu... dwóch zmian wprowadzonych pod koniec drugiej połowy. Dwa gole gospodarzy przypiętowały przewagę podopiecznych Marka Dziuby.

Trzeci w tabeli poznański Lech śmiało podąża za prowadzącą dwójką. Zespół z Grodu Przemysława był mało gościnny w sobotę i rozgromił 5:0 Raków Częstochowa. Gospodarze imponowali szybkością i walecznością, demonstrowali widowiskową grę, na którą zawsze liczą kibice. Raków po tej porażce spadł na ostatnią pozycję w tabeli.

Największy awans w pierwszej "półowie" tabeli zanotowała stołeczna Legia (z 11 na 7. miejsce). Skromne zwycięstwo 1:0 nad Groclinem/Dyskobolnią Grodzisk odniesione zostało jednak z wielkim trudem. Po prostu kryzys formy legionistów jeszcze nie minął. W ich barwach po 7. latach ponownie zagrał Roman Kosecki. W meczach 7. kolejki piłkarze strzelili 19 bramek. Na trybunach stadionów zasiadło ok. 45 tys. widzów. Żadnej z drużyn przyjezdnych nie udało się wywieźć kompletu punktów (tylko dwa remisy gości). Sędziowie ukarali zawodników 28 żółtymi i jedną czerwoną kartką - Piotra Jegora (Odra) za kopnięcie bez piłki Radosława Jasińskiego (Zagłębie). (PAP)

Tabela zespołów po 7. kolejce rozgrywek

mecze rozegrane; zwycięstwa; remisy; porażki; bramki zdobyte; bramki stracone; punkty zdobyte;

1. Widzew Łódź	7	5	0	2	14-3	15
2. ŁKS-Płak Łódź	7	5	0	2	10-6	15
3. Lech Poznań	7	4	2	1	11-3	14
4. GKS Katowice	7	3	3	1	14-8	12
5. Amica Wronki	7	3	2	2	10-6	11
6. Wisła Kraków	7	3	2	2	7-10	11
7. Legia Daewoo Warszawa	7	2	4	1	12-8	10
8. Stomil Olsztyn	7	3	1	3	8-7	10
9. Zagłębie Lubin	7	3	0	4	8-9	9
10. Odra Wodzisław	7	3	0	4	7-10	9
11. Pogoń Szczecin	7	2	2	3	8-10	8
12. Groclin Dyskobolia	7	2	2	3	6-8	8
13. Górnik Zabrze	7	2	2	3	10-17	8
14. Ruch Chorzów	7	1	4	2	10-11	7
15. Polonia Warszawa	7	1	4	2	6-8	7
16. Petrochemia Płock	7	2	1	4	5-11	7
17. KSZO Ostrowiec Sw.	7	1	3	3	7-10	7
18. Raków Częstochowa	7	1	2	4	4-13	5

Pieriegitiki
travel and tourism
ATENY, ul. VILARA 2 - 3 piętro
tel 52 48 058 - 52 49 656
Wyjazd z Aten w każdy poniedziałek o godz. 8:00
BILETY: GRECJA POLSKA GRECJA
Wycieczki z Warszawy w każdą stronę z przesiadkami w Belgrad, Budapeszt

Biuro Pośrednictwa Pracy
A.B.C.
Adres: MARNI 32, Ilp., pokój 24
tel. 5231048, 5231994, 5230566
MOWIMY PO POLSKU - Prosimy o Elżbieta
NAJLEPSZE PRACE I BARDZO DOBRE PLACE
ZNAJDZIESZ TYLKO U NAS !!!
Tel. 32 47 477 32 47 557

BIURO PODRÓŻY
CITY OF ATHENS
Oferuje najtańsze bilety do:
- Kanady - Polski
- wszystkich krajów świata
OMONIA, EFPOLIDOS 2
(boczna od Athens)
Tel. 32 47 477 32 47 557

Biuro Pośrednictwa Pracy
Awacion
OFERUJE PRACĘ DLA KOBIECI
TEL. 52 41 571 i 52 44 854
dochodzące i z mieszkaniem.
BARDZO DOBRE WYNAGRODZENIA
Adres: OMONIA, MENADROU 51, Ilp.

TELEWIZJA GRECKA PROPONUJE:

sobota 20.09

godzina 22.30 Skay "Odważne kobiety" - amerykański film obyczajowo - wojenny. Historia kilku amerykańskich pielęgniarek, które w 1942 roku postanowiły, pomimo rozkazu, pozostać na Filipinach, aby nieść pomoc rodakom rannym w starciu z wrogiem.

Sobota 20.09

godzina 00.30 Skay "Pieski dzień" - amerykański film obyczajowy z Al Pacino w roli głównej. Frank Pearson za scenariusz do obrazu nagrodzony został Oscarem. Trzech przyjaciół zawodowych złodziei postanawia napaść na bank. Plan wydaje się doskonały, aż do chwili jego realizacji.

Niedziela 21.09

godzina 22.15 Skay "Na pierwszej stronie" - nowy cykl magazynu informacyjnego, prezentowanego w każdą niedzielę. Przegląd najważniejszych wydarzeń minionego tygodnia. Głosie w studio, wywiady na żywo i bogaty program.

Niedziela 21.09

godzina 23.15 Star Channel "Morderczy księżyc" - amerykański film sensacyjny. Kail Bonteen jest świetnym policjantem w chwili kiedy poznaje uroczą Rachel. Zaczynają się spotykać. Sytuacja komplikuje się jednak w chwili, kiedy mąż dziewczyny zostaje zamordowany.

Poniedziałek - piątek

godzina 15.00 Skay "Droga na szczyt" - nowy serial obyczajowy produkcji amerykańskiej. Kiedy Anna podczas Świąt Bożego Narodzenia odkrywa przypadkowo, że jej mąż ma kochankę, postanawia zmienić swoje życie. Opuszcza swój dom, otwiera rodzinną firmę i zaczyna poznawać uroki życia arystokracji amerykańskiej. Ponowne małżeństwo Anny okazuje się niewypałem. Historia pewnej energicznej kobiety, jej walka o lepszy byt oraz niepowodzenia życiowe, które z pewnością wzbudzą wielu widzów.

Wtorek 23.09

godzina 22.30 Star Channel "Gliniarz i prostytutka" - Ben otrzymuje zadanie przewiezienia kluczowego świadka z więzienia na rozprawę sądową. Kiedy dojeżdża na miejsce zaskoczony dowiadyuje się, iż świadkiem jest pewna uroczą prostytutka. Ben postanawia pomimo grożącego niebezpieczeństwa wykonać zadanie.

Wtorek - środa 20 - 21.09

godzina 21.30 Skay "Stoپیen winy" - na świecie, gdzie nikt nie jest niewinny, jedynym prawdziwym pytaniem jest "stopyen winy". Strach, akcja, flirt, intrygi, szantaz morderstwo - wszystko się miesza w tym thrillerze produkcji amerykańskiej opartym na podstawie głośnego bestselleru Richarda Northa Pattersona.

Wtorek 23.09

godzina 22.15 Antenna-1 "Wolny lot" - amerykański film sensacyjny z Erickiem Robertsem w roli głównej. Katty, energiczna fotoreporterka, podczas swojej podróży służbowej poznaje i zakochuje się w Grandzie, który po pewnym czasie znika w tajemniczy sposób. Katty wraca do domu i swojego narzeczonego, lecz wspomnienia z dalekiej Atryki nie dają jej spokoju. Kłóregoś dnia w jej drzwiach zupełnie niespodziewanie staje Grand.

Czwartek 25.09

godzina 22.15 Antenna-1 "Atak super kobiety" - Daril Hanna odzwierciedla rolę kobiety bardzo pociągającej i wyżej niż dziesięciopiętrowy wieżowiec. Młoda spokojna dziewczyna zostaje porwana przez UFO i po powrocie zaczyna rosnąć w zastraszającym tempie.

czwartek 22.09

godzina 23.30 Skay "Zwycięstwo w Enteb" - Kirk Daglas, Elizabeth Taylor, Anthony Hopkins, Linda Blare, Helmouth Berger to odzwierciedlenie głównych ról amerykańskiego filmu sensacyjnego w reżyserii Marwina Tsomskiego. Historia oparta na faktach autentycznych. W czerwcu 1972 roku samolot Francuskich Linii Lotniczych ze 103 pasażerami na pokładzie zostaje porwany przez czterech terrorystów.

Piątek 26.09

godzina 23.30 Skay "Więzy krwi" - amerykański film obyczajowy oparty na podstawie książki Ithana Kanina. Seria dziwnych wydarzeń w małym amerykańskim miasteczku, która doprowadza do wielkiej kłótni dwóch braci.

Piątek 26.09

godzina 23.45 Antenna-1 "Wyznania pewnej uczennicy" - amerykański film młodzieżowy. Sabrina młoda uroczą dziewczyna uczennica ekskluzywnego college'u na południu USA jest członkiem żeńskiego zgrupowania "Alfa Vita". Jej starsza siostra była kiedyś przewodniczącą klubu i w chwili obecnej Sabrina próbuje przejąć jej rolę. Cały problem polega na tym, iż funkcję ta piastuje jej współlokalka. Sabrina postanawia "usunąć" dziewczynę zachowując przy tym twarz.

Poniedziałek - piątek

godzina 18.50 Antenna-1 "Jeden z dziesięciu" - nowy cykl telewizyjny umysłowej, która cieszy się niesamowitym powodzeniem w Polsce, Niemczech, Francji i Wielkiej Brytanii. Zabawa bogata w wiedzę na wszelkie tematy. Jorgos Papadakis jako prowadzący program uważa, iż gra ta przyniesie wielkie korzyści wszystkim zarówno uczestnikom jak i widzom. Dokładnie mów: "Codziennie nagrodzona zostanie wiedza, której często nam bardzo brakuje. Zarówno ojciec, syn i babcia będą mieli okazję przypomnieć sobie kto to był Sokrates, lub jak nazywa się najdłuższa rzeka w Egipcie".

ANGIELSKI Z "KURIEREM"

PROBLEMS OF THE HEART

(problems of de hert)

Problemy serca

LESSON 38

(lessyn tertij ejt)

Dzisiejszą lekcję rozpoczynamy od rozwiązania ćwiczenia z poprzedniej lekcji A więc:

Simple Present: 1, 2, 3, 4, 5, pierwsze zdanie z 6. pierwsze zdanie z 11, 12, 13, 14, 24

Simple Past: 7, druga część 6, 8, 9, 10, druga część 11;

Simple Future: 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23

Na dzisiejszej lekcji utrwalimy i powtórzymy czas przeszły Simple Past, rozszerzając jednocześnie słownictwo.

Obok tekstu podane zostaną czasowniki użyte w lekcjach i ich formy w czasie przeszłym.

Na zakończenie trzeba będzie odpowiedzieć na zadane pytania. Właściwe odpowiedzi będą wyrazem zrozumienia tekstu i podane zostaną na następnej lekcji (aby nie kusilo nas pojąć na "łatwiznę").

Przecież chcemy nauczyć się angielskiego, nieprawdaż?
Przejdźmy teraz do tekstu:

PROBLEMS OF THE HEART

(problems of de hert)

THE NEWS WAS SURPRISE TO EVERYBODY AT THE PARTY.

(de njus łos e seprajs tu ewrybody et de party)

Wiadomości były niespodzianką dla każdego na przyjęciu.

THE ONLY PERSON WHO WASN'T PLEASED ABOUT IT WAS ALAN, OF COURSE.

(de onlj person hu łozynt pljds ebauf it łos Alan, of korsk)

Jedyną osobą, która nie była zainteresowana był oczywiście Alan.

EVERYBODY ADMİRED THE RING THAT BRUCE GAVE MONICA.

(ewrybody edmair ed ring đat brus gejjw Monika)

Wszyscy podziwiali pierścionek, który Bruce dał Monice.

IT WAS A LARGE DIAMOND IN A PLATINUM SETTING - THE KIND YOU DİD NOT OFTEN SEE THESE DAYS.

(it łos e łardz đajamond in e platinum seting - de kajnd ju dont often si dys dejs)

To był wielki diament w platynowej oprawie - rodzaj jaki nie często widzi się w dzisiejszych czasach.

ALAN WAS ONE OF THE FEW PEOPLE WHO DID NOT CONGRATULATE BRUCE.

(Alan łos łan of de fju pijł hu đid not kongratulejj brus)

Alan był jednym z kilku osób, które nie pogratulowały Brusowi.

BRUCE AND MONICA LEFT QUİTE EARLY AND BY TEN O'CLOCK THE ONLY PEOPLE WHO WERE LEFT WERE SHEILA, ALAN AND MR AND MRS WILSON.

(Brus end Monika left klajł erly end baj ten okłok de onlj pijł hu le left te szila, alan end mysła end mysjs łilson)

Bruce i Monika wyszli całkiem wcześniej i około dziesiątek jedynymi ludźmi, którzy wyszli byli Szila, Alan oraz pani i pan Wilson.

MRS WILSON ASKED ALAN TO HELP HER COLLECT ALL THE DIRTY GLASSES AND PLATES.

SHE ATE A FEW OF THE SANDWICHES THAT WERE LEFT.

(szila den helpł mysjs łilson tu du de łoszing-ap bat łerst szł ejt e fju of de sandwjdzys đat le left)

Szila pomogła więc pani Wilson pozmywać talerze ale najpierw zjadła kilka kanapek, które były zostawione.

SHE OFFERED SAME TO ALAN BUT HE WAS NOT HUNGRY.

(szł ofered sam tu alan, bat hi łos not hangry)

Ona zaoferowała kilka Alanowi, ale on nie był głodny.

ALAN WAS VERY SAD.

(alan łos wery sed) Alan był bardzo smutny.

HE LOWD MONICA, BUT SHE ENGAGED WITH BRUCE.

(hi łowd monika bat szł łos endzejđzł lit brus)

On kochał Monikę, ale ona była zaręczona z Bruce'm.

THAN HE SAID GOODBYE TO EVERYBODY AND WENT HOME.

(den hi sed gudbaj tu ewrybody end lent hom)

Potem on powiedział wszystkim do widzenia i poszedł do domu.

A oło pytania:

1. WHY WAS THE NEWS OF THE ENGAGEMENT A SURPRISE?

(łaj łos de njus of endzejđżment e seprajs)

Dlaczego wiadomości o zaręczynach były niespodzianką?

2. WHAT WAS UNUSUAL ABOUT THE RING THAT BRUCE GAVE MONICA?

(łot łos anjužel ebauf de ring đat brus gejjw monika)

Co było niezwykłe w pierścionku, który Bruce dał Monice?

3. DID MRS. WILSON DO THE WASHING-UP BY HERSELF?

(đid mysjs łilson du de łoszing ap baj herself)

Czy pani Wilson sama pozmywała naczyania?

A teraz spróbujmy sami odpowiedzieć na te same pytania.

Właściwe odpowiedzi ukażą się w następnym numerze "Kuriera Ateńskiego" na jednej z kolejnych lekcji. Przyjemnej nauki!

Teresa Sitek
Lektor języka angielskiego

VOCABULARY

BE-WAS, WERE, BEEN (bi, łos, te, bin) - być

PLEASE-PLEASED (pljjs-pljjsd) - zainteresowany

ADMİRE-ADMİRED (edmair-edmaird) - podziwiał

GIVE-GAVE-GİVEN (gıw-gejjw-gıwen) - opuszczać

LEAVE-LEFT-LEFT (łıw-left-left) - opuszczać

ASK-ASKED (ask-askd) - poprosić

HELP-HELPED (help-help) - pomagać

EAT-ATE-EATEN (ej-aj-iten) - jeść

OFFER-OFFERED (ofer-ofered) - zaproponować, zaoferować

LOWD-LOWED (łow-łowd) - kochać

ENGAGE-ENGAGED (endzejđż-endzejđżd) - zaręczać się

WITH (łit) - z

SAY-SAİD-SAİD (sej-sed-sed) - powiedzieć

WHY (łaj) - dlaczego

NEWS (njus) - wiadomości

ENGAGEMENT (endzejđżment) - zaręczyny

SURPRISE (seprajs) - niespodzianka

UNUSUAL (anjužel) - niezwykle

RİNG (ring) - pierścionek

WASHING-UP (łoszing-ap) - zmywanie

informator KA

KURS JĘZYKA ANGIELSKIEGO

dla początkujących i zawnosowanych przygotowujący do FCE dla dzieci od lat pięciu. Korepetycje dla dzieci. Zapisy w Klubie Polskim przy ul. Maizonos 18 i piątek w godz. od 8.00-19.00.
Informacje pod nr tel. 80 75 525 w godz. 9.30-13.00
21.00-22.30, w soboty i niedziele od 18.00-20.00
Serdecznie zapraszamy.

INFORMACJA W GRECJI - ATENY

tel. 20 14 667
WALDEK TRELWAL
ATENY-POLSKA-ATENY
INF. W POLSCE 6 0MZA
004886/184 067
BIELESTOK 004885/517 177
WYJAZDY Z POLSKI
23.09, 7.10, 21.10
WYJAZDY Z GRECJI
1.10, 15.10, 29.10

BIURO POŚREDNICTWA PRACY

"ERMIS" Syntagma, ul. VOKURESTYJU 3
tel. 32 41 144 - 32 52 096
Ofertujemy prace dochodzące i mieszkaniec w Atenach i poza Atenami. Zapraszamy codziennie.

Montaż ANTEN SATELITARNYCH
tel: 093 686301
PIOTREK

tel. 20 15 588 - 65 16 574
ANGIELSKI dla 12 000 mieszkaczy DOROSŁYCH NACISNA NA KONWERSACJE

FRYZJERSTWO EWA DAMSKO - MĘSKIE wszystkie usługi FRYZJERSKIE
tel. 72 20 901

FRYZJERSTWO ANNA DAMSKO - MĘSKIE I DZIECIĘCE wszystkie usługi w zakresie fryzjerstwa używamy środków firmy WYJAZDY czynnem codziennie w godz. 17.00-21.00 ul. Juljanou 69
tel. 88 42 824 no dzwonku ANNA

POLSKO-GRECKIE BIURO ADWOKATSKIE dla Polaków przebywających w Grecji. Problemy osobiste i rozwody krajdzierze i wmiannia sprawy niewypłacenia należnych pieniędzy przez Greków sprawdzamy przeszłość kandydatów na małżonków (spr. matrymonialne) Ateny, ul. GASTONOS 1A, JP czynne codziennie oprócz niedziel od 9.00 do 20.00 mówimy po polsku
DETEKTYW SBI tel 36 47 839

FLASZ HARILAOU TRIKOPI 86 3640623, 3640333
BIURO POŚREDNICTWA PRACY BIURO JEST CZYNNE CODZIENNIE W GODZ. 10.00-18.00 PO POLSKU MÓWIAMY OD 10.00-13.00
Ofertuje szeroki wybór prac dla kobiet i mężczyzn w Atenach i poza Atenami, na wyjazd.

EXPRESS GAS serwis piecyków gazowych dostawa natychmiastowa
SPECIALNA z DOSTAWĄ do DOMU tylko 2700
OFERTA 881115 825346

LEKCJE J.GRECKIEGO
Humaczenia i pisenia
tel: 65 35 664
mgr Dorota Ziolkowska - Polonistka
Ceny konkurencyjne

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI WYDAWANY W ATENACH

OGŁOSZENIA DROBNE

Bezplatne - prosimy dzwonić codziennie tel. 64 50 859

Dnia 19.09.97 (piątek) o godz. 10.00 odbędzie się Msza św. w Kościele P.W. Chrystusa Zbawiciela (Ateny ul. M. Voda 28) na rozpoczęcie roku szkolnego 97/98 w Zespole Szkół Ogólnokształcących przy Ambasadzie RP w Atenach. Dyrekcja Zespołu Szkół Ogólnokształcących przy Ambasadzie RP w Atenach

KURIER ATEŃSKI do nabycia na terenie całej Grecji w kioskach z prasą obcojęzyczną. tel. 64 50 859, fax. 69 25 969.

Sprzedam suknię ślubną z krótkim rękawem w cenie 70000 drch tel. 094 74 21 55 dzwonić w godz. 10.00-22.00

Do sprzedania video Panasonic tel. 22.88.115

Sprzedam suknię ślubną letnią na wzrost 170 cm tel. 95 89 713 wieczorem

Odstąpię 2-pokojowe, umeblowane mieszkanie z telefonem na Viktorii czynsz 60.000 tel. 82.21.903 Mariusz

Potrzebne osoby po Technikum Rolniczym do pracy przy roślinach jagodowych (praca w Centralnej Grecji); niekonieczna znajomość języka greckiego, zakwaterowanie zapewnione tel. 093/67.88.93

Praca dla mężczyzny w wieku 20-40 lat w fabryce mebli kuchennych oraz w sklepie z dywanami tel. 38.39.367; 38.34.349

Praca dla pomocy domowej tel.32.52.096; 32.41.144

Poszukuję fachowca stolarza z praktyką w Grecji (potrzebne prawo jazdy) tel. 28.40.353 po grecku Christos

Ze względu na pilny wyjazd do Polski odsprzedam umeblowaną garsonierę czynsz 45.000 (Sepolia) oraz odstąpię trzy dniówki (sprzątanie) tel. 51.29.333 w godz. 17-24 po grecku Christos

Poszukuję do pracy inżyniera architekta (warunki do uzgodnienia) wymagana znajomość języka greckiego lub angielskiego; praca na stałe tel. 0733/23.562

Poszukuję pracy dochodzącej na pon., wtorek, środę tel. 48.17.171 po 19.00 Teresa

Sprzedam duży stół drewniany + 4 krzesła w cenie 15 000 drch. Tel. 094 74 21 55

Uczniwa pani, lubiąca dzieci (20-45 lat) do prowadzenia domu polskiego proszona jest o kontakt tel. 80.17.075; 094/54.69.84

Renowator zabytków poszukuje pracy tel. 0242/31.008 w godz. 13-18 Izabela

Potrzebne wykwalifikowane osoby do szycia odzieży lekkiej tel. 27.17.160

Do sprzedania Fiat Uno 1987r. 450.000 na szwajcarskich numerach tel. 76.200.94

Sprzedam Forda Sierra 2000cc, 1984 w bardzo dobrym stanie z prawem wyjazdu do Polski do końca października cena 720.000 tel. 0752/29/923

Sprzedam nową suknię ślubną rozmiar medium cena do uzgodnienia tel. 95.88.072

Sprzedam garsonierę tel. 822.92.28

Do wynajęcia pokój w 2-pokojowym mieszkaniu tel. 64.66.486 wieczorem

Przyjmę panią ze znajomością greckiego lub angielskiego do opieki nad obłożnie chorym i drobnych prac domowych tel. 60.02.639

Fryzjerstwo damsko-męskie Ewa wszystkie usługi tel. 72.20.901

Potrzebna komunikatywna dziewczyna do pracy w gabinecie kosmetycznym (2 godz. dziennie) ze znajomością języka rosyjskiego tel. 20.15.588; 65.16.574

Sprzedam suknię ślubną na wzrost 165/170 cm; cena do uzgodnienia tel. 093/68.32.79

VIDEOFILMOWANIE DAREK tel. 76.23.009 wysoka jakość, przewóz do ślubów, chrztów

Chcesz poznać swoją przyszłość? Szukasz dobrej wroźki, astrologa, jasnowidza - medium? Zadzwoń tel. 98.29.038 w godz. 14-18

Sprzedam suknię ślubną na wzrost 170 cm; po bardzo atrakcyjnej cenie!!! Informacje w Sklepie Polskim ul. M Voda 19 Pytać o Marzenę.

Stary Disco Club Akropol zaprasza piątek, sobota, niedziela od 20.00, gra zespół muzyczny "Tequila Brothers" ul. Karolu 8, tel. 5245704, bezpłatny wstęp dla pierwszych dziesięciu dziewczyn.

Waldek Travel, Polska - Ateny - Polska, inf. w Atenach 20 14 602; inf w Polsce: Łomża (004885) 184067; Białystok (004887) 517177. Wyjazdy z Grecji w dniach: 1.10, 15.10, 29.10. Wyjazdy z Polski: 23.09, 7.10, 21.10, Zapraszamy

Klub Polski - Ateny ul. Maizonos 18 104-38 Athens tel.52.47.836 zaprasza codziennie od 18.00-21.00 (oprócz niedziel) Biblioteka Polska - 4000 pozycji; Videoteka - 600 kaset (ok. 1000 tytułów); Tłumaczenia i potwierdzenia notarialne

Za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności.

Ambasada RP w Atenach, ul. Chrissanthemou 22 (pl. Eukalipton) 154-52 Paleo Psychico; tel. 67.7.82.60-61; fax.67.18.394;

Wydział Konsularny w Atenach; ul. Kamelion 21; tel. 67.75.740; dojazd aut. 603 z pl. Akademias; przystanek pl. Eukalipton

Biuro Rady Handlowego RP w Atenach; ul. Kondoleonos 1, 154-52 Paleo Psychico; tel. 67.26.176-8; fax.67.21.952;

Polskie Linie Lotnicze "LOT" ul. Panepistimiou 15, V piętro; tel. 32.21.121; 32.38.638; fax.32.52.866

Saloniki - tel. 031/26.96.19; 26.96.00

Konsulat RP w Salonikach; ul. Tsimiski 78, 546-22 Thessaloniki tel.031/28.82.05; 23.31.10; fax.031/23.41.53;

Konsulat RP w Pireusie; ul. Akti Mianouli 52, 185-36 Pireus tel. 42.95.000, fax.42.92.345,

Konsulat RP na Krecie, ul. Idomenis 30, 712-02 Iraklio, Crete, tel. 081/22.17.86; fax. 081/22.17.89

Biuro Rady Handlowego na Cyprze; ul. Acharnon 11, 2027 Strovo. os. Nicosia, tel. 003572/42.70.77; fax.003572/51.06.11

Kościół P.W. Chrystusa Zbawiciela; Ateny ul. M. Voda 28; tel. 88.35.911; Biuro Parafialne czynne w pon. wtorek i czwartek od 17 do 20; dojazd trolejem nr 1 z pl. Omonia

Koncert na Rzecz Ofiar Powodzi z którego dochód w całości miał być przeznaczony dla osób poszkodowanych podczas powodzi w Polsce ZOSTAŁ ODWOŁANY. Koncert, przygotowywany był pod patronatem Ambasady RP w Atenach, Informacje: Ambasada RP w Atenach tel. 67.78.260-61 - II sekretarz Paweł Krupka

informator KA

SERWIS ELEKTRONICZNY
SPECJALISTYCZNA I EXPRESOWA NAPRAWA telewizorów kolorowych kamer video
MONTAŻ ANTEN CD HI FI SATELITARNYCH
Tunerów satelitarnych
tel. 74 88 351 Krzysztof

MONTAŻ ANTEN SATELITARNYCH
naprawa TV, VIDEO, CD, itp.
Oprogramowanie dla komputerów IBC, PC, na CD-ROM (gry - programy użytkowe)
tel. 74 80 237 - Jacek

MANTAŻ ANTEN SATELITARNYCH
montaż telegazety
naprawa TV, CD, VIDEO
tel. 88 21 316 - Darek

WYPOŻYCZALNIA MASZYN
do tarcia MARMURU - MOZAIKI - PARKIETU wraz z osprzętem
tel. 52 51 781 p Gwidon tel. 52 50 210 p.Piotr

TUTAJ ZASPOKOICIE WSZYTKIE POTRZEBY KULINARNE WASZEJ KUCHNI
POLECAMY: WSZYTKIE TRADYCYJNE POLSKIE WYROBY NAPOJE HERBACIANE GALARETKI I SPOZYWCZE. OGORKI SALATKI WARZYWNE POLSKIE SOKI NATURALNE BUDYNI, KISIELE OCET PIECZARKI CYNIAŁ Z SZERBANIEM CIKIZAN KREMOWY KAPUSTE KUZIŁONA MUSZTERE PASZTET Z DROBIU
TRADYCJA
AVRA SMAKU I JAKOŚCI
Pierwszy w Atenach Sklep Polski ZAPRASZA
Targ owocowo-warzywny ul. Armodiju 8 200m od Pl. Omonia Tel. 32 10 774

DEWOCJONALIA
Upominki - Pamiątki
Do sprzedania szalki do chrztu
Zaproszenia na chrzty - wesela
Sprzedajemy **BIBLIĘ STARY I NOWY TESTAMENT**
tel. 094 246 506 - Marylia

PARYS FUTRA NORKI BŁAMY
Sklep Eksportowy ceny hurtowe
ATRAKCYJNE CENY BILETÓW AUTOKAROWYCH DO POLSKI Przekazujemy korespondencję i Prezenty
1 ATENY, Centrum, ul Nikiforou I
Tel.52 42 555, fax.52 44 083, 094 54 15 12
2 Polska: Gligbusy 1/Pruszkowa ul. Sadowa 7 tel./fax. 0048 22 75 85 258 - tel. kom. 090 20 27 78

PRZEDSZKOLE POLSKIE
O komfortowych warunkach lokalowych w specjalnie do tego celu przeznaczonym budynku
Dogodny dojazd z każdej dzielnicy Aten (blisko stacji metra Attiki oraz ul. M. Voda i ul. Acharnon)
tel. 093 77 50 55
Zaprasza chętnie dzieci od poniedziałku do soboty w godz. 6.30-16.30
Oplata miesięczna 25 000 drachm
Zapewniamy również wyżywienie oraz NAUKĘ JĘZYKA GRECKIEGO

SPECJALNA OFERTA
mechanizm nastawczy
tel. 52 22 857 tel. kom. 094 25 26 18

PRZEWOZY na lotnisko
DO ŚLUBÓW CHRZTÓW
Tel. kom. 094 24 89 94

PiOTREK
NAPRAWIAM ŁODÓWKI, PRALKI, pice elektryczne i inne...
Tel. 88 29 412 tel. 094 22 86 01

GABINET ODNOWY BIOLOGICZNEJ "ISIS" Znow zaprasza
Zaprasza po promocyjnych cenach oferuje:
-czyszczenie twarzy, henna, terapie odmładzające, upiększające, leczenie trądzika
-odchudzanie komputerowe, cellulid
-depilacja, pedicure, przekuwanie uszu
HOLARGOS, ul. EWRYPIDU 16
Tel: 65 29 454, 60 02 169
w godz 9.00-14.00 i 17.00-21.00
Dojazd autobusem Γ5 do końca zapraszamy

Videofilmowanie
76 23 009 DAREK
przewozy do ślubów i chrztów
montaż - technika komputerowa
wysoka jakość obrazu

SOLIDNIE NAPRAWIAM ŁODÓWKI, PRALKI KUPNO - SPRZEDAŻ
Usługi: PRZEPROWADZKI, PRZEWOZ
Tel. 425 1095 43 11 967
ALEKSANDER tel. kom. 094503593

Przeprowadzki PRZEWOZY na lotnisko DO ŚLUBÓW CHRZTÓW
FILMOWANIE
tel. 094 271047 Grzegorz

ANTENA - 1

Antenna Television A.E. Kifisias 10-12 Marousi tel. 68.50.907, 68.50.243

Pozycje stałe (poniedziałek - piątek) WIADOMOŚCI 08.00, 10.00, 11.00, 14.00, 18.00, 20.30, 24.00 06.00 Wiadomości satelity 06.20 WIADOMOŚCI CBS 06.45 "Telemarketing" - magazyn informacyjny 07.00 "Dzień dobry Grecjo" - pr. informacyjny 10.00 "Poranna kawa" - magazyn 12.50 "Zadło" - pr. publicystyczny 14.45 "Dzieci Grecji" - gr. serial kom. 15.15 "Powoli i wolniej" - gr. serial kom. 15.50 "Niespokojna młodość" - ameryk. serial obyczajowy 16.45 Nareszcie razem - magazyn 18.10 "Dzień Dobry życie" - gr. serial obyczajowy 18.50 "Jeden na dziesięciu" - teledziewiatwa 19.35 "Blask" - gr. serial obycz. 21.00 60 sekund z Arsem Staki - pr. dla zmotoryzowanych

SOBOTA 20.09.97

WIADOMOŚCI 14.00, 18.00, 20.30, 24.00 05.50 "Linia 3" - amer. serial obycz. 06.20 Wiadomości CBS 06.45 "Telemarketing" - magazyn informacyjny FILMY DLA DZIECI: 07.00 "Młodzi wilkoiacy" 07.30 "Zjawa" 08.00 "Tao Tao" 08.30 "Młody Ninja" 09.30 "Słoń Barbar" 10.00 "Sailormoon" 10.30 "Dragonball" 11.00 "Zołwie Ninja w akcji" 11.30 "Vr Troopers" 12.00 "Z miejsca kierowcy" - 13.00 Super sobota - program sportowy 14.20 "Top Models" - show models 14.20 "Koło, torba i oszustwa" - kom. prod. gr. 17.05 "Taksówka" - magazyn 18.15 "Trzej szalenci" - kom. prod. gr. 21.15 "Robi to czy nie?" - magazyn 23.50 "Ateński zigolak" - kom. prod. gr. 02.10 "Lowca ludzi" - serial krym. USA 03.10 Telemarketing 03.40 "Po burzy" - dramat USA

NIEDZIELA 21.09.97

WIADOMOŚCI: 14.00, 18.00, 20.30, 24.00 05.20 "Linia 3" - serial obycz. USA 06.20 Wiadomości CBS 06.45 "Telemarketing" - magazyn informacyjny FILMY DLA DZIECI: 07.00 "Młodzi wilkoiacy" 07.30 "Zjawa" 08.00 "Tat Tao" 08.30 "Młody Ninja" 09.00 "Siat Ryszarda" 09.30 "Słoń Barbar" 09.30 "Wilki morski" 10.00 "Sailormoon" 10.30 "Drangobal" 11.00 "Zołwie Ninja w akcji" 11.30 "Vp Troopers" - serial USA 12.00 Razem w niedziele - magazyn 14.20 "Top models" - serial miodz. USA 15.20 "Wspaniali, inni i piękni" - kom. prod. gr. 17.05 "Tatsi Mitsi Kosta" - satyra polit. 17.50 Koszykówka w Antenie 18.40 "Koledzy z postoiu" - komedia prod. gr. 21.15 "Jani, Jani" - kom. prod. gr. 23.10 "Częściwoy pościg" - western USA 01.15 "Lowca ludzi" - serial krym. USA 02.15 Telemarketing 02.40 "Jeden dla wszystkich" - dramat USA 04.30 "Policjanci" - serial sens. USA

PONIEDZIAŁEK 22.09.97

WIADOMOŚCI 08.00, 10.00, 11.00, 14.00, 18.00, 20.30, 24.00 21.15 "One i ja" - gr. serial kom. 22.15 "Wolny lot" - sens. USA 00.30 "Stacja kosmiczna 9" - serial fant.-naukowy USA 01.30 "Nieprzozszyty kosmos" - sens. USA 03.15 Telemarketing 03.45 "Policjanci" - serial sens. USA 04.15 "Linia 3" - serial USA

WTOREK 23.09.97

21.15 "One i ja" - gr. serial kom. 22.15 "Wolny lot" - sens. USA 00.30 "Stacja kosmiczna 9" - serial fant.-nauk. USA 01.30 "Na granicy strachu" - thriller USA 03.10 Telemarketing 03.40 "Linia 3" - serial obycz. USA

ŚRODA 24.09.97

21.15 "One i ja" - gr. serial kom. 22.15 "Zły który stał się barankiem" - kom. prod. gr. 01.20 "Goliinne" - pr. sportowy 01.10 "Krew apacza" - western USA - niskop. 02.50 Telemarketing 03.20 "Policjanci" - serial sens. USA 04.00 "Linia 3" - serial obycz. USA

CZWARTEK 25.09.97

21.15 "One i ja" - gr. serial kom. 22.15 "Atak super kobiety" - fant. USA 00.20 "Stacja kosmiczna 9" - serial fant.-nauk.

USA 01.30 "Diabelskie kobiety" - horror prod. franc. 03.40 Telemarketing 04.40 "Linia 3" - serial sens. USA

PIĄTEK 26.09.97

21.15 "One i ja" - gr. serial kom. 22.10 "Ucieczka" - krym. prod. gr. 23.45 "Wyznania pewnej uczennicy" - miodz. USA 01.50 "Lowca ludzi" - serial krym. USA 02.40 Telemarketing 03.10 "Policjanci" - serial sens. USA

STAR CHANNEL (tel. 34.21.201 - 204)

WIADOMOŚCI: 13.30, 17.30, 20.15, 24.00 Pozycje stałe: 06.15 Filmy animowane 12.00 "Pacific drive" - austral. serial obycz. 12.30 Star przedstawia - magazyn miodz. 14.15 "Moda na sukces" - serial obycz. USA 15.00 "Dni miłości" - serial obycz. USA 16.00 "Słodki Valey Hai" - amer. serial kom. 16.30 Remote control - teledziewiatwa 18.00 Film fabularny (patrz w pr. danego dnia)

SOBOTA 20.09.97

07.00 Filmy dla dzieci 13.00 "Savana" - amer. serial obycz. 14.00 "Acapulco Heat" - serial USA 14.50 "Arktyczne koło" - serial USA 15.40 "Historie ukrytej krypty" - serial USA 16.10 "Niebezpieczeństwa Nowego Jorku" - serial sens. USA 17.00 "Jagi" - amer. serial sens. 18.00 "Wielka szkoła kierowców" - obycz. USA 21.00 "Sylwester i Tweety" - serial anim. 21.30 "Tarzan" - serial przyg. USA 22.30 "Robocop" - serial fant. - krym. USA 23.30 "Monolith" - sens. USA 01.30 "Uwiedzenie" - erot. USA

NIEDZIELA 21.09.97

07.00 Filmy dla dzieci 12.00 "Znak Zorro" - serial kostium. 12.30 "Batman i Zorro" - jak nakrecono film. 13.35 "Pisarka detektyw" - serial krym. prod. bryt. 14.00 "Młodzi jeźdźcy" - serial USA 14.50 "Arktyczne koło" - serial USA 15.40 "Tajemnice ukrytej krypty" - serial USA 16.10 "Nagle przypadki" - serial USA 17.00 "Nieśmiertelny" - serial przyg. USA 18.00 "Ojciec i szpieg" - kom. USA 21.00 "Big" - kom. USA 23.15 "Mordercy księżyc" - sens. USA 01.15 "Miejsce na słońcu" - obycz. USA

PONIEDZIAŁEK 22.09.97

18.10 "Jestem szalony i robię co chcę" - kom. prod. gr. 21.00 "Pinky i Brain" - serial anim. 21.30 "X - files" - serial sens. USA 22.30 "Amerykańskie goitki" - serial obycz. USA 00.15 "Poltegreitki" - serial sens. USA 01.00 "Czerwone pantofelki" - serial erot. USA

WTOREK 23.09.97

18.10 "Inny do miliona" - kom. prod. gr. 21.00 "Bump w nocy" - serial anim. 21.30 "Słoneczny patrol" - serial obycz. USA 22.30 "Gliniarz i prostytutka" - sens. USA 01.00 "Smaczne mamo" - kom. USA

ŚRODA 24.09.97

18.10 "Dla jednej tułwi" - kom. prod. gr. 21.00 "Kacper" - anim. 21.30 "Słoneczny patrol" - serial obycz. USA 22.30 "Zamieszanie w chińskim miasteczku" USA 00.30 "Egzorcysta 2" - horror USA

CZWARTEK 25.09.97

18.10 "Wesola kobietka" - kom. prod. gr. 21.00 "Johny Quest" - serial anim. 21.30 "Słoneczny patrol" - serial obycz. USA 22.30 "Pracująca dziewczyna" - kom. romant. USA 00.45 "Po północy" - kom. USA

PIĄTEK 26.09.97

18.10 "Ofiara" - kom. prod. gr. 21.00 "Maska" - serial anim. USA 21.30 "Słoneczny patrol" - serial obycz. USA 22.30 "Herkuless" - przyg. USA 00.30 "Przypadkowo" - sens. prod. franc.

NEW CHANNEL

Falireos 2 i Ethnarchou Makariou 185 47 Neo Faliro - Pireus tel: 42.22.002 Pozycje stałe: poniedziałek - piątek: 06.00 Program muzyczny 12.00 "City" - amer. serial miodz. 13.00 "Santa Barbara" - serial obycz. USA 13.55 Horoskop 14.00 Filmy animowane 15.00 Mity i rzeczywistość 16.00 Program sportowy 18.00 "Prywatni detektywi" - serial kom. prod. USA

SOBOTA 20.09.97

06.00 Progr. muzyczny 12.30 5 przedstawienie - publ. 13.30 Film fabularny 15.00 The best - program rozrywkowy 16.15 Horoskop 16.30 Film fabularny 18.30 "Namięcie" - magazyn 19.30 Wakacje 1997 - propozycja 20.00 "Cartoons" - serial anim. 21.00 Moje talenty i ja - magazyn 23.00 WIADOMOŚCI 23.40 W sędzie - pr. publ. 02.30 Filmy zagraniczne

NIEDZIELA 21.09.97

06.00 Program muzyczny 11.00 "Piosenka miłości" - serial miodz. prod. meks. 14.00 Wakacje 1997 - propozycja 14.30 Film fabularny 16.15 Horoskop 16.30 Film fabularny 18.30 Dokumenty 20.00 Filmy animowane: - "Cartoons" 21.00 Namięcie - magazyn 21.30 "On, ona i tajemnice" - amer. serial krym. 22.30 "Nie robicie z tego sprawy" - magazyn 23.00 WIADOMOŚCI 23.40 W sędzie - progr. publ. 01.45 Pinksant historie - publ. 02.30 Filmy zagraniczne

PONIEDZIAŁEK 22.09.97

20.00 Filmy animowane: "Cartoons" 20.50 Gielda 21.00 "Seks w naszym zyciu" - pr. publ. 22.40 Nie robicie z tego sprawy - pr. publ. 22.55 Horoskop 23.00 WIADOMOŚCI 23.40 "On, ona i tajemnice" - serial krym. USA 01.30 Filmy zagraniczne

WTOREK 23.09.97

20.00 Filmy animowane "Cartoons" 20.50 Gielda 21.00 The best - pr. rozrywk. 21.35 "Blizniacy: Grecja - Cypr" - pr. polit. 22.40 Nie robicie z tego sprawy - pr. publ. 23.00 WIADOMOŚCI 23.40 "On, ona i tajemnice" - amer. serial krym. 01.30 "Film zagraniczny

ŚRODA 24.09.97

20.00 Filmy animowane: "Cartoons" 20.50 Gielda 21.00 The best - pr. rozrywk. 21.35 Dokumenty 22.40 Nie robicie z tego sprawy - pr. publ. 23.00 WIADOMOŚCI 23.40 "On, ona i tajemnice" - amer. serial krym. 01.30 Film zagraniczny

CZWARTEK 25.09.97

20.00 Filmy animowane: "Cartoons" 20.50 Gielda 21.00 The best - pr. rozrywk. 21.35 Dokumenty 22.40 Nie robicie z tego sprawy - pr. publ. 23.00 WIADOMOŚCI 23.40 "On, ona i tajemnice" - serial krym. USA 01.30 Film zagraniczny

PIĄTEK 26.09.97

20.00 Filmy animowane: "Cartoons" 20.50 Gielda 21.00 The best - pr. rozrywk. 21.35 Dokumenty 22.40 Nie robicie z tego sprawy - pr. publ. 23.00 WIADOMOŚCI 23.40 "W sędzie" - progr. publ. 02.30 Film zagraniczny

SKY CHANNEL

Falireos 2 i Ethnarchou Makariou 185 47 Neo Faliro - Pireus tel. 42.22.002

POZYCJE STAŁE:

WIADOMOŚCI: 14.00, 18.40, 20.15, 23.30 07.00 Poranne informacje 10.00 Program muzyczny 11.15 Niezwykłe związki - pr. publ. 12.00 WIADOMOŚCI 12.45 "Na gorąco" - pr. publ. 14.30 "Klarity" - serial famil. prod. meks. 15.00 "Droga na szczyt" - amer. serial obycz. 16.00 "Milagros" - meks. serial obycz. 17.00 Walka pewnej kobiety" - serial obycz. prod. niem. 18.00 "Mamma Lucia" - wł. serial obycz. 19.10 "Prawdziwe historie" - pr. publ. (powt.)

SOBOTA 20.09.97

06.00 Program muzyczny 09.00 "Tarzan" - serial 09.30 "Niebezpieczne zabawy" - amer. serial sens. 10.30 "Bony" - serial sens. USA 11.30 "Diouck" - ser USA 12.30 Sport w Sky 13.00 "Grecka dzungla" - satyra 14.00 WIADOMOŚCI 14.30 "Trzy kamienie od słońca" - serial kom. USA 15.00 "Inny do nieba" - kom. prod. gr. 16.30 "Po słowie" - program matrymonialny 21.30 "Porucznik Rex" - seria krym. USA 22.30 "Odważne kobiety" - wojenny USA 01.30 "Pieski dzień" - krym. USA 01.30 "Po słowie" - pr. matrymonialny (powt.) 05.00 Program muzyczny

NIEDZIELA 21.09.97

06.00 Program muzyczny 09.00 Ząpim w Sky 10.30 Zapisane i nie - pr. publ. 11.15 7 dni Sky 12.30 Program muzyczny 13.00 "Dobry, zły i - pr. polityczny 14.30 "Trzy kamienie od słońca" - serial komedijowy USA 15.00

"Proszę przyjąć 1-go" - kom. prod. gr. 16.30 "Po słowie" - pr. matrymonialny 21.30 "Poza horyzontem" - pr. informacyjny 22.15 "Na pierwszy stronie" - magazyn informacyjny 23.15 "Feds" - serial sens. prod. australijski 01.30 7 dni w Sky 03.00 "Dobry, zły i - pr. polit. (powt.) 04.00 Poza horyzontem (powt.) 05.00 Program muzyczny

PONIEDZIAŁEK 22.09.97

21.30 "Światło w tunelu" - pr. publ. 01.00 "Posterunek na Hill Street" - amer. serial krym. 02.00 Teleshop 03.00 "Mocne związki" - publ. (powt.) 04.00 Program muzyczny

WTOREK 23.09.97

21.30 "Słupień winy" - serial sens. USA 23.30 "Szpiegowski zabawy" - serial sens. USA 00.45 "Niebieskie koperty" - serial obycz. - fant. USA 02.00 Teleshop 03.00 "Mocne związki" - publ. (powt.) 04.00 Program muzyczny

ŚRODA 24.09.97

21.30 "Brudny Harry" - krym. USA 23.30 "Zachęta" - erot. prod. gr. 01.15 "Hotel, w którym mieszkał gang" - serial sens. USA 02.00 Teleshop 03.00 "Mocne związki" - publ. (powt.) 04.00 Program muzyczny

CZWARTEK 25.09.97

21.30 "Meletis pomaga natychmiast" - kom. prod. gr. 23.30 "Zwycięstwo Edebea" - sens. USA 02.00 Teleshop 03.00 "Mocne związki" - publ. (powt.) 04.00 Program muzyczny

PIĄTEK 26.09.97

21.30 "Do góry nogami" - magazyn 23.30 "Więzy krwi" - obycz. USA 02.00 Teleshop 03.00 "Mocne związki" - publ. (powt.) 04.00 Program muzyczny

TV POLONIA

CZWARTEK 18.09.97

08.00 Program dnia 08.10 Trubadury 09.10 Czas na antyki 09.30 Wiadomości 09.45 Teledyski na życzenie 10.00 "Nasza generacja" 10.30 Pr. dla dzieci 11.00 "Ostatni strażnik Rzeczypospolitej" 12.00 "Ludzie listy pisała" 12.15 Przegląd prasy polonijnej 12.30 Krzyżówka szczęścia 13.00 Wiadomości 13.15 "Jeszcze slychać śpiew i rzenie koni" - film polski 14.50 Pr. rozrywkowy 15.10. Skarbiec 15.40 Auto-Moto-Club 16.00 Panorama 16.30 Credo 17.00 "Uczmy się polskiego" 17.30 Spojrzenia na Polskę 17.50 Teledyski na życzenie 18.00 Telexpress 18.15 "Rozalka obaloga" - serial dla miodych widzów 18.35 "Muzyka łagodzi obyczaje" 18.50 Galeria pod strzechą 19.15 "Karol Wielki" - serial prod. polskiej 20.40 Dobranocna Kasztaniaki 21.00 Wiadomości 21.30 Mistrzowie sceny: Aleksandra Słaska 23.30 Panorama 00.00 Film polski 01.00 Pr. publicystyczny 02.00 Powitanie widzów amerykańskich 02.05 "Karol Wielki" - film polski 03.00 Wiadomości

PIĄTEK 19.09.97

08.00 Gimnastyka 08.05 Budka Suflera 09.10 Spojrzenia na Polskę 09.30 Wiadomości 10.00 Credo 10.25 Piosenki z raju 10.30 "Rozalka obaloga" - serial dla miodych widzów 11.00 "Karol Wielki" - serial prod. polskiej 12.00 Pr. publicystyczny 13.00 Wiadomości 13.15 "Lalka" - film polski 15.05 Pr. publicystyczny 16.00 Panorama 16.30 Pr. publicystyczny 17.00 Zwyczaje i obrzędy 17.30 Hity satelity 17.50 Teledyski na życzenie 18.00 Telexpress 18.15 "Ala i As" - program dla dzieci 18.30 "Mazł w Gondolii" 18.35 "Tata, a Marcin powiedział." 18.45 Tak jak w kinie 19.15 "Bar Atlantic" - polski serial 19.45 Kult Kina 20.40 Dobranocna 21.00 Wiadomości 21.30 "Lalka" - serial prod. polskiej 22.30 Pr. publicystyczny 01.00 Panorama 01.45 Powitanie widzów amerykańskich 01.50 Jez Kleofas 02.05 "Bar Atlantic" - serial TVP 03.00 Wiadomości

SOBOTA 20.09.97

08.00 Kazimierz '97 08.20 Hity z satelity 08.40 Sobota w Bytkowie 09.45 "Ala i As" - program dla dzieci 10.00 Mazi w Gondolii 10.10 Szafiki - program dla dzieci 10.45 Zwierciobok 11.00 BRAVO! HIT - powtórzenie wybranych programów 14.00 Wiadomości 14.10 Z dziejów parlamentu 14.35 Magazyn polonijny 15.00 Melomania 15.30 "Arabela" - odc. 3 16.00 "Widgat" - serial animowany dla dzieci 16.45 Vox

17.30 Mówi się 17.50 Teledyski na życzenie 18.00 Sport 19.40 "Noce dni" - serial polski 20.40 Dobranocna 21.00 Wiadomości 21.30 "Girl Guide" film polski 23.30 Panorama 00.00 Baltycki Festiwal Piosenki 00.50 Teraz Wy 01.45 Powitanie widzów amerykańskich 01.50 Sport z satelity 03.05 Wiadomości (powt.)

NIEDZIELA 21.09.97

08.00 Powitanie widzów europejskich 08.05 Rody polskie: "Sierakowsy" 08.35 Śniadanie 09.05 Kultura ludowa 09.25 Informacje Studia Kontakt 09.40 Publicystyka kulturalna i język film. 10.00 NIENZIELNE MUZYKOWANIE 10.45 Spotkanie z prof. Zinem 11.05 Ludzie listy pisała 11.20 Salonowe potyczki 11.45 Salon lwowski 12.10 TEATR FAMILIJNY 12.40 Chochołkowe psoty 13.00 Muzyczne koło 13.30 Kocie opowieści 14.00 Msza święta 15.00 Skarbiec 15.30 Pr. rozrywkowy 17.00 Maria Rodziewiczówna 18.00 Telexpress 18.15 "Prawdziwe przygody profesora Thompsona" - serial animowany dla dzieci 16.40 "Doknieście nocy" - film polski 20.10 Cafe Fusy 20.40 Dobranocna 21.00 Wiadomości 21.30 Wieczór wyborczy 01.45 Powitanie widzów amerykańskich 01.50 Ludzie listy pisała 02.05 Gol 03.00 Wiadomości

PONIEDZIAŁEK - 22.09.97

08.00 Gimnastyka 08.10 "Arabela" - serial 08.40 "Widgat" - film dla dzieci 09.10 Spotkanie z prof. Zinem 09.30 Wiadomości 10.00 Historia 10.30 As: Ala 10.45 Mazi w Gondolii 10.55 Tata, a Marcin powiedział 11.00 "Bar Atlantic" - serial 11.30 Latarnik 12.00 Zwyczaje i obrzędy 12.25 Tak, jak w kinie 13.00 Wiadomości 13.15 Film polski 14.35 Zwyczaje i obrzędy 15.10 Informacje Studia Kontakt 15.25 Galeria pod strzechą 16.00 Panorama 16.20 Program dnia 16.30 "Prawdziwa historia niechciany pomników" 16.55 "Lecca w języku polskim" - rep. 17.30 Sportowy tydzień 17.50 Teledyski na życzenie 18.00 Telexpress 18.15 "Ciuchuda" 18.45 "Krzyżówka szczęścia" 19.15 "Dajcie to na pierwszą stronę" - serial prod. kanadyjskiej 20.40 Dobranocna 21.00 Wiadomości 21.30 CZARNE BIAŁE i W KOLORZE: "Tylko umarli odpowie" - film polski 23.00 Mala rzecz a cieszy 23.30 Panorama 00.00 Przegląd publicystyczny 01.00 Słaska Jesień Gitarowa 01.45 Powitanie widzów amerykańskich 01.50 Powanie Baitazara Gabki 02.05 "Dajcie to na pierwszą stronę" - serial prod. kanadyjskiej 03.00 Wiadomości

WTOREK - 23.09.97

08.00 Gimnastyka 08.10 Kocie opowieści 08.40 Przygody prof. Tompsona 09.10 Sportowy tydzień 09.30 Wiadomości 09.45 Teledyski na życzenie 10.00 "Prawdziwa historia niechciany pomników" 10.30 Szkoła na pierwszą 11.00 "Dajcie to na pierwszą stronę" - serial 12.00 Pr. publicystyczny 13.00 Wiadomości 13.15 "Tylko umarli odpowie" - film TVP 14.50 Mala rzecz a cieszy 15.10 Salonowe potyczki 15.40 Salon lwowski 16.00 Panorama 16.20 Program dnia 16.30 Historia kołem się toczy 17.00 Polskie madonny 18.00 Telexpress 18.15 "Siedem stron świata" - film dla dzieci (powt.) 18.45 "Muzyka łagodzi obyczaje" 19.15 "Kasztelanka" - serial 20.15 Polska piosenka 20.40 Dobranocna 21.00 Wiadomości 21.30 "Błisko, coraz bliżej" - film polski 22.50 Wieczór reporterski 23.30 Panorama 00.00 Z archiwum pamięci 01.00 Teraz Wy 01.45 Powitanie widzów amerykańskich 01.50 Opowiadania Muminków 02.05 "Kasztelanka" - serial 03.00 Wiadomości

ŚRODA - 24.09.97

08.00 Gimnastyka 08.10 Magazyn polonijny 08.40 Szafiki 09.30 Wiadomości 09.45 Teledyski na życzenie 10.00 "Historia kołem się toczy" 10.30 "Siedem stron świata" 11.00 "Kasztelanka" - serial polski 12.00 Madonny polskie 12.25 Gorać dziesiątki Muzycznej Jedyńki 13.00 Wiadomości 13.15 CZARNE BIAŁE i W KOLORZE: "Błisko coraz bliżej" - film polski 14.30 Reportaż 15.10 Galeria pod strzechą (powt.) 15.30 Zwierciobok 15.50 Nie tylko Wawel 16.00 Panorama 16.20 Program dnia 16.30 Pr. publicystyczny 17.00 Nasza generacja

17.40 Przegląd prasy polonijnej 17.50 Teledyski na życzenie 18.00 Telexpress 18.15 Szafki 18.45 "Kryzówka szczęścia" - teleturniej 19.15 Boglarzycy - film dokum. 19.55 Auto-Moto-Klub 20.15 Program rozrywkowy 20.40 Dobranocka 21.00 Wiadomości 21.30 "Romans Teresy Henneri" - film polski 22.50 Pr rozrywkowy 23.30 Panorama 00.00 Zygmunt Hubner 01.00 Młodzi wirtuozii 01.45 Powitanie widzów amerykańskich 01.50 Bajki o bajkach 02.15 "Boglarzycy" - film dokum. 03.00 Wiadomości

POLSAT**18.09.97 CZWARTEK**

08.00 Poranek z Polsatem 08.35 Polityczne graffiti 08.55 Poranne informacje 09.00 "Batman" - serial dla dzieci 09.30 "Powrót supermana" - serial USA 10.30 "Zar młodości" - serial kanadyjski 11.30 "Drużyna A" - serial USA 12.30 "Ostry dyżur" - komedia USA 13.30 "Młodość od pierwszego wejrzenia" - teleturniej 14.00 Klip Klaps najmłodsza lista przebojów 14.30 Twój lekarz 15.00 "Link Journal" 16.00 "Maska" - serial animowany dla dzieci 16.25 Bractwo Białego Orła - program ekologiczny dla dzieci i młodzieży 16.30 Czas na naturę 17.00 Informacja 17.15 Kalambury - program rozrywkowy 17.45 "Nieustraszone" - serial 18.45 "Skrzydła" - komedia USA 19.15 "Świat według Bundych" - komedia USA 19.45 Informacja 20.00 "Renegat" - serial USA 21.00 "Zwanowią detektywi" - film USA 22.50 Losowanie LOTTO 23.00 Informacja i biznes informacji 23.25 Polityczne graffiti 00.30 Sztuka informacji 00.55 4 x 4 magazyn motoryzacyjny

19.09.97 PIĄTEK

07.00 Poranek z Polsatem 08.45 Polityczne graffiti 08.55 Poranne informacje 09.00 "Maska" - serial dla dzieci 09.30 "Renegat" - serial USA 10.30 "Zar młodości" - serial kanadyjski 11.30 "Nieustraszone" - serial USA 12.30 "FX" - film USA 14.00 Czas na naturę 14.30 Piraci 15.00 Sztuka informacji 16.00 "Batman" - serial animowany dla dzieci 16.25 Bractwo Białego Orła 16.30 Kuba zaprasza 17.00 Informacja 17.15 Kalambury 17.45 "Drużyna A" - serial USA 18.45 "Karolina w miesieci" - serial 19.15 "Świat według Bundych" - komedia USA 19.45 Informacja 20.00 "Powrót supermana" - serial USA 21.00 "Straznik Teksasu" - serial USA 21.50 Losowanie LOTTO 22.00 "Nikita" - serial USA 22.55 "Człowiek którego nie ma" - serial 00.10 Informacja 00.20 Polityczne graffiti 00.30 Biznes Tydzień 00.35 "Barakuda" - film USA 02.45 Muzyka dla każdego

Sobota 20.09.97

07.30 Disco relax 08.30 "W drodze" - magazyn religijny 09.00 Pan Malinowski 09.25 Smakosze rozkosze 09.30 Encyklopedia słów wielkich i małych 10.00 "Glupi i głupszy" - serial 10.30 "Power ranger" - serial 11.00 "Straznik Teksasu" - serial USA 11.50 "Modelka" - komedia obycz. 13.40 "Początki z Paryża" - film USA 15.30 "Oskar" - magazyn 16.00 Magazyn 17.00 Informacja 17.15 Rykowskie 17.45 "Pacyfic Blue" - serial 18.45 "Bohaterowie i pechowcy" - serial USA 19.35 "Dziwięciu wspaniałych" - show 20.00 Disco Polo Live 20.55 "Xena, wojownicza księżniczka" - serial USA 21.50 Losowanie Lotto 22.00 "Brygada Acapulco" - film USA 22.50 "Desperacja" - film USA 01.05 "Nade i Stacey" - serial USA 01.35 Playboy Special 02.30 "Blob" - film USA 03.30 Muzyka

Niedziela - 21.09.97

07.00 Disco Polo Live 08.50 Magazyn Religijny 09.00 Multimediaalny odlot 09.30 Klip Klaps 10.00 "Robinson Sucroe" - serial 10.30 "Power ranger" - serial 11.00 Disco Relax 12.00 "Pomoc domowa" - serial USA 12.30 "Ptaki ciemnych krzewów" - serial 13.35 "Kochany chrabaszcz" - film obyczaj. 15.30 Rekiny kart 16.00 Dyzurny satyryk kraju - T. Drozda 16.30 Piramida 17.00 Informacja 17.15 "Młodość od pierwszego wejrzenia" - teleturniej 17.45 "Pacyfic Blue" - film USA 18.40 "Nowe przygody Robin Hooda" - serial 19.35 "Dziwięciu wspaniałych" - show 20.00 "Idź na całosc" - serial 20.50

Anatomia sukcesu 20.55 "Herkules" - serial USA 21.50 "Pożegnanie z Afryką" - komedia USA 23.45 Na każdy temat 00.45 Sport lub pr. rozryw. 02.30 Pr. rozrywkowy

Poniedziałek - 22.09.97

08.00 Dzień Dobry z Polsatem 08.45 Polityczne graffiti 08.55 Poranne informacje 09.00 "Batman" - serial 09.30 "Powrót supermana" - serial USA 10.30 "Zar młodości" - serial 11.30 "Drużyna A" - film USA 12.30 "Herkules" - serial USA 13.30 Piramida - teleturniej 14.00 Disco Polo 15.30 Piramida 16.00 "Batman" - serial 16.30 Ręce które leczą 17.00 Informacja 17.15 Piraci 17.45 "Drużyna A" - serial USA 18.45 "Skrzydła" - serial 19.15 "Świat według Bundych" - serial USA 19.40 Informacja 20.00 "Powrót Supermana" - serial USA 21.00 "Bezłotni ludzie" - film USA 21.50 Losowanie LOTTO 23.00 Pr publicystyczny 00.00 Informacja 00.20 Polityczne graffiti 00.30 Mister Poland

WTOREK 23.09.97

07.00 Poranek z Polsatem 08.45 Polityczne graffiti 08.55 Poranne informacje 09.00 "Batman" - serial animowany 09.30 "Powrót supermana" - serial 10.30 "Zar młodości" - serial 11.30 "Drużyna A" - serial USA 12.30 "Nowe przygody Robin Hooda" - serial USA 13.30 Idź na całosc 14.30 Piraci 15.00 Dyzurny satyryk kraju - program Tadeusza Drozdy 15.30 Oskar - magazyn filmowy 16.00 "Maska" - serial animowany 16.25 Bractwo Białego Orła 16.30 "Malolata" 17.00 Informacja 17.15 Kalambury 17.45 "Nieustraszone" - serial 18.45 "Karolina w miesieci" - serial 19.15 "Świat według Bundych" - komedia USA 19.45 Informacja 20.00 "Renegat" - serial sensac 21.00 "Moloney" - film USA 21.50 Losowanie LOTTO 22.00 "Ostry dyżur" - film USA 22.55 "Gliniarz i prokurator" - serial USA 00.50 Informacja i biznes informacji 00.25 Polityczne graffiti 00.35 Ring - program publicystyczny 00.55 Motowiadomości 01.30 Muzyka

ŚRODA 24.09.97

07.00 Poranek z Polsatem 08.45 Polityczne graffiti 08.55 Poranne informacje 09.00 "Maska" - serial dla dzieci 09.30 "Renegat" - serial kanad. 10.30 "Zar młodości" - serial kanad. 11.30 "Nieustraszone" - serial 12.30 "Monoley" - serial USA 13.30 Motowiadomości 14.00 Disco Relax 15.00 Magazyn 16.00 "Batman" - serial dla dzieci 16.25 Bractwo Białego Orła - program ekologiczny 16.30 Link Journal 17.00 Informacja 17.15 Kalambury 17.45 "Drużyna A" - serial USA 18.45 "Perla" - serial 19.15 "Świat według Bundych" - komedia USA 19.45 Informacja 20.00 "Powrót Supermana" - serial USA 20.50 Losowania LOTTO 21.00 "FX" - film USA 21.50 Losowanie LOTTO 22.00 "Gladiator" - film USA 00.00 Informacja i biznes informacji 00.25 Polityczne graffiti 00.30 Na każdy temat 01.55 Przylut Mnie - muzyka na BIS

RTL7**(CZAS POLSKI) czwartek 18.09.**

07.00 RTL 7 zaprasza 07.25 Teleshopping 08.00 Siódemka dzieciakom Denver, Gdzie jest Wally? - serie animowane 08.45 Karuzela tajemnic - serial dla młodzieży 09.10 Campbellowie - serial familijny 09.35 Piękna i Bestia - serial przygodowy 10.25 Program rozrywkowy 10.55 Muzyka w RTL 7 14.45 Teleshopping 15.10 Zróbmy sobie dobrze - serial komediowy 15.30 Detektywi - serial komediowy 16.00 Campbellowie - serial familijny 16.25 Siódemka dzieciakom Pampalini Łowca Zwierząt, Reksio, Denver, Gdzie jest Wally? - serie animowane 17.30 Karuzela tajemnic - serial dla młodzieży 18.00 Piękna i Bestia - serial przygodowy 18.50 Polskie serie animowane Pampalini Łowca Zwierząt, Bolek i Lolek 19.10 Prognoza pogody 19.15 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny 19.25 Program rozrywkowy 19.50 Prognoza pogody 19.55 City Life - serial obyczajowy 20.40 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny 20.50 Pułapka (The Money Trap) - dramat obyczajowy, Francja, reż. Laurent Jaoui, wyk. Isabelle Renauld, Romain Legend,

Pierre Cassignard, Feodor Altkine (95 min) Po kilku latach nieudanego małżeństwa, Frace chce się rozwieść. Niestety, mają ją ubiega i porzucą, zostawiając masę nie splechnych długów. Złamana kobieta znajduje dopiero oparcie w swoim kilkunletnim synu... 22.25 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny 22.35 City Life - serial obyczajowy 23.25 Ukryta kamera - program rozrywkowy

piątek 19.09.

07.00 RTL 7 zaprasza 07.25 Teleshopping 08.00 Siódemka dzieciakom Denver, Gdzie jest Wally? - serie animowane 08.45 Karuzela tajemnic - serial dla młodzieży 09.10 Campbellowie - serial familijny 09.35 Piękna i Bestia - serial przygodowy 10.25 Program rozrywkowy 10.55 Muzyka w RTL 7 14.45 Teleshopping 15.10 Siedem pokus - program Agnieszki Maciag 16.00 Campbellowie - serial familijny 16.35 Siódemka dzieciakom Pampalini Łowca Zwierząt, Bolek i Lolek, Denver, Gdzie jest Wally? - serie animowane 17.30 Karuzela tajemnic - serial dla młodzieży 18.00 Piękna i Bestia - serial przygodowy 18.50 Polskie serie animowane Pampalini Łowca Zwierząt, Bolek i Lolek 19.10 Prognoza pogody 19.15 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny 19.25 Program rozrywkowy 19.50 Prognoza pogody 19.55 Święty - serial sensacyjny 20.45 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny 20.55 Strefa zagrożenia - serial SF 21.40 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny 21.50 Bat 21 - film wojenny, USA 1988, reż. Peter Markle, wyk. Gene Hackman, Danny Glover, David Marshall Grant, Erich Anderson (90 min) Trwa wojna w Wietnamie. Po zestrzeleniu samolotu zwiadowczego, z życiem uchodzi jedynie pułkownik Ambleton (G. Hackman). Teraz jego jedynym ratunkiem jest dotarcie do miejsca, skąd może go zabrać samolot. Na szczęście Ambleton ma radio, przez które kontaktuje się z ratownikiem, kapitanem Clarkiem (D. Glover) 23.20 Pamiętnik Dekkera (Diary of a Hitman) - film sensacyjny, USA 1991, reż. Roy London, wyk. Forest Whitaker, Sharon Stone, Sherilyn Fenn, James Belushi (91 min) Dekker to profesjonalny zabójca, który myśli o wycofaniu się z zawodu. Postanawia jeszcze przyjąć ostatnie zlecenie. Jednak jego przyszła ofiara namawia go, by darował jej życie. Dekker ulega prośbie, ale przez to sam staje się celem dla innego zawodowca...

sobota 20.09.

07.00 RTL 7 zaprasza 07.25 Teleshopping 08.00 Siódemka dzieciakom Denver, Gdzie jest Wally? - serie animowane 09.00 Wszystko się kręci - serial dla młodzieży 09.25 Strefa zagrożenia - serial SF 10.20 Święty - serial sensacyjny 11.15 To znówu ty? - serial komediowy 11.40 Siódemka dzieciakom Denver, Gdzie jest Wally? - serie animowane 12.30 Ulubione kawałki - Goście Marka Niedźwieckiego: Filip Kobodziński 13.25 Ukryta kamera 13.50 Hawaje świat w niebezpieczeństwie - film dokumentalny, USA 14.40 Siódemka dzieciakom Denver, Gdzie jest Wally? - serie animowane 15.30 Sliders - serial dla młodzieży 16.15 Fudge - serial komediowy 16.40 Autostrada do Nieba - serial familijny 17.30 To znówu ty? - serial komediowy 17.55 Wszystko się kręci - serial dla młodzieży 18.15 Superpies - dubbingowany serial animowany 19.10 Prognoza pogody 19.15 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny 19.25 Fudge - serial komediowy 19.50 Prognoza pogody 19.55 Siódme niebo - serial familijny 20.40 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny 20.50 Kameleon - serial SF 21.40 Crime Story - serial kryminalny Chicago we wczesnych latach 60. Porucznik Torello (Dennis Farina) chce za wszelką cenę schwycić gangstera Raya Lucę. Ujęcie mafioza, staje się dla porucznika obsesją. Niestety, bez dowódcy Luca jest nietykany. 22.30 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny 22.40 Pamiętnik Dekkera (Diary of a Hitman) - film sensacyjny, USA 1991, reż. Roy London, wyk. Forest Whitaker, Sharon Stone, Sherilyn Fenn, James Belushi (91 min) Dekker to profesjonalny zabójca, który myśli o wycofaniu się z zawodu. Postanawia jeszcze przyjąć ostatnie

zlecenie. Jednak jego przyszła ofiara namawia go, by darował jej życie. Dekker ulega prośbie, ale przez to sam staje się celem dla innego zawodowca... 00.20 Crime Story - serial kryminalny

niedziela 21.09.

07.00 Muzyka w RTL 7 07.10 Hawaje: świat w niebezpieczeństwie - film dokumentalny, USA 08.00 Siódemka dzieciakom Denver, Gdzie jest Wally? - serie animowane 09.00 Ulubione kawałki - Goście Marka Niedźwieckiego: Bogusław Linda 09.50 Kameleon - serial SF 10.40 Sliders - serial dla młodzieży 11.30 Siódemka dzieciakom Denver, Gdzie jest Wally? - serie animowane 12.20 Autostrada do Nieba - serial familijny 13.15 Fudge - serial komediowy 13.40 Przyjaciółki wesolego diabła - baśń filmowa, Polska 1986, reż. Jerzy Łukaszewicz, wyk. Waldemar Kalisz, Piotr Dziański, Franciszek Pieczka, Zbigniew Grabski (100 min) Film - debiut reżyserski operatora Jerzego Łukaszewicza - powstał w oparciu o powieść Kornela Makuszyńskiego. Młody chłopak, Janek musi zdobyć lekarstwo dla swojego ślepnącego ojca. W wyprawie po lek pomaga mu mały diabełek Piszczalka... 15.20 Detektywi z wyższych sfer - serial sensacyjny 16.10 Siódme niebo - serial familijny 16.55 Ssaki morskie - serial przyrodniczy 17.50 Świat pana trenera - serial komediowy 18.40 Siódemka dzieciakom Denver, Gdzie jest Wally? - serie animowane 19.10 Prognoza pogody 19.15 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny 19.25 Fudge - serial komediowy 19.50 Smak sukcesu (Head Office) - komedia, USA 1985, reż. Ken Finkleman, wyk. Danny De Vito, Jane Seymour, Rick Moranis, Don Novello (90 min) Dzięki protekcji ojca, młody mężczyzna otrzymuje pracę w wielkiej międzynarodowej korporacji. Tu - w zderzeniu z brutalną rzeczywistością - jego dotychczasowa naiwność i optymizm pryskają jak bańka mydlana... 21.25 Ssaki morskie - serial przyrodniczy 22.20 Detektywi z wyższych sfer - serial sensacyjny 23.15 Ulubione kawałki - Goście Marka Niedźwieckiego: Jarosław Zamojda 00.05 Policjanci z Miami - serial kryminalny

poniedziałek 22.09.

07.00 RTL 7 zaprasza 07.35 Siódemka dzieciakom Denver, Gdzie jest Wally? - serie animowane 08.25 Fudge - serial komediowy 08.50 Smak sukcesu (Head Office) - komedia, USA 1985, reż. Ken Finkleman, wyk. Danny De Vito, Jane Seymour, Rick Moranis, Don Novello (90 min) Dzięki protekcji ojca, młody mężczyzna otrzymuje pracę w wielkiej międzynarodowej korporacji. Tu - w zderzeniu z brutalną rzeczywistością - jego dotychczasowa naiwność i optymizm pryskają jak bańka mydlana... 10.20 Przyjaciółki wesolego diabła - baśń filmowa, Polska 1986, reż. Jerzy Łukaszewicz, wyk. Waldemar Kalisz, Piotr Dziański, Franciszek Pieczka, Zbigniew Grabski (100 min) Film - debiut reżyserski operatora Jerzego Łukaszewicza - powstał w oparciu o powieść Kornela Makuszyńskiego. Młody chłopak, Janek musi zdobyć lekarstwo dla swojego ślepnącego ojca. W wyprawie po lek pomaga mu mały diabełek Piszczalka... 11.45 Piękna i Bestia - serial przygodowy 12.30 Teleshopping 13.05 Muzyka w RTL 7 13.55 Teleshopping 14.20 Świat pana trenera - serial komediowy 15.05 Karuzela tajemnic - serial dla młodzieży 15.30 Siódemka dzieciakom Denver, Gdzie jest Wally? - serie animowane 16.20 Klub młodych milionerów - serial sensacyjny Oparta na faktach opowieść o grupie młodych, świetnie wykształconych ludzi, którzy dla kariery i sukcesu nie wahają się przed niczym... 17.15 Karuzela tajemnic - serial dla młodzieży 17.40 Fudge - serial komediowy 18.00 Sunset Beach - serial obyczajowy Serial wyprodukował Aaron Spelling, producent Beverly Hills 90210, Savannah, Dynastia czy Siódmego nieba. Sunset Beach to nazwa słynnej kalifornijskiej plaży, wokół której toczy się życie bohaterów serialu - w różnym wieku policjantów, ratowników, dziennikarzy, kelnerów... 18.45 Prognoza pogody 18.50 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny 19.00 Klan McGregorów - serial obyczajowy Akcja serialu rozgrywa się w Australii na przełomie wieków. Bohaterami są trzy rodziny żyjące w surowych warunkach australijskiej

przyrody. McGregorowie, rywalizująca z nimi rodzina Blackwood i wdowa Kathleen O'Neil... 19.50 Prognoza pogody 19.55 Bat 21 - film wojenny, USA 1988, reż. Peter Markle, wyk. Gene Hackman, Danny Glover, David Marshall Grant (90 min) Trwa wojna w Wietnamie. Po zestrzeleniu samolotu zwiadowczego, z życiem uchodzi jedynie pułkownik Ambleton (G. Hackman). Teraz jego jedynym ratunkiem jest dotarcie do miejsca, skąd może go zabrać samolot. Na szczęście Ambleton ma radio, przez które kontaktuje się z ratownikiem, kapitanem Clarkiem (D. Glover) 21.35 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny 21.45 Klub młodych milionerów - serial sensacyjny 22.45 Policjanci z Miami - serial kryminalny 23.05 Ukryta kamera

wtorek 23.09.

07.00 RTL 7 zaprasza 07.35 Siódemka dzieciakom Denver, Gdzie jest Wally? - serie animowane 09.05 Sunset Beach - serial obyczajowy 09.45 Policjanci z Miami - serial kryminalny 10.30 Fudge - serial komediowy 10.50 7 pokus - program Agnieszki Maciag 11.40 Ukryta kamera 12.05 Teleshopping 12.40 Muzyka w RTL 7 13.55 Teleshopping 14.20 Klan McGregorów - serial obyczajowy 15.05 Karuzela tajemnic - serial dla młodzieży 15.25 Siódemka dzieciakom Denver, Gdzie jest Wally? - serie animowane 16.30 Kariera maklera - serial obyczajowy 17.15 Karuzela tajemnic - serial dla młodzieży 17.40 Fudge - serial komediowy 18.00 Sunset Beach - serial obyczajowy 18.45 Prognoza pogody 18.50 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny 19.00 Klan McGregorów - serial obyczajowy 19.50 Prognoza pogody 19.55 Kariery maklera - serial obyczajowy 20.40 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny 20.50 PCH 1 - film obyczajowy, USA, wyk. Jack Scalia, Sally Kellerman, Elliott Gould (100 min) Grupa studentów z Malibu postanawia wystąpić w turnieju siatkówki plażowej. Wygraną w turnieju zamierzają przeznaczyć na opłacenie nauki ich przyjaciółce... 22.30 Policjanci z Miami - serial kryminalny 23.15 7 pokus - program Agnieszki Maciag

środa 24.09.

07.00 RTL 7 zaprasza 07.35 Siódemka dzieciakom Denver, Gdzie jest Wally? - serie animowane 09.05 Sunset Beach - serial obyczajowy 09.45 PCH 1 - film obyczajowy, USA, wyk. Jack Scalia, Sally Kellerman, Elliott Gould (100 min) Grupa studentów z Malibu postanawia wystąpić w turnieju siatkówki plażowej. Wygraną w turnieju zamierzają przeznaczyć na opłacenie nauki ich przyjaciółce... 11.30 Fudge - serial komediowy 11.50 Policjanci z Miami - serial kryminalny 12.40 Teleshopping 13.15 Muzyka w RTL 7 13.55 Teleshopping 14.20 Klan McGregorów - serial obyczajowy 15.05 Karuzela tajemnic - serial dla młodzieży 15.25 Biedna mała bogata dziewczynka - serial obyczajowy Serial oparty jest na biografii Barbary Hutton, która w wieku 21 lat - po samobójczej śmierci matki - stała się jedną z najbogatszych kobiet świata. Lecz mimo ogromnej fortuny, urody i powodzenia Barbara była nieszczęśliwa. Siedmiokrotnie wychodziła za mąż, jej jednym z synów wypadku, a liczni przyjaciele okazali się fałszywi. Barbara Hutton zmarła samotnie w Hollywood w wieku 66 lat... W roli pani Hutton wystąpiła znana przede wszystkim z serialu Aniorki Charlize Farah Fawcett. 17.15 Karuzela tajemnic - serial dla młodzieży 17.40 Fudge - serial komediowy 18.00 Sunset Beach - serial obyczajowy 18.45 Prognoza pogody 18.50 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny 19.00 Klan McGregorów - serial obyczajowy 19.50 Prognoza pogody 19.55 Na zawsze (Always) - film przygodowy, USA 1989, reż. Steven Spielberg, wyk. Richard Dreyfuss, Holly Hunter, Brad Johnson, Audrey Hepburn (90 min) Pete - młody pilot straży pożarnej - ginie tragicznie podczas jednej z akcji. Jego dusza wędruje do Nieba, ale zaraz potem wraca na ziemię, by pomóc młodemu adeptowi lotnictwa... W roli anioła wystąpił po raz ostatni w swojej karierze Audrey Hepburn. 21.25 7 minut - wydarzenia dnia - program informacyjny 21.35 Biedna mała bogata dziewczynka - serial obyczajowy 22.25 Adwokat i prokurator - serial kryminalny 23.15 Program rozrywkowy

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI WYDAWANY W ATENACH

VERIA TOURS
BIURO PODRÓŻY
Omonia, Ag. Konstantinou 4 V p.
tel: 52 27 232 i 52 23 864
Cotygodniowe przejazdy:

JUWENTUR
Do Wałbrzycha przez
Kraków-Katowice-Opole-Nysę-
Ząbkowice-Dzierżonów-Świdnicę-Wrocław

RUDNIK LUBLIN CHEŁM ZAMOŚĆ TRASA 1 NOWY SĄCZ NOWY TARG CHYZNE.
BŁGORAJ JAROSŁAW PRZEMYSŁ SANOK KROSNO JASŁO GORLICE

TRASA 2:
LUBLIN KRAŚNIK, STALOWA WOLA RZESZÓW, DĘBICA TARNÓW, BOCHNIA KRAKÓW, MYŚLENICE CHYZNE.

oraz **SANDOMIERZ - TARNOBREZG - MIELEC**

LOT-am do Warszawy za 53 000 drach.
Zapraszamy codziennie w godz.: 10.00-20.00 w sobotę w godz.: 10.00-13.00

tel: 52 27 232 i 52 23 864
Z naszym biurem dojedziesz do Polski szybko i bezpiecznie

BIURO PODRÓŻY MARGO TRAVEL
Wraz z ORBIS - em EtK
tel. 52 45 926 - tel/fax 52 47 836
godzinne od 10.00 do 21.00
KRAJOWY POLSKI WYDZIAŁ TURYSTYCZNY NR 50144 (ATENY)

Pl. Vatis, ul. Maizonos 18

OFERUJE PRZEJAZDY DO POLSKIEJ AUTOKAREM O WYSOKIM STANDARDZIE Z KLIMATYZACJĄ, WC, BARKIEM, VIDEO, WYCIĘZKI PO GRECJI, METEORY, JASKINIE DIRU, PELOPONEZ 3 - wyspy

MARGO TRAVEL
TEL. 52 45 926
TEL/FAX. 52 47 836

przejazd do: **KRAKÓW-KATOWICE**
OPOLE-WROCŁAW
WAŁBRZYCH
WARSZAWA ŁÓDŹ-ELK
PIOTRKÓW
RZESZÓW-LUBLIN
KIELCE-RADOM
BIAŁYSTOK-ŁÓDŹ
CZĘSTOCHOWA
TARNÓW

BIURO PODRÓŻY ATENY
ul. Vilara 2, IV p.
Tel. 52 42 416
52 41 502
fax: 52 49 126
tlx: 21 06 04

SANDY TOURS TRAVEL AGENCY

Adres: **Pl. Konstantinos**
ul. Vilara 2, IV piętro

czynne codziennie od 9.00-20.00 w soboty od 10.00-14.00

Bilety lotnicze na cały świat
LOT, MALIN, HUNGARIAN AIRLINES, CSA

Sandy Tours specjalizuje się w przyjmowaniu grup Polskich w Grecji.
Posiadamy własne luksusowe autokary oraz dyplomowanego przewodnika z językiem polskim.
Mamy doświadczony personel mówiący po polsku co gwarantuje kompleksową oraz kompetentną obsługę naszych Klientów

BIURO TURYSTYCZNE
Tel. 52 38 086, 52 38 396, 52 38 688

przeniesiono na ul. Ag. Konstantinou 4 wejście w pasażu - 10 m. od ulicy

Jesteśmy największym BIUREM po firmie LOT MAMY NAJTAŃSZE BILETY LOTNICZE DO: WARSZAWY-KANADY-AMERYKI-JOHANESBURGA-AUSTRALII I EUROPY

METRÓ Możecie Nam Zaufać

TURYSTA WAŁBRZYCH
Tel. 074 222551, 074 24331

Odwiedzamy Ateny regularnie od 6 lat Wycieczki z Polski zatrzymują się w hotelu EL GRECO, ul. Athinas 65 (50 m. od Pl. Omonia) Bilety do Nabycia w Sandy Tours tel. 52 42 416 oraz u obsługi autobusu.

Wyjazdy we wtorki z parkingu przy rogu ulic Pireos-Degligoli pilot pełni dyżury w niedzielę i poniedziałek 9.00-10.00 i 19.00-20.00

HELIKON TRAVEL TOURISM SA

5-15-25 z Aten do Łomży przez Jasło, Krosno, Dębicę, Kraków, Warszawę oraz
8-18-28 z Łomży do Aten przez Warszawę, Kraków, Dębicę, Jasło, Krosno

AUTOKAREM GRECKIM (Air conditioned) Bilety lotnicze LOT Warszawa i na cały świat

adres: **Ateny, Omonia, ul. Pireos 16-18, lp.**
Tel. 52 43 889-890; fax: 52 37 424
tlx. 21 03 37
Biuro czynne codziennie: 9.00-14.00 i 17.00-20.00 w soboty 9.00-14.00

informator KA

SZPITALE

166 - PIERWSZA POMOC LEKARZE ŚWIATA (BEZPŁATNA KLINIKA)
ul. M. Voda 15, tel. 82 33 653, czynna codziennie od 10 do 20.30 (oprócz weekendów)
Szpitale ogólne
AGIA DLGA
ul. Agias Olgas 3-5, Nea Ionia, tel. 27 99 265-7, 27 76 612, dojazd metrem w stronę Kifissu.
AGIA VARVARA
ul. Dodekanissou 1, Agia Varvara (Egaleo), tel. 56 13 572, 56 13 566, dojazd aut. 806, 807, 808 z ul. Zinonos (przy pl. Omonia).
ALEXANDRIA
ul. Vas. Sofias 80, Ateny, tel. 77 70 431, 77 70 501, dojazd trolejem 3, 8, 13.
AMALIA FLEMING
ul. 25 Martiou 14, Melissa, tel. 80 30 303, 86 40 003, dojazd aut. 409 z Vas. Irakliou, Mousio.
ARETEIO
ul. Vas. Sofias 76, Ateny, tel. 72 38 511, 72 31 672, dojazd trolejem 3, 8, 13.
ASKLPIPIO VOULAS
ul. Asklepiou, Voula, tel. 89 58 301-6, 89 53 416-9, dojazd aut. 122 z Vas. Olgas, Zappu.
EGIMITIO
ul. Vas. Sofias 72, Ateny, tel. 72 20 811-3, 72 51 322, dojazd trolejem 3, 8, 13.
EL PIS
ul. Dimitzias 7, Ampelokipi, tel. 64 34 001-3, 64 49 402, dojazd aut. 230, 508, 509 z ul. Harilaou Trikoupi.
ERITHIROS STAVROS
ul. Eritimou Stavrou 1, Ampelokipi, tel. 69 16 512-4, 69 10 826-9, dojazd trolejem 3.
EVANGELIMOS
ul. Ipsilidou 45-47, Ateny, tel. 72 20 034, 72 20 101, dojazd trolejem 3, 8, 13.
GŁÓWNY SZPITAL ATEN
ul. Messogion, Ateny, tel. 77 78 901, 77 81 030, dojazd aut. 408, 416 z pl. Akademiou.
IPSKRATIO
ul. Vas. Sofias 114, Ateny, tel. 64 82 775, dojazd trolejem 3, 8, 13.
LAIKO
ul. Agiou Thoma 17, Goudi, tel. 77 71 101, 77 06 001, dojazd aut. 522, 519 z ul. Vas. Sofias.
PENTELEI
ul. Zoni Melissas, tel. 80 40 371, 80 40 443, dojazd aut. 406, 410, 424 z ul. Vas. Sofias, Metritou.
PSIKHOLIA
ul. Pireos 3, Ateny, tel. 52 44 694, 52 44 506.
SYMANGLIDIO
ul. Symangliou, Melissa, tel. 80 39 911,

dojazd aut. 423 z ul. Vas. Irakliou, Mousio;
TZANIO
ul. Zini, Pireos, tel. 45 19 411; 45 92 911; dojazd zielonym aut. z ul. Fililion (pl. Sintagma).
Szpital powypadkowy KAT
ul. Nikis 2, Kifissia, tel. 80 14 410; 80 14 731; dojazd metrem w stronę Kifissu.
Szpital leczenia nowotworów AGII ANARGIRI
ul. Kalitiki, Nea Kifissia, tel. 80 76 502; 80 76 524, dojazd metrem do Kifissu i dalej aut. 543.
AGIOS SAVAS
ul. Alexandras 171, Ateny, tel. 64 30 811, 64 09 111, dojazd aut. 230, 538, 539 z ul. Harilaou Trikoupi.
METAXA
ul. Botassi 51, Pireos, tel. 45 16 233, 45 18 410; dojazd metrem do Pireusu i dalej aut. 909.
Szpital dziecięce AGIA SOFIA
ul. Mikras Assias & Thivon, Goudi, tel. 77 71 613, 77 71 811, dojazd aut. 230 z ul. Harilaou Trikoupi.
AGLIA KYRIAKOU
ul. Livadias & Thivon, Goudi, tel. 77 75 610; 77 83 212, dojazd aut. 230 z ul. Harilaou Trikoupi.
PIKPA PENTELIS
ul. Ipokratous, Penteli, tel. 80 30 402; 80 30 602; dojazd aut. 422 z ul. Vas. Irakliou, Mousio.
Szpital chorób oczu OPHTHALMIATRIO
ul. Panepistimou 26, Ateny, tel. 36 23 191; 36 25 261
Szpital chorób płatk piersiowej SOTIRIA
ul. Messogion 152, Ateny, tel. 77 78 611; dojazd aut. 408, 416 z pl. Akademiou.
Szpital chorób skóry SINGROU
ul. Iones Dragoumi, Iliou, tel. 72 39 611, 72 49 024; dojazd aut. 221 z ul. Vas. Sofias.
Szpital położniczo-ginekologiczny ELENAS VENIZELOU (MARIKA ILIADI)
ul. Elenas Venizelou 2, Ateny, tel. 64 32 221, 64 32 321, dojazd aut. 022, 023 z pl. Akademiou.
Szpital psychiatryczne DAFINI
ul. Athinas, Halandri, tel. 58 11 701; dojazd aut. 873 z ul. Degligori.
PROMOKATIO
ul. Ios Idoi 343, Haidari, tel. 54 49 911-3, dojazd aut. 236 z ul. Messogion (kolo pl. Omonia).
Stacjonarna
ul. Akropolis 190, Ateny, tel. 64 66 493,

dojazd trolejem 8 z ul. Vas. Sofias,

WAŻNE TELEFONY

100 Policja
171 Policja turystyczna
109 Policja miejska
166 Pierwsza pomoc
199 Straż pożarna
106 Informacja o szpitalach
107 Informacja o aptekach (Ateny)
102 Informacja o aptekach (Attyka)
108 Straż nadbrzeżna
103 Władze portowe
191 Straż pożarna (tereny leśne)
141 Zegarynka (w języku greckim)
105 Służba medyczna na telefon
134 Informacja telefoniczna
131 Informacja o abonentach w Attyce
132 Informacja o abonentach w Grecji
138 Przyjmowania nowych abonamentów
161-162 Informacja międzynarodowa
135 Przyjmowanie skarg
182 Zamawianie budzenia
141 Zegarynka (w j. greckim)
115 Wiadomości (w j. greckim)
155 Wysłanie telegramów w Grecji
165 Wysłanie telegramów zagranicą
148 Informacja o pogodzie (Attyka)
149 Informacja o pogodzie (Grecja)
104 Ubezpieczenie drogowe ELPA
154 Pomoc drogowa (Express Service)
157 Pomoc drogowa (Hellas Service)
121-dwie pierwsze cyfry numeru tel. naprawa uszkodzonych linii
644 4906 Informacja o AIDS
324 9111 Pogotowie elektryczne
346 3365 Pogotowie gazowe
512 9450 Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Ścieków
777 0866 Pogotowie Wodne
321 6023 Poczta Główna ul. Aeolu 100
321 4609 Poczex (Express Poczta)
645 0859 Redakcja "Kuriera Ateńskiego"

Dworzec autobusowy ul. Liosion 260 (dojazd z ul. Panepistimou nr 024) autobusy do:

- Chalidy - 1,350 dr
- Dell - 2,600 dr
- Katerini - 6,400 dr
- Lamii - 3,000 dr
- Leb - 1,400 dr
- Wolos - 4,650 dr
Dworzec autobusowy ul. Kifisu 100 (dojazd z ul. Zinonos nr 051) autobusy do:

- Argos - 2,050 dr
- Korfu - 7,050 dr
- Koryntu - 1,350 dr
- Epidauru - 2,100 dr
- Igoumenisy - 7,350 dr
- Ioanniny - 6,450 dr
- Kalarnasy - 3,750 dr

Kalawryty - 2,850 dr
- Kefalonii - 6,500 dr
- Louraki - 1,250 dr
- Myken - 2,150 dr
- Nafplion - 2,250 dr
- Olimpi - 5,000 dr
- Patras - 3,200 dr
- Sparty - 3,300 dr
- Salonik - 7,300 dr

Dworce kolei państwowych
dworzec "Stathmos Larissas" (dojazd trolej nr 1) pociągi do północnej Grecji
dworzec "Stathmos Peloponessu" (dojazd autobus nr 057) pociągu do Koryntu i na Peloponez
Dworce lotnicze Olimpiaki (Glyfada)
terminal zachodni (loty krajowe) Aleksandroupolis, Astiopalea, Hania (Kreta), Chios, Iraklion (Kreta), Ioannina, Kalamata, Karpathos, Kawaia, Kefallonia, Kerkira (Korfu), Kos, Kozani, Leros, Limnos, Milos, Mykonos, Lesbos, Paros, Rodos, Samos, Sitia (Kreta), Skiathos, Sirois, Skiros, Saloniki, Thira (Santorin), Zakynthos
terminal wschodni (loty międzynarodowe)

MUZEUM - ATENY

AKROPOL tel. 321 4172
CODZIENNIE 8.00-18.30, 2.000 DR
MUZEUM AKROPOLU tel. 323 6665
PON. 11.00-18.30; CZW.-NIEDZ. 8.00-18.30

AGORA GRECKA tel. 321 0185
CODZIENNIE 8.30-15.00 (PON. NIECZYNNE) 1.200 DR

AGORA RZYMSKA Pelopida & Eolou (przy placu Aeridon) tel. 324 5220
CODZIENNIE 8.30-14.45 (PON. NIECZYNNE) 500 DR
TEATR DIONIZOSA D Aeropagitu tel. 322 4625
CODZIENNIE 9.00-14.45 500 DR

ŚWIĄTYNIA ZEUSA OLIMPIJSKIEGO Wasilisis Olgas 1 tel. 922 6330
CODZIENNIE 8.30-15.00 (PON. NIECZYNNE) 500 DR

NARODOWE MUZEUM ARCHEOLOGICZNE Patission 44 tel. 821 7724
PON. 11.00-17.00; WT. PIAT. 8.00-17.00; SOB. NIEDZ. 8.30-15.00 2.000 DR

MUZEUM BIZANTYJSKIE Wasilisis Sofias 22 tel. 723 1570
CODZIENNIE 8.30-15.00 (PON. NIECZYNNE) 500 DR

CENTRUM SZTUKI I TRADYCYJ LUDOWEJ Angelikis Hadzimihali 6 tel. 324 3987
GR. PIAT. SOB. 9.00-13.00 & 17.00-21.00; WTOR. CZWAR. 9.00-21.00; NIEDZ. 9.00-13.00

MUZEUM SZTUKI CYKLADZKIEJ

DIADEM TOURS
Biuro Podróży

OFERUJE:
- Tanie bilety do WSZYSTKICH KRAJÓW ŚWIATA

ATENY; OMONIA; Klithenous 15 II piętro
Tel/fax 33 12 749

ANTYCZNEJ Neofytou Douka 4 tel. 722 8321
PON.-ŚROD. CZWAR. PIAT. 10.00-16.00; SOB. 10.00-15.00; (NIEDZ. WTOR. NIECZYNNE) 400 DR

KLASZTOR W DAFNI tel. 581 1558
CODZIENNIE 10.00-15.00 (PON. NIECZYNNE) 800 DR
MUZEUM ELEFTHERIOSA VENIZELOSA park Eleftheriosa (kolo V. Sofias) tel. CODZIENNIE 10.00-13.00 & 18.00-20.00 (PON. NIECZYNNE)
MUZEUM EPIGRAFICZNE Tossitsa 1 tel. 821 7637
CODZIENNIE 8.30-15.00 (PON. NIECZYNNE)

MUZEUM GRECKIEJ SZTUKI DZIECIĘCEJ Kadrou 9 tel. 331 2621
CODZIENNIE 10.00-14.00, NIEDZ. 11.00-14.00 (PON. NIECZYNNE) 200 DR

MUZEUM GRECKIEJ SZTUKI LUDOWEJ Kydatthinion 17 tel. 321 3018
CODZIENNIE 10.00-14.00 (PON. NIECZYNNE) 500 DR

MUZEUM INSTRUMENTÓW LUDOWYCH MUZYKI GRECKIEJ Diogenous 1-3 (kolo placu Aeridon) tel. 325 0198
CODZIENNIE 10.00-14.00; ŚROD. 12.00-18.00 (PON. NIECZYNNE)

MUZEUM GRECKICH KOSTIUMÓW HISTORYCZNYCH Dimokritou 7 tel. 362 9513
PON. ŚROD. PIAT. 10.00-13.00

MUZEUM BIŻUTERII Karayitidon 4a tel. 922 1044
PON. CZW. PIAT. SOB. NIEDZ. 9.00-16.00; ŚROD. 9.00-21.00 (WTOR. NIECZYNNE) 800 DR

MUZEUM ŻYDOWSKIE AMALII 36 tel. 323 1577
CODZIENNIE 9.00-13.00 (SOB. NIECZYNNE)

KEHAMLIJKOS (CMENTARZ I MUZEUM) Emou 140 tel. 346 3552
CODZIENNIE 8.30-15.00 (PON.

NIECZYNNE) 500 DR
KLASZTOR W KESSARIANI tel. 723 6619
CODZIENNIE 8.30-15.00 (PON. NIECZYNNE) 800 DR
MUZEUM TEATRU Akadimiou 50 tel. 362 9430
CODZIENNIE 9.00-14.30 (SOB. NIEDZ. NIECZYNNE) 300 DR
GALERIA NARODOWA Wasileos Konstantinou 50 tel. 723 5937
CODZIENNIE 9.00-15.00; NIEDZ. 10.00-14.00 (WTOR. NIECZYNNE) 500 DR

NARODOWE MUZEUM HISTORYCZNE Stadiu & Kolokotroni tel. 323 7617
CODZIENNIE 9.30-13.30 (PON. NIECZYNNE) 500 DR

MUZEUM FILATELISTYKI Fokanou 2 tel. 751 9066
PON. PIAT. 8.00-14.00 (SOB. NIEDZ. NIECZYNNE)

MUZEUM KOLEJ ŻELAZNEJ Siokou 4 (obok ul. Lission 301) tel. 524 6580
ŚROD. 16.30-18.00; PIAT. 9.00-13.30; SOB.-NIEDZ. 9.00-13.30

MUZEUM WOJNY Vas. Sofias & Razi tel. 729 0543
CODZIENNIE 9.00-14.00 (PON. NIECZYNNE)

PEANIA MUZEUM VORRESA tel. 664 2520
SOB. NIEDZ. 10.00-14.00

PIREUS MUZEUM ARCHEOLOGICZNE Trikoupi 31 tel. 452 1598
CODZIENNIE 8.30-15.00 (PON. NIECZYNNE)

MUZEUM MARYNARKI Ath. Themistokleous nad Zatoką Lemnu tel. 451 6822
WTOR. SOB. 8.30-14.00; NIEDZ. 9.00-13.00

MUZIUM PANOSA ARAVANTIRISA Konstantinou 2 (Teatr Mieski) tel. 412 2339